གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

པོད་ཀ་པ།

VOLUME I

གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྒྲིག་ཁང་།

འགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

པོད་ཀ་པ།

VOLUME 1

འགོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

COLLECTED WORKS OF HIS HOLINESS THE 14TH DALAI LAMA

པོད་ཀ་པ།

VOLUME 1

གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

First Edition: 2008
3000 Copies

Copyright © 2008
Central Archive of His Holiness the Dalai Lama

ISBN: 81-902448-0-9

Published by:
Central Archive of His Holiness the Dalai Lama
P. O. Sarah-176215
Distt. Kangra, H.P. India
Phone: 91+ 1892-203210

མཁྱེན་བརྩེའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱུག་ཀུན་རྫོགས་ཞིང་། །
བདེ་དགར་ལྷར་བསྔགས་ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན། །
རྟེན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་སྡུག་ཀུན་གཞི་ལ་མཛད་པའི། །
རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེར་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །

གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཀླུ་བའི་མིག་གཅིག་པུ། །
རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་དགོངས་སུ་གཟིགས་མཛད་ཅིང་། །
དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྙེས་པ། །
མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །

སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འདྲེས་པའི་ལམ། །
ཆེས་ཆེར་གསལ་མཛད་གངས་ཅན་བསྟན་འགྲོའི་མགོན། །
ཕྱག་ན་པདྨོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལ། །
གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བཞེད་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཤོག །

༄༅། །ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་འཕགས་མཆོག་ཤྲཱི་ ན་ལནྡཱ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་ གསུང་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ། །

པོད་ཀ་པ།

VOLUME 1

༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོགས་ནང་བདེ་བ་འཚོལ་ཐབས་དང་། སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཐབས་སུ་སྨྲི་སྙེར་གྱི་གྲུབ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགུ་རྩལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ནས། ཕྱི་དངོས་པོའི་ཚན་རིག་དང་ནང་བསམ་པའི་ལྷ་གྲུབ་སྣ་ཚོགས་ཡིག་རིས་སུ་ཕབ་སྟེ། མིའི་རིགས་ཀྱི་བླང་དོར་ལ་ལམ་སྟོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ནང་དུ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་སེམས་མ་དུལ་བས་བྱུང་ཞིང་དེའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལ་ཐུག་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་དེ་སྤོང་བ་ལ། དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཕྲ་ཞིབ་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྨྲ་བའི་སྨྲ་བ་ཟླ་མེད། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ། ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ཁམས་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན།

རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཆེས་སྙིང་པོ་མཆོག་དང་རབ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པར་རྒྱལ་

བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་ཤེ་སོགས་རིགས་ཚོགས་དྲུག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛད་དེ་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་རྒྱ་ཆེར་ཕྱེས་ཤིང་། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་རྫོང་ཆེན་བཅོ་ལྔ་དང་། བོད་དུ་ཡང་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྡེ་ཕྱིའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་གཞུང་ལུགས་དོན་ཟབ་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱ་གར་ན་རྩ་ཤེ་ལ་འགྲེལ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་ལུགས་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའི་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་བརྩམས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ནའང་། སྙིགས་མ་ལྔ་བདོའི་དུས་ཀྱི་ཡང་ཐ་འདི་ར། འཛམ་གླིང་མཐའ་དབུས་མ་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྡང་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྡུག་བསྔལ་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དགྲ་ལྟར་འཇོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལ་རྨོངས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་རྣམས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱུ་འཚོལ་བ་ལ་ཤ་ཐང་ཐང་གིས་འབད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉམ་ཐག་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་དུས་རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་གི་སྙིང་རྗེའི་གོང་བུ། གངས་

ཅན་ཁ་བ་རི་པའི་མི་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ་དཔལ་མཉམ་མེད་༧སྲིད་ཞིའི་འདྲེན་མཆོག་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན་༧ཛེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་། ཡོ་རོབ། ཨ་རི་སོགས་ཡུལ་ཁམས་དང་། མི་རིགས། སྐད་ཡིག་གོམས་གཤིས་སོགས་མི་འདྲ་བའི་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་པར་རང་རང་གི་ཁམས་དང་མོས་པར་འཚམས་པའི་བླང་དོར་སྟོན་པའི་བཀའ་སློབ་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པའི་འཇུག་ངོགས་ངོ་མཚར་ཞིང་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྐབས་སྔ་ཕྱིར་བཀའ་ཁྲིད་རིམ་སྩལ་རྣམས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གཙོ་གྱུར་དོན་གཉེར་ཅན་སྤྱི་སྒེར་སོ་སོས་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་འབེབས་ལེན་ཞུས་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འབེབས་པ་ལ།

དེ་ཡང་གཞུང་གཅིག་ཡུལ་དུས་དང་། འཁོར་མི་འདྲ་སར་ལན་དུ་མར་གནང་བའི་གསུང་བཤད་རྣམས། དང་པོར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་བཤུས་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་གང་རྒྱས་པ་དེ་གཞིར་བཟུང་སྟེ། བཤད་བྱའི་གཞུང་གི་མཚམས་སོ་སོར་གོང་འོག་དང་། སྐབས་དོན་ལྷུ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་བཤད་པ་མེད་སར་ཡོད་རིགས་ནས་ཁ་སྐོང་དང་། སྔར་ཡོད་ལ་གསལ་ས་ནས་ཇེ་གསལ་ཇེ་རྒྱས་སུ་བཏང་། གདུལ་བྱའི་བློ་ལ་འཇུག་བདེ་བར་གཟིགས་པའི་སྐྱར་བཤད་རྒྱས་བསྡུས་ཡོད་པ་རྣམས་བཅོས་ན་དོན་མི་སྟོན་པའི་དགོས་ངེས་ཅན་མ་གཏོགས། ཐོག་མཐའ་བར་གང་རུང་གི་གསལ་བྱེད་གཅིག་གི་སྒྲུབས་སུ་དྲངས། འགའ་ཞིག་བསྐྱར་ཟློས་ལྟ་བུར་མངོན་ཡང་། ཚིག་གི་ཟུར་མི་འདྲ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟོན་པས་སོར་བཞག་བྱས། ཚིག་སྐྱེགས་དང་། ཕལ་སྐད་རྣམས་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོར་སྒྲི་འགྲོས་ཀྱི་ཡིག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་ཞུ་བསྒྲིགས་ཀྱིས། མཐའ་དོན་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་

ཆེན་པོར་སྤྱན་བསྟར་གཟིགས་འབུལ་གྱིས་དཔར་སྐྲུན་ཚོགས་མཆན་འགྲོབ་རིམ་བཞིན་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་དཔར་བསྐྲུན་འགྲེམ་སྤེལ་བྱ་འཆར་ཡོད། པོད་ཀ་པ་འདི་ནི། ཨ་རི་ར་ཡོད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཚོགས་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན།

འཕགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་འདུན་ས་དྷ་རམ་ས་ལར་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ཟླ་བ་༡༡ ཚེས་༩ ནས་༡༥ བར་ཉིན་བདུན་རིང་ཉིན་རྒྱབ་ཆུ་ཚོད་༡།༣༠ ནས་༤།༣༠ བར་འཆར་ཅན་ལྟར་འཁོར་སློབ་ཚོགས་རྒྱ་རིགས་བཞི་བརྒྱ་སྐོར། བོད་ཀྱི་བླ་མ་དགེ་བཤེས་བཅུ་དང་། ཨུ་རུ་སུའི་མི་གཉིས་བཅས་ལ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད། རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་པོད་ཀྱི་གཙང་པར་སྟེང་ནས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པའི་གསུང་ཆོས་གཞིར་བཟུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་ཁྲིད་འདི་གླེགས་བམ་དུ་འཁོད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནི། སྤྱིར་འཕྲུལ་ཆས་མེད་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་། འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་ཚོའི་གསུང་ངག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འབེབས་པ་ལ། མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་རེ་རེས་ཀྱང་། ཟིན་བྲིས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཚིག་དོན་སྡེབ་སྦྱོར་གང་ཅིའི་ཐད་མིག་དང་རྣ་བའི་བདུད་རྩི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་རི་རབ་ཀྱི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་བྱུང་བ་ནི་སློས་མ་དགོས་ཤིང་། དེང་དུས་ཕྱི་དངོས་པོའི་ཆ་རྐྱེན་ཚང་བའི་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་དུས་རབས་འདིའི་ནང་དུ་བརྒྱུད་ལམ་འདྲ་མིན་ཐོག་བླ་མའི་སྐུ་མཚན་དཔེའི་སྣང་བརྙན་དང་། གསུང་ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་གྲ་མ་ཆག་གྲུ་མ་ཉམས་པར་བལྟ་བ་དང་མཉན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཚོགས་པ་ཆེད་འཛུགས་ཀྱིས་སློབ་མ་དུ་མས་དང་པ་དང་རྣམ་དཔྱོད་སྦྱངས་ཏེ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འབེབས་སྒྲིག་ཞུ་ཁུལ་ཡིན་ཡང་། སྔོན་དུས་ཀྱི་སློབ་མ་ཚོ་དང་མི་འདྲ་བར་ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་མྱོང་གི་སྐྱིན་ཚད་དང་མཐོ་ཚད། ཟབ་ཚད་དང་ཡངས་ཚད་གང་ཅིའི་ཐད་ཆ་མ་ཚང་བའི་ཉེས་པས་ཚིག་དང་དོན་གྱི་བདག་པོའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

མ་ཡོན་པ་དང་། ནོར་བ་དང་འཁྲུགས་པ། ཆ་མ་ཚང་བ་དང་ལོག་པར་བྲིས་པ་སོགས་བསམ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོང་ངེས་པར་བརྟེན། གང་གཟབ་གཟབ་ཀྱིས་བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་མཆོག་དང་། སློབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཏན་ནམ་རྒྱལ་དབང་ཆེན་མཆོག་ནམ་གཉིས་ལ་ཡང་གཟིགས་འབྱུལ་དགོངས་འཆར་གང་ལེགས་བཀའ་དྲིན་དུ་ཞུས་ཤིང་། མཐའ་དོན་༧རྒྱལ་བཙོན་གྱི་བདག་པོར་སྐན་སེང་སྤྱན་བསྟར་ཞུས་ཏེ་དཔར་སྐྲུན་ཚོག་མཆན་གསུང་གི་དབུགས་དབྱུང་སྒྲི་སྨིན་བཀའ་དྲིན་དུ་སྩལ་པ་ལྷར་བཀའ་འབུམ་པོད་ཀ་པར་གཏན་ཁེལ་བྱུས་པ་ལགས།

རྩ་བའི་པར་མ་ལ་འགྱུར་མི་གཅིག་པ་དང་། དཔེ་དག་མིན་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་རྩ་ཚིག་ནམས་དེ་ཏ་ར་དུན་ས་སྐྱའི་ཆོས་སྣར་པར་མ་དང་། འགྲེལ་པ་ལྷ་ར་ཀ་སྡེའི་མཐོ་སློབ་དགེ་ལྡན་སྒྲི་ལས་ཁང་གིས་༡༩༩༣ ལོར་དཔར་བའི་རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་པར་མ་གཞིར་བཟུང་སྒྲོང་ཁྲིད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱུས་ནས་རྩ་བའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་མེད་ཐོག་དཀར་ཆག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཟིགས་བདེའི་ཚུལ་དུ་བཀོད། ཞུ་སྒྲིག་དང་དཔར་བསྐྲུན་གང་ཅིའི་ཐད་བྱེས་བློ་དབང་བཙན་གྱིས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཚུལ་མ་མཁས་པའི་ནོངས་པ་གང་མཆིས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སླིང་ཐག་པ་ནས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ལ། གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་ཤེས་ནས་སློབ་ནམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་མཆིས་ཚེ་ངག་འཕྲིན་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་འཛེམ་དོགས་མེད་པར་སྒྲི་སྐྱོན་བཀའ་མོལ་ལྷུག་པོར་འཇོ་བའི་རེ་སྐུལ་ནན་ཏན་དུ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་ནས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༣༥ རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ས་བྱི་ལོ།

བོད་ཟླ་༡ ཚེས་༡༥། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ཟླ་༢ ཚེས་༢༠ ལ།

༄གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཚོགས་མི།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན།	དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་ལྷག་རྡོར།
ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཛིན།	སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་རོང་པོ་བློ་བཟང་སྐན་གྲགས།
ཞུ་དག་ལས་རོགས།	གུ་རུ་སྤྲུལ་སྐུ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས།
	རིགས་ལམ་སློབ་དགེ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རིན་ཆེན།
	དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་།
	དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བསོད་ནམས།
	དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་དབང་འདུས།
དེབ་གཟུགས་རྫས་འགོད་པ།	གྲམ་དཀར་བློ་བཟང་བྱམས་པ།

དཀར་ཆག

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད་ IX

རྩ་ཤེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བསྟན་ནས་གླེང་སློང་བ་ 1

རྩ་ཤེའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བཤད་པ་ 3

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གཟིགས་ནས་ལེགས་བཤད་མཛད་ཚུལ་ 7

ཊཱི་ཀ་ཆེན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ 13

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་དགོས་ཤིང་འཚོལ་བའི་ཚུལ་ 16

ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་པའི་ཚུལ་ 22

འགག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྩོད་སྤོང་སོགས་བཤད་པ་ 26

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ 32

འཁོར་བ་ལྡོག་ཚུལ་ 54

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ 57

ཉེས་སྐྱོན་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་ 62

ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་ 67

འབྱུང་འཇིག་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་ 80

སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ 82

གཞན་གྱི་རྩོད་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་སོགས་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ ....

རྩོད་པར་བསྟན་པ་ 87

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ 100

སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ 111

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་བཞི་སོགས་མི་འཐད་པ་ 121

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་ 124

རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་དང་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ 128

བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ 145

གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ 153

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འཐད་ཚུལ་ 160

འགྲོ་འོང་བརྟག་པ་ 166

དབང་པོ་བརྟག་པ་ 175

ཙཻ་ཏཻ་ཀ་ལས་བྱུང་བའི་དཀའ་གནད་གཞན་བཤད་པ་ 179

སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཇུག་བསྡུ་བ་ 190

དྲི་བ་དྲིས་ལན་ 192

༄༅། །དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་
ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ། །

ཛུ་ཞེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ།
༡ བསྟན་ནས་གླེང་སློང་བ།

ད་རེས་ཇོས་ནས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཁྲིད་ཐུབ་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་། གང་འགྲོ་ཞིག་འཁྲིད་རྒྱུ་ཡིན། གཞུང་འདི་དཔེས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ངས་མི་ཤེས་ལ། ཁྲིད་ཚོས་ཀྱང་ལམ་སེང་ཤེས་ཐུབ་པ་དཀའ། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོར་ཆོས་འདི་ལྟ་བུར་ཉན་བཤད་ཀྱི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་འདི་ཧ་ཅང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན། དབུ་མའི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུར་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྐབས་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ཉམས་ལེན་ལ་རྩུར་སྒྲིལ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུ་གལ་འགངས་ཆེ་བ་དང་། བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྩུལ་དེ་ཡང་དཔྱད་རྐྱང་ལ་སོང་ནས་སེམས་དང་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་བཟོ་མ་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར། བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་ལ་རྩུར་བསྡུ་ཤེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས། ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས།

དེ་ཡང་ཡུལ་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་དང་། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་དང་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་སུ་རིམ་བཞིན་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་མཐའ་མ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཡིན། འཁོར་

ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་གསལ་ལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བསོད་ནམས་དང་དབང་པོ་དམན་པས་བློར་ཚུད་དཀའ་བར་གྱུར་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱི་གོ་ལུགས་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པའི་ཆད་མཐར་ལྷུང་ཉེན་ཆེ་སྐབས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་དང་། ཡང་། འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོས་འཁོར་ལོ་བར་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་བློ་ཡི་ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་མིན་པར་གློ་བུར་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ནུས་པའམ་ས་བོན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་གཅིག་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ལྟ་བཤད་བྱའི་གཞུང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་འདི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ལ། གཞུང་འདི་མཛད་པ་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ཆེན་གསུམ་མཛད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཆོས་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ལ་དག་ཐེར་གནང་ནས་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་མཛད་ཅིང་། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོར་གྱུར་པ་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་བསྟོད་ཚོགས་རྣམས་མཛད་ཅེས་གསུང་སྒྲོལ་ཡོད།

རྩ་ཤེའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་སྨད་དུ་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ནི།

རྩ་བར།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །
འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །
ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །
འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །
ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །
སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི། །
དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་མཆོད་བརྗོད་འདིས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་ཧེ་ལྟ་བུ་མངའ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ཅེ་ན། སྟོན་པའི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དཔེ་སོགས་དང་། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སོགས་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། བརྩེ་བ་སོགས་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོག་ནས་

དངོས་སུ་བསྟོད་པ་མ་མཛད་པར། སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ཡིན། སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་འགག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཇི་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་རང་དབང་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས།

རྟེན་འབྱུང་སྨྲ་བས་ནི་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་སྟེ། སུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་ལས་རྟེན་འབྱུང་མི་སྟོན་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་དེ་ལ་གོ་དོན་ཕྲ་རགས་མང་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་རགས་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་ནང་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་བཞེད་པ་ཡིན། རང་སྡེ་ནང་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་དབུ་མ་པ་དེ་རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའམ་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་མན་གྱིས་འགག་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན། རྟེན་འབྱུང་དེ་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གོ་དོན་རགས་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་འགྱུར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།

ཅེ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་ན་ཕལ་ཆེར་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་དོན་འཇོག་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཡང་། སུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་མི་འདོད་ཀྱང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེས་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་དོན་རྣལ་མ་ཞིག་འཇོག་མི་ཐུབ། ཡང་གཅེར་བུ་པ་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་མི་འདོད་ཅིང་

ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ཁས་བླངས་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་ཁས་བླངས་པ་འདིས་ཏེན་འབྱུང་འཇོག་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་སྙམ། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དེ་ར་སྤྲོས་པ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། གཞི་མི་རྟོག་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། མཐུན་པའི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པ་ན་སྐྱེ་ཞིང་། འགག་པའི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པ་ན་འགག་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་སྐྱེ་འགག་ཡོད། དེ་བཞིན་ཟླ་ལ་བལྟོས་ནས་གཅིག་ཐ་དད་དང་། ཡུལ་ལ་བལྟོས་ནས་འགྲོ་འོང་སོགས་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད། གཞི་མི་རྟོག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་དེ་དག་ཡོད་ནའང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའམ། ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞི་མི་རྟོག་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་ན། གཞི་མི་རྟོག་ལྟ་བུའི་སྟེང་གི་གནས་ལུགས་འཚོལ་མཁན་གྱིས་གནས་ལུགས་བཙལ་ནས་གནས་ལུགས་ཇི་ནང་ཆར་དུ་མཐོང་བའི་བློ་དེས་རྙེད་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་དེས་མི་རྙེད་པ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་གཞི་མི་རྟོག་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་འགག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་འགག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་གཞི་མི་རྟོག་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ། མཐར་ཐུག་གི་སྡོད་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་ང་ཚོར་འགག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཁྱད་ཆོས་དང་། མི་རྟོག་དེ་ཁྱད་ཆོས་གང་ལ་ལྡན་སའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བདེན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོ་ནས་རང་རྐྱགས་ཐུབ་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་སྣང་གིན་ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ། གལ་ཏེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་འཚོལ་བའི་ཚེ་དེ་རྣམས་ཇེ་གསལ་ཇེ་གསལ་དུ་ཕྱིན་ནས་རྙེད་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་རྙེད་པས། འགག་

སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཁྱད་གཞི་མི་རྟོག་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལུགས་དེ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་མིང་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལས་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའམ། བདེན་པའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་མ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་འགག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་སའི་ཁྱད་གཞི་མི་རྟོག་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་རིག་ཤེས་དེའི་ངོར་འགག་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་སང་ཞིག་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད།

དེའི་ཐོག་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དེ་དག་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་
གཟིགས་ནས་ལེགས་བཤད་མཛད་རྩལ།

རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་གྱི་སྟེང་ནས་ཞུ་ན། གཞུང་འདིའི་མཛད་པ་པོ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་མདོ་སྨད་ནས་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་། དུས་སྐབས་དེ་ར་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དཔལ་ས་སྐྱ་དང་། སྒྲུབ་བརྒྱུད། བཀའ་བརྒྱུད། སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་སོགས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད། དེ་ཡང་ལྟ་བ་ལ་མཁྱེན་འདོད་ཤུགས་དྲག་གིས་གཞུང་རབ་འབྱམས་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་དང་། དགོངས་པ་ཞིབ་ཕྲ་བཞེས་ནས་ཡུན་རིང་དོན་གཉེར་གནང་ཞིང་། སྐུ་ན་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་གཞན་མང་པོ་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ཡང་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་།

རྗེ་བཙུན་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་བའི་སྐབས་ཤིག་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ལྟ་བའི་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གསུངས་ནས་ད་ལྟ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་མ་བརྗེད་པར་ཟིན་བྲིས་སུ་གྱིས་ལ་དེ་ས་བོན་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། གཙོ་བོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་ཞིབ་ཏུ་སོམས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་བསྙེན་བསྒྲུབ་བྱ། ཚོགས་བསགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ལེགས་པར་འབད་པ་བཅས་གསུམ་

བསྒྲིལ་དུ་ཁྲིས་ལ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཁོར་ཐུགས་སྲས་བརྒྱད་དང་ལྷན་དུ་བོད་ལྷོ་ཁ་ཁྲུལ་འོལ་ཁ་སོགས་སུ་བྱོ་བྲལ་ལ་ཕེབས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རྩམ་པ་མ་ཆད་ཙམ་དང་། གཞན་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལྷོ་ཆས་གང་ཡང་མེད་པར་ཉི་མ་རེ་རེར་ཤུག་པའི་འབྲུ་གུ་བདུན་རེ་བཞེས་ནས་དཀའ་སྤྱད་སྙིང་རུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་གནང་ཞིང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ནས་དཔྱད་པ་མཛད།

དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནུབ་ཅིག་གཟིགས་སྣང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། འཕགས་པ་ལྷ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་བཅས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གཙོ་འཁོར་ལྔ་གསལ་བར་གཟིགས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཡིན་ཟེར་བ་རྒྱ་གར་གྱི་དགེ་སློང་སྐུ་མདོག་སྔོ་བསངས་སྐུ་བོང་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་ལ་བཞག་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཚན་མ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ཞིབ་པར་གཟིགས་པ་ན། གསུང་རྒྱུན་ཞིག་ལ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པར། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་གཟིགས་པ་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་རྙེད་ནས་ལྟ་བར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མཐའ་དག་ཆོད་པར་གསུངས། སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཅེས་པ་ཡང་གཙོ་བོ་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པ་གཅིག་པུས་མི་ཚོག་པར། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དུ་ཤར་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་རྟེན་འབྱུང་མི་བསླུ་བའི་ཚུལ་དེ་ལ་མི་བདེ་བ་གཏན་

ནས་མེད་པར། བསླུ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་རྣམ་དག་དྲངས་པ་ཞིག་སྐྱེ་གཉིས་ཚོགས་དགོས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་དྲངས་ནས་བདེན་འཛིན་ལ་གནོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་ནས་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འཕྱུག་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བསླུ་བ་མེད་པ་དེ་འདྲའི་ངེས་པ་འདྲེན་ཐུབ་པ་དགོས། སྟོང་པ་བསམས་ནས་རྟེན་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། རྟེན་འབྱུང་བསམས་ནས་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་སྐྱེ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཡང་ཁྱེ་མེད་པར་བློ་ལ་ཤར་ཐུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏའི་ཚིག་འདིའི་ཐད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་པའི་གོ་བ་རྣལ་མ་འཁྲུངས་ནས་ཐུགས་ལ་མི་བདེ་བ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ལ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དད་པ་ལྷག་པར་འཁྲུངས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་མཛད། མདོར་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་དེ་དཔེ་ཆ་ཡང་གཟིགས། ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ཡང་གནང་། དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་སྐུ་ངལ་བསྐྱོན་ནས་མཐར་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་མཛད།

དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རིམ་བཞིན་ལམ་རིམ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་མཛད། དེ་ནས་ཕྱིས་སུ་ལྷག་མཐོང་ཆུང་ངུ་དང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་མཛད་པ་བཅས་བསྟན་བཅོས་ལྔ་པོ་འདི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་གསུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྔ་བུ་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཏུ་ལྟ་བའི་སྐོར་གསུངས་པ་དེ་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བའི་སྐོར་ཡིན་ལ། མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྔགས་བླ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་སྒོམ་སྟངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་མིན་པར་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་། སྤྱིར་བཏང་གཞུང་ལུགས་སུ་ལྟ་བ་ཟེར་བའི་ཚིག་གཅིག་

པུ་དེས་བལྟ་བྱ་དང་། ལྟ་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྟོན། དཔེར་ན། དམིགས་ཟེར་བའི་ཚིག་གཅིག་པུ་དེས་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྟོན་ཏེ། འདིས་དམིགས་པ་ཞེ་ན་དམིགས་བྱེད་དང་། འདིར་དམིགས་པ་ཞེ་ན་དམིགས་བྱ་ལ་གོ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་འདིས་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལྟ་བྱེད་དང་། འདིར་བལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་གོའོ། །

དེས་ན་འདིར་བལྟ་བ་ཞེས་ཡུལ་གྱི་ལྟ་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། སྔགས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། ཁྱད་པར་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བ་བཤད་ལུགས་ལའང་སྔ་འགྱུར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ། དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ལྟ་བ་བཅས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད། དེ་ཡང་སྔགས་བླ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟེང་ནས་བཤད་པའི་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གམ། རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ལྟ་བ། ཕྱག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ། རྫོགས་ཆེན་ཁྲེགས་ཆོད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་གཞུང་ལྟར་ན་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན། འདི་དག་ནི་སྔགས་བླ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བ་སྒོམ་ལུགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན།

བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་ཁྲིད་དུ་མདོ་སྔགས་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་གསུང་མཁན་དང་། མེད་གསུང་མཁན་ཡོད་མོད། ཁྱད་པར་ཡོད་གསུངས་པ་ནི་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་དང་། མེད་གསུངས་པ་ནི་བལྟ་བྱའི་ངོས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་སྟེ། རྫོགས་ཆེན། ཕྱག་ཆེན། གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སོགས་ཡོངས་རྫོགས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་

དག་སྒོམ་པའི་ཚེ་འཛོག་སྒོམ་ཁོ་ན་དགོས་པར་གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་ཆུང་ངུའི་ནང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་ལྷག་མཐོང་ལ་དཔྱད་སྒོམ་ཡོད་པ་དང་། སྔགས་བླ་མེད་སྐབས་ལྷག་མཐོང་ལ་འཛོག་སྒོམ་དགོས་པ་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་ཙམ་ལས་དོན་དུ་གནད་གཅིག་ཡིན། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བཞི་ཀར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བ་སྒོམ་པ་ན་འཛོག་སྒོམ་ཁོ་ན་དང་། རྫོགས་ཆེན། ཕྱག་ཆེན། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བའམ། གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ལྟ་བ། བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་རྣམས་སྔགས་བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བ་སྒོམ་ཚུལ་གཅིག་འགྱུར་ཡིན་ནའང་། ཁྱད་པར་འདོན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐུན་བུ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོས་ཆོས་རེ་ཡོད་སྙམ་མོ། །

བོད་ཀྱི་མཁས་མང་ཁྲིད་ལེགས་བཤད་མཛད་མཁན་མཁས་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མང་དག་ཅིག་བསྟན་པ་སྟོད་དར་དང་། ཕྱི་དར་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ནང་དུ་བྱུང་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལྟ་བ་གསུང་ཚུལ་གྱི་ཐད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་ཁྱད་གང་ནས་ཐོན་ནམ་ཞེ་ན། སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བའི་སྟེང་ནས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དང་། སྟོང་པའི་གོ་བའི་སྟེང་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་གསུངས་པ་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་གསར་བཟོ་མཛད་པ་མིན་ལ། དེ་ནི་རྩ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་ལས་གསལ་བར་བྱུང་བ། དཔེར་ན། རྩ་ཤེའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དབུ་དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཡང་ལྷུ་མཉམ་པར་ཞིབ་རྒྱས་གསལ་བར་

གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྩལ་དུ་བཏོན་ཞིང་དམིགས་སུ་བསལ་ནས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

ཊཱི་ཀ་ཆེན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ།

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་ཡང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ལྟར། གང་ཞིག་གསུངས་པས་སྨྲ་བའི་གཙུག་རྒྱན་ཞེས། །རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་མཁས་པས་རབ་བསྔགས་པ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དོན་ཉིད་དུ། །གསུང་བའི་རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་རྟག་སྐྱོངས་ཤིག །ཅེས་དང་པོར་སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་རང་དབང་དུ་འདོམས་པའི་སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་བརྗོད་མཛད།

དེ་ནས། གཏམ་དེ་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཟབ་མོའི་ལམ་རིམ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་སྟོན་ཅིང་ཁུར་འཛིན་པའི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། དེ་ནས། ངེས་པའི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་མཁན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་དང་། དེ་ནས། ལུགས་ཀྱི་མཆོག་དེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བཟུང་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་འཕགས་པ་ལྷ་དང་། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དང་། དེ་ནས། སྐར་ཚོགས་དབུས་ན་མཚན་མོའི་མགོན་པོ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཆེས་ཆེར་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་གསལ་བར་

མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་དང་བསྟོད་ཕྱག་མཛད། དེ་ནས། གང་གི་ཞབས་པད་བསྟེན་པས་རབ་རྫོངས་དགྲ །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་འཕགས་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ནས། ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་སྐྱོངས་ཤིག་ཅེས་གསོལ་ལོ། །

དེ་ནས། ངེས་དོན་དོན་གཉེར་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་དང་། །ཞེས་སོགས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའི་སྐབས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཐུགས་ངོ་མཁྱེན་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་མང་པོ་ཞིག་ནས་བསྐུལ་བར་བརྟེན། འགྲེལ་པ་རྩོམ་པར་ཐུགས་མཉེས་ཚུལ་གསུངས།

དེ་ནས། ངེས་དོན་ཞེས་པའི་མིང་གིས་ཚིམས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངེས་དོན་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱིས་ཚིམས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དཔེ་ཆ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལ་འདི་ནི་ངེས་དོན་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་བླ་ན་མེད་པའོ་ཞེས་དང་། ཡང་། ངས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་མོ། །ངེས་དོན་སྒོམ་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ངེས་དོན་གྱི་མིང་ཙམ་གྱིས་ཚིམས་ནས་སྡོད་པ་མིན་པར། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བརྟད་གཅོད་ཞིབ་བརྡག་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ངེས་པར་མཇལ་ཞིང་། མཇལ་བའི་ཚེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚིམས་པ་དང་། ཆེ་ལོང་གི་དོན་ཙམ་མཐོང་ནས་ཚོག་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་རྟོམ་པས་ནི་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཆེ་ལོང་རགས་པ་ཙམ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཡིད་མི་ཚིམས་པར། ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བར་བརྟད་གཅོད་མཐིལ་ཕྱིན་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་བཅལ་བའི་དགོས་དོན་ཡང་ཉམས་སུ་

ལེན་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་འདུན་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་གཞུང་འདི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་པས། ལེགས་པར་བཤད་ཀྱིས་གྲུས་པས་ཉོན་ཅེས་གསུངས། གཞུང་ཚིག་གསུང་ལུགས་འདིས་ངེས་དོན་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱིས་ཚིམས་པ་དང་གཅིག །གཞུང་ལུགས་རྣམས་རགས་པ་ཙམ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་རློམ་པ་དང་གཉིས། གཞུང་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་མེད་པ་དང་གསུམ་པོ་ལ་གཞུང་འདི་མི་དགོས་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ངེས་དོན་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱིས་མི་ཚིམས་པ་དང་། རགས་པ་ཙམ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་རློམ་པའང་མིན་པར་ཞིབ་ཏུ་བལྟ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དག་གི་དོན་དུ་གཞུང་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དེ་ནས། ངེས་དོན་གསུང་རབ་སྙིང་པོ་ཤེར་ཕྱིན་དོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ངེས་པ་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད། སྔར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་པ་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། རྒྱལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་བྱེ་བས་བགྲོད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་དཔག་པར་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་ཟབ་མོའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ལྡན་པའི་ཚོགས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འཆིང་བའི་རྒྱ་ལས་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་རྒྱབ་རྗེན་ཚད་མ་དང་ལྡན་པའི་རིགས་པའི་སྒྲོན་མེས་མུན་པའི་ཚོགས་དེ་རྣམས་བསལ་ནས་ཡིན་ལུགས་སམ། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བ་ཟླ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བསྒོམ་པར་འདོད་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་དབུ་མའི་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་པས། གུས་པས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་དགོས་ཤིང་འཚོལ་བའི་ཚུལ།

དེ་ནས་རྩ་ཊཱི་ཀ་ལས། འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། དབུ་མའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྔ་ཞེས་སོགས་ས་བཅད་ལྔའི་དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་དགོས་ཤིང་འཚོལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་བཙལ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྟ་བ་དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་མ་ཆགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ངོས་འཛིན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་སྟོན་པའི་སྣང་བརྙན་ཞིག་ཏུ་བསམས་ནས་དེའི་ཆོས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ངོ་ཤེས་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ནི། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་བཞིའོ་སྙམ་པའི་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་ཤེས་པས་མི་ཆོག་པར། བདེན་པ་བཞི་དེ་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་དམ་མེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན་བསམ་དགོས། བདེན་པ་བཞིའི་ནང་ནས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལྟ་བུ་ཕལ་ཆེར་ང་ཚོས་མྱོང་ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་

རྟོགས་པར་དཀའ་བས་བསམ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་སེམས་སྟེང་གི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དེ་དག་འབྲལ་རུང་ཡིན་མིན་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས། གྱིར་བདེན་པ་བཞི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ཀས་ཁས་ལེན་ནའང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྒོས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རྒྱུ་ཡོད་པར་ངེས་ཤེས་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་འོང་བ་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ནས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་རང་རེའི་བློས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཆགས་སྡང་གི་རྩ་བ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་བསམ་བློ་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡོང་སྟངས་དང་། སྒྲུང་བ་སྐྱེ་ལུགས་རྣམས་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་དང་ཞིབ་བསྡུར་ཡང་ཡང་བྱས་ཏེ་བསམ་བློ་བཏང་ན། ཐར་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད་འདུག་བསམ་པ་འོང་ཐུབ།

ད་ནངས། ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་མི་འགའ་ཤས་དང་ཐུག་སྐབས་སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་འགྲིག་གམ་ཞེས་དྲི་བ་བྱུང་བ་ལ། ངོས་ནས་སྙིང་རྗེ་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་དེས་སྡུག་བསྔལ་ཟད་རུང་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་བསམ་བློ་མ་འཁོར་བར། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མི་ཐུབ་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་རྟོགས་དཀའ་ནའང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་

གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་པས། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ལྐོག་གྱུར་ལ། །གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟེན་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་བསལ་ཏེ་ཤེས་རྟོགས་ཡིད་ཆེས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་གནད་ཆེ། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཙུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ལུང་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རྙེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་འཚོལ་སྟངས་ཀྱི་གནད་ལམ་སྟོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་མེད་པར་ལམ་སེང་ཤེས་རྟོགས་དཀའ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོལ་ཚུལ་གྱི་གནད་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ད་གཟོད་སོ་སོས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་དཔྱད་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་ཚུལ་རྟོག་པས་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་གནད་དོན་རྣམས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་དགོས་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ལ་ཡང་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ངེས་དོན་མ་གཏོགས་དྲང་དོན་མི་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་གཞི་འཛུག་ཚུལ་གྱི་ཐད། གཟུགས་ཕུང་གི་སྟེང་དུ་མཚན་མཚོན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཕུང་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ

པར་གསུངས་པ་འདི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཉིས་ཀ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བར་གསུངས་པས། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་འབྱེད་མི་འབྱེད་ལ་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་བླ་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་མི་འདེབས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་ཐུན་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ནི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ། ཞེས་བྱེ་སྨྲ་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁས་མི་ལེན་པར་བཞེད་ལ། ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་མི་འདོད་ཀྱང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གིས་དེ་ཁས་ལེན་པར་གསལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་བཞག་ཅིང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་གང་ཞིག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་བླངས་དུ་རུང་བ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་དང་། དབུ་མ་པས་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་དུ་རུང་མི་རུང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འཇོག་པར། བརྗོད་བྱ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་བཤད་པའི་ངེས་དོན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དྲང་དོན་ཀུན་རྫོབ་ལ་བྱས་ནས། སྟོང་ཉིད་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་འཇོག །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་དབྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། དྲང་ངེས་འབྱེད་ལུགས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའི་ནང་དུ་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བརྟེན། རིགས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་

ནས་བཀའ་གང་ཞིག་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བཀའ་གང་ཞིག་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ལ་གཏུགས་ནས་འདི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དེ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་ཐུབ་སྟེ། ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་བྱུང་ན། ལུང་དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ཡིན་པར་ལུང་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ཡོད། དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། མཐར་གཏུགས་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྨྲ་བ་པོ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ན་དཔྱོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེ་ཞེ་ན། དེ་ཉི་མཁས་པའི་དཔྱོད་ཚུལ་གྱི་གནད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་དྲུག་མཛད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་རིགས་པས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཀའ་གང་ཞིག་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་ལས་འབྱུང་བའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་རིགས་ལམ་གྱིས་དཔྱད་པས་གནོད་ན་དོན་དེ་དྲང་དོན་དང་། དེ་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་དོན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གནོད་མེད་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་བྱུང་ན་དོན་དེ་ངེས་དོན་དང་། དེ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །

དཔེར་ན། མདོ་འགའ་ཞིག་ནས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་འདོད་པ་ལ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པས། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པས། མདོ་

ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ངེས་དོན་མིན་པར་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བཏགས་བཅས་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞེད་ཀྱང་། གཞན་དབང་དང་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་གནོད་པས། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་མི་བཞེད། དེས་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་རང་གིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་དེ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཐུབ་ཅིང་། ཞིབ་འཇུག་ཀྱང་གཙོ་བོ་འདིའི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ཚུལ་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། དེ་ནས་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲུང་མཐའ་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། རྟེན་འབྲུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕྱག་གོ །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་དོན་ལ་གསུམ། ངག་འདིའི་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སོགས་ཡོད་ཚུལ། ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་དེས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

ཁྲད་གཞི་ལ་ཁྲད་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་པའི་ཚུལ།

ཁྲད་གཞི་ལ་ཁྲད་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་སྐབས་འདིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་ཤིང་། དངོས་སྨྲ་བས་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་དོན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། དབུ་མ་པས་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དེ་ཙམ་ལ་མི་འཇོག་པར། འབྱུང་ཞེས་པའི་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཕན་ཚུན་བལྟོས་ནས་གྲུབ་པའམ་ཕན་ཚུན་བལྟོས་ནས་འབྱུང་བ། ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའམ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་གནང་བས། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གོ་བ་སྟེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ཤིང་བཟོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཤིང་བཟོ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་མི་དེར་ཤིང་བཟོ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཤིང་། ཤིང་བཟོ་བས་ཤིང་བཟོས་ཞེས་བརྗོད་ན། ཤིང་བཟོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་བཟོའི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱེད་པ་པོ་བཞག་པས། ཤིང་བཟོ་བ་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་དེ་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བས་ཕན་ཚུན་བལྟོས་ནས་སམ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་རྩ་བ་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་

མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་དེ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཁོ་ནར་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར། ཕན་ཚུན་བལྟོས་ནས་འཛོག་པའི་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་དུ་གོ་ཐུབ། རྩ་ཊཱི་ཀ་ལས། དེ་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ན་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་མིན་པའི་རྟེན་འབྱུང་རྣམས་ནི་ཆོས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་བལྟོས་ས་དེ་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གསུང་དེས་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་གོ་བ་དང་། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྲལ་འབྲས་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱུ་བྱས་ནས་བྲལ་འབྲས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱུང་ན་བྲལ་འབྲས་དེ་དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱུ་བྱས་ནས་འབྱུང་བས་མ་ཁྱབ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྱུང་འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ནའང་། འགག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འདི་དག་གང་ལ་ལྡན་སའི་ཁྱད་གཞི་རྟེན་འབྱུང་དེ་ར་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོག་དགོས། ཁྱད་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཁྱད་ཆོས་འགག་སོགས་བརྒྱད་བཤད་པ་ན། གཞི་དེ་ར་ཁྱད་ཆོས་འགག་སོགས་རྣམས་ཡོད་པས་ཁྱད་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཞེས་འགག་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དེ་རྣམས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་ལ། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་ཡང་སྐབས་འདིར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས།

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བལྟོས་ནས་འགག་པ་སོགས་མེད་པ། ཞེས་དང་། འོག་ཏུ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མིན་པར། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་ནས་ཞེས་སྦྱར་དགོས་སོ། །

སྤྱིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་མོད། སྐབས་འདིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསླད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་འཕགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་བློའི་ཡུལ་ཡིན་ནའང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཚུལ་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བསླད་པ་མེད་པར། གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དེ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་དང་། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། དོན་སྤྱིའི་སྣང་བ་སོགས་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་ནས་ཆོས་ཅན་སྨྱུ་གུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགག་སོགས་བརྒྱད་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་གསུངས། ཅེ་སྐེ་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་

སྙིང་དུ་འགག་སོགས་བརྒྱད་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན། གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་དགོས་ཀྱང་དེ་མི་རྙེད་པའི་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པས། དེ་དག་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་བློ་དེའི་ངོར་མ་གྲུབ་པའམ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འགག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྩོད་སྤོང་སོགས་བཤད་པ།

དེ་ལ་གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། འགག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། འགག་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཙ་ཏྲྀ་ཀ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་སྦྱོར་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་ནས་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ངོར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་འགལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། དེའི་ངོར་ཆོས་ཉིད་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡོད་པས་རྟག་པ་ཡོད་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་ཆད་པས་ཆད་པ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་དག་དེའི་ངོར་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་ལ་ལྡན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཅི་སྟེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་བློ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་བློ་དེའི་ངོར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་མོད། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་

དམ་དུ་མ་གྲུབ། དོན་དམ་ལ་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་འདིར་གྲུབ་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེའི་ངོར་ངེས་པར་རྙེད་དགོས་ཀྱང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེའི་ངོར་རྙེད་པ་ཙམ་དང་། དོན་དམ་དེས་རྙེད་དོན་ཙམ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཙལ་ནས་རྙེད་ན་བཙལ་ས་དེ་ཉིད་རྙེད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཙལ་བ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་ཅེས་པ་དེ་གང་ཞིག་ལ་བརྗོད་མིན་འཚོལ་སྐབས། མི་རྟག་སྣང་ཙམ་དེས་མ་ཚིམས་པར་མི་རྟག་གི་སྡོད་ལུགས་སམ། མི་རྟག་གི་གཤིས་ལུགས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་བཙལ་བས། མི་རྟག་དེ་མ་རྙེད་པར་མི་རྟག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མི་རྙེད་པའམ་མི་རྟག་དོན་སྙིང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཙམ་ཞིག་རྙེད། དེས་ན་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་འདིས་བཙལ་བའི་ཚེ་གང་བཙལ་རྒྱུ་མི་རྟག་དེ་བཙལ་ཞིང་། དེ་བཙལ་བ་ལྟར་རྙེད་ན་མི་རྟག་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་བཙལ་བས་མི་རྟག་མ་རྙེད་པར་མི་རྟག་གི་གནས་ལུགས་རྙེད་པ་སྟེ། བཙལ་བྱ་མི་རྟག་ཡིན་ཀྱང་འཚོལ་མཁན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟག་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་མིན་བཙལ་བ་ན་མི་རྟག་མ་རྙེད་པར་མི་རྟག་གི་གནས་ལུགས་རྙེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་གི་གནས་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་གཏོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་གི་གནས་ལུགས་ཁྱད་གཞིའམ་བཙལ་བྱའི་གཞི་ལ་བཞག་ནས་དེའི་གྲུབ་ལུགས་དེ་བཙལ་ན། བཙལ་གཞི་མི་རྟག་གི་གནས་ལུགས་སམ། མི་རྟག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྙེད་པར་མི་རྟག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྙེད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་

ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་རང་བཅལ་བྱའི་གཞི་ལ་བཞག་ནས་དེའི་རང་བཞིན་བཅལ་བས་རྙེད་དགོས་ཀྱང་། ཁོ་རང་མི་རྙེད་པར་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་རྙེད་པར་བརྟེན། སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ནུས་སོ། །རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་འདིས་ཁྱད་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་གནས་ལུགས་བཅལ་ནས་རྙེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཙམ་དང་། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཙམ་དེ་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་བལྟོས་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཡང་། གནས་ལུགས་ཁོ་རང་ལ་བལྟོས་ཏེ་གནས་ལུགས་མིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ནས་འགག་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་གསུངས་པ་དེ་དངོས་སྨྲ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་བཅས་ཀྱིས་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་ན། རང་ཅག་གིས་ཆོས་རྣམས་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་བཟུང་ཞིང་། བཟུང་བ་ལྟར་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཆོས་རྣམས་རྟོག་བཟོ་ཙམ་དང་། བློས་བཏགས་ཙམ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ན་སེམས་ཀྱིས་གང་བཟོས་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། དཀར་པོ་དེ་ནག་པོ་དང་། མི་དེ་སངས་རྒྱས་རེད་ཟེར་ན་མི་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ནའང་། དེ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་མི་སྐྱེ་བས། རྐྱེན་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་ངེས་པ་ཅན་ཡིན། དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དོན་གྱི་རང་མཚན་ཞིག་ཡོད་ནས་དོན་ངེས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས། དོན་གྱི་བདེན་པ་ཞིག་མེད་པར་བློས་གང་བཟོ་བཟོ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་འཇོག་མི་ནུས། དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཙོ་བོ་དེ་སྐྱེ་བ་དང་།

ཀ་བ་དང་། གཙིག་ཐ་དད་དང་། འགྲོ་འོང་དང་། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཀྱང་། ཆོས་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མེད་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་མྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། མདོར་ན། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་ན་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཚོལ་བའི་བློས་རྙེད་དགོས་པ་ལས། དེས་མ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་བཀག་གོ །འདིར་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་ནས་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡོད་ཅེས་ཤེས་ངོ་གཉིས་ལ་བལྟོས་ནས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་དེ་གཙོ་བོ་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས་འབྱུང་བས་དེར་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འགག་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁྱད་ཆོས་འགག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་བཤད་པ་ན། ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ནས་བཤད་ན། སྔོན་ལ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ནས་འགག་དགོས་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་ཞིག་ནས་འགགས་པ་སྔོན་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན། མྱུ་གུ་ལྷ་བུ་གཞི་གཅིག་དང་དུས་གཅིག་ནས་བཤད་ན། སྔོན་ལ་ས་བོན་དེ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་འགགས་པ་འབྱུང་བས་གོ་རིམ་འཐད་ཀྱང་། མཆོད་བརྗོད་འདིར། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཞེས་འགག་པ་སྔོན་ལ་གསུངས་པས་གོ་རིམ་འཆོལ་བ་མིན་ནམ་ཞེས་རྩོད་པ་ལ། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་གནས་མ་བཤད་ཅིང་། ཁྱད་གཞི་མྱུ་གུའམ་མི་རྟག་ལྷ་བུའི་སྟེང་དུ་གཤིས་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ལྟོས་མེད་རང་མཚན་པའམ། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པ་དང་། འགག་པ་རང་མཚན་པ་དང་འགག་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་འགག་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་བལྟོས་སོ། །དེས་

ན་འདི་ར་གཤིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགག་སོགས་རིགས་པས་འགོག་པར་བརྗེན། སྐྱེ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་གོ་རིམ་འདི་མི་དགོས་པས་གོ་རིམ་འཚོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། གཤིས་སུ་གྲུབ་པའི་འགག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ན་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་མ་སྲིད་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་ཁྱད་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་བཤད་ནས། འདི་ལ་འགག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་ངོ་བོ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པའི་འགག་པ་དང་། རང་གི་དངོས་པོར་རེད་པའི་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྐྱེ་འགག་གཉིས་དང་། རྒྱུན་ལ་བལྟོས་ནས་སྔ་མ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་དུས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པ་སྟེ་རྟག་ཆད་གཉིས་དང་། ཡུལ་ལ་བལྟོས་ནས་རིང་བ་ནས་ཉེ་བར་འོང་བ་དང་ཉེ་བ་ནས་རིང་བར་འགྲོ་བ་སྟེ་འགྲོ་འོང་གཉིས། ཐ་ལ་བལྟོས་ནས་དོན་སོ་སོ་བའི་ཐ་དད་པ་དང་དོན་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་པ་སྟེ་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད། མཚན་མཚོན་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་ངོ་ན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ལ་སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞེས་བྱའོ། །

སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །ཞེས་ཞི་དང་པོ་སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞེས་པ་དེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། ཞི་གཉིས་པ་ཞི་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ཞི་བ་དེ་བློ་བུར་རྣམ་དག་ལ་སྦྱར་དགོས་སམ་སྙམ། རྩ་ཊཱི་ཀ་ལས། དེ་འདྲ་དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་མེད་པས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་འཚེ་བ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་ཞི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། འདིར་བཤད་པའི་གཞུང་གི་གོ་དོན་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི་

ལ་སོགས་པའི་ཉེར་འཚེ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཞི་བ་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བར་བྱས་པའི་དབང་གིས་སམ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཉེན་པོས་བཅོམ་པར་བརྟེན་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ཡང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པས་ཞི་བ་སྟེ་སྤྲོ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཞི་བའོ། །ཞི་བ་གཉིས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐོག་ལ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བྲལ་བའི་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱེངས་བསྟན་པས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་སླ་བའི་དམ་པ་ཞེས་སླ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་འཕྱེད་པར་མཛད་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གང་གིས་དུས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར། དགོས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། ཡུལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དང་། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས་ཐར་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཚུལ་བཅས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཁོག་བསྒྲིགས་ནས་རབ་བྱེད་དང་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐོན་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

དེ་ནས་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་བཤད་པ་ལ། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དོན་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེས་ན་རབ་བྱེད་འདིར། མ་རིག་བསྒྲིབས་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར། ། ཞེས་མ་རིག་པས་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་མིག་བསྒྲིབས་ཏེ་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན། ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཡོངས་རྫོགས་ནས་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞིག་གིས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱང་འདས་བཀོད་པར་མི་བཞེད་པར། དེ་ནི་སེམས་མ་དུལ་བའི་ཆ་ནས་འཁོར་བ་དང་། དུལ་བའི་ཆ་ནས་མྱང་འདས་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བར་ཉོན་མོངས་པའམ་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་དེ་མ་རིག་པས་བྱས་པར་གསུངས། སེམས་མ་དུལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སོ་སོས་དང་དུ་བླངས་ནས་བྱེད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་ཅག་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་དེ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་སྡུག་བསྔལ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལ་རྨོངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་འདོད་ནའང་བདེ་བའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་མི་ཤེས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ནའང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན།

མདོར་ན། སེམས་མ་དུལ་བའི་སྐྱོན་དེ་མ་རིག་པའམ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་བ་དང་། སེམས་དུལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ནི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ང

ཚོ་མི་ཚེ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་མི་ཚེ་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པ་དེ་དེའི་ཐབས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོང་དགོས་ལ། མི་ཤེས་རྨོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ན་མི་ཚེ་སྐྱེལ་མི་ཤེས་པར་བརྡེ་ན། ན་ཚོད་ཆུང་དུས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་པ་ཡིན། མི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ར་མི་ཤེས་པའི་ཆ་མང་པོ་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པའི་མི་ཤེས་པ་དང་། བླང་དོར་མི་ཤེས་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཉེས་སྐྱོན་འབྱུང་ཡང་། དེ་ནི་ཡི་གེ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སེལ་ནུས་པས་དེ་ཙམ་སྐྱོན་ཆ་ཆེར་མི་མཐོང་། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པ་དེ་བསལ་ཟིན་ནས་ཀྱང་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་རྨོངས་པའི་མི་ཤེས་པ་དེ་འབྱུང་ལ། བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་རྨོངས་པའི་མི་ཤེས་པའི་ནང་གི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། བསལ་དགོས་པའི་མི་ཤེས་པ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཤེས་པའམ་མ་རིག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྩ་ཊཱི་ཀ་ལས། མ་རིག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་བཀག་ཙམ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་མིན་གྱི་རིག་པ་དེའི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཟག་གམ། ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་རིག་པ་དེ་བཀག་ཙམ་མམ་དེ་མིན་པ་ཙམ་ལ་མི་འཛོག་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། མ་རིག་མི་མཛའ་རྫུན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་རྫུན་ཞེས་པ་དེ་བདེན་པ་མིན་པ་ཙམ་ལ་མི་འཛོག་པར་བདེན་པའི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་དེ་ལ་འཛོག་པ་བཞིན། མ་རིག་པ་དེ་ཡང་རིག་པ་མིན་པ་ཙམ་མིན་པར་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤིག་ལ་འཛོག་དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཡང་། བློས་འཛིན་པ་ན་འཁྲུལ་བའི་དབང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན། གནས་ཚུལ་དངོས་དེ་རང་

བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཤེས་མཁན་དེ་ར་ཇི་ལྟ་བ་ཞེས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡང་ན། ཇི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་དེ་ག་རང་ཡིན་པ་དེ་ར་བཞག་ནས་དེ་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའམ་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་མེད་ཅེས་མིང་བཏགས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་དགག་བྱས་སྟོང་ཙམ་ཞིག་དང་། དགག་བྱ་བྲལ་བ་ཙམ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཞག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། ཤེས་རབ་དེའི་འགལ་ཟླའི་རིག་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་བདག་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའམ་ལྟ་བ་དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད། མ་རིག་པ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་འཛོག་ཅིང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་ཅེས་གཉིས་འཛོག་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་དང་ཡོངས་སྤྱད་བྱའི་ཕུང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་ལ། སྤྱིར་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་ན་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱད་བྱའི་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡོངས་སྤྱད་བྱ་ཕྲེང་བ་དང་། གནས་ཁང་དང་། གོས། ཡོ་བྱད། གཉེན་ཉེ་དུ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་སོགས་སྐྱེ་ཞིང་། ཆགས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་ཞེན་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྡང་དང་། གང་ཟག་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དེས་ཡོངས་སྤྱད་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྡང་སོགས་སྐྱེ་བས་མ་རིག་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས

གསུངས། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ་ང་དང་ངའི་འོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་སའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་ངར་འཛིན་དེ་འཇིག་ལྟ་དང་། རྒྱུད་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་དེ་འཇིག་ལྟ་མིན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ཚུལ་ཤེས་དགོས།

འདིར་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། འཛིན་སྟངས་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གིས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཅིག་ཤེས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་ལ། གཉིས་ཀས་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པས་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་དུས་རྒྱུན་དུ་ངའོ་སྙམ་པ་བློ་ལ་ཤར་བ་ན། སྔོན་ལ་ཕུང་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཅེས་པའི་མི་རྒྱགས་པའམ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་རུང་དེ་བློ་ལ་ཤར་བ་ན་སྔོན་ལ་མི་དེའི་ཕུང་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་དང་། མིའི་ཕུང་པོ་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བའི་མིང་ཁ་ནས་ཐོན་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེས་གཞི་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཡིན། འཇིག་ལྟ་ལ་སྦྱར་ན་ང་ཡི་ཕུང་པོ་བློ་ལ་ཤར་ནས་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སློབས་པར་བརྟེན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དེས་གཞི་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དེས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པས། དོན་གྱི་ཡིན་ལུགས་རང་

བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབས་པ་ཡིན།

དེས་ན་རྩ་བར།

མ་རིག་བསྒྲིབས་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར། །

འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག །

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་""

ཅེས་གསུངས། འོ་ན། མ་རིག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབས་པས་སྐྱོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞུང་ནས་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་ན། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན། རང་དབང་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཅེས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྐྱེ་བ་དེ་རང་དབང་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་གསུངས་ནས། དེ་རྒྱུ་གང་གི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན། སྐྱེ་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཐོ་མ་ཐོ་མ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ལས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་མིན།

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྟག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་ལ། དཔེར་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཤེས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་ཡོང་ཞིང་། དེ་ལྟ་ནའང་སྐབས་རེར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྐབས་རེར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ལ། སྐབས་རེར་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན། ཤེས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ཡོད་པས་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་དང་། བདེ་

སྡུག་གི་ཚོར་བ་ཡོང་བས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ཡིན་ནའང་། སྡུག་བསྔལ་ཡོང་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་མིན་པར། ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་སྡུག་བསྔལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པའམ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ལ་ལས་ཞེས་ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་ལས་སམ་བྱ་བ་ཞིག་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་ཞིག་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ནས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཚད་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་ལ། ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་འོང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་འོང་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་འབྱུང་བ་མིན་པར་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་གཞན་དེ་གང་ཡིན་དཔྱད་ན་ལས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འབབ་པ་ཡིན། ལས་ཞེས་པ་དེ་རྩ་བ་ཀུན་སློང་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད་པས། ཀུན་སློང་དང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འབབ།

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་བ་དང་། གང་ལ་ཆགས་སའི་བདག་དེ་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ལ་ཇི་ལྟར་འཆར་བ་ནི། ང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ལ་ང་དེ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ང་ཡི་ལུས་དང་ང་ཡི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་ང་ཞེས་བློ་ལ་འཆར་བ་ན་ང་དེ་དབང་སྒྱུར་པ་པོའམ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། ང་ཡི་ལུས་དང་སེམས་ཞེས་འཆར་བ་ན་དེ་དག་ང་དེའི་དབང་བསྒྱུར་བྱའམ་ལོངས་སྤྱད་བྱ། དེ་བཞིན་ངའི་ལུས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ལུས་དེ་བདག་པོ་བཀྲུག་ས་དང་། ང་དེ་བདག་པོ་རྒྱག་མཁན་ལྟ་བུར་འཆར་ནས་ང་ཡི་ལུས་དང་ང་ཡི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱིན་ཡོད་ལ། བརྗོད་པ་ལྟར་ང་ཡི་ལུས་དང་ང་ཡི་སེམས་ཡིན། འདི་ངའི་ཅ་ལག་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་སོ་སོའི་མཛུབ་མོ་གཏུབས་ནས་ཕར་བཞག་པ་དེ་ངའི་མཛུབ་མོ་རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡོད་པས། བདག་པོ་རྒྱག་མཁན་ང་ཟེར་བ་ཞིག་དང་། བདག་པོ་བརྒྱག་སའི་ལུས

སེམས་ཞེས་པ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་ཞིང་། ཤར་བའི་སྐབས་ཕལ་ཆེར་དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་ང་དེ་དབང་བསྒྱུར་བྱའི་ཕུང་པོའམ་ལུས་སེམས་ཀྱི་གསེབ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་བློ་ལ་མི་འཆར་བར། ང་དེ་དབང་བསྒྱུར་སའི་ལུས་སེམས་ལས་དབང་ཆེ་བ་དང་། ཐ་དད་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའམ། ལུས་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའམ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར། བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བདག་དང་ཕུང་པོ་ཇེ་ཁོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་རྗེ་ཤེ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་པས་དེ་ར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདི་ར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་མཁན་གྱི་བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བར་འཛིན་ལུགས་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་བདག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་ཞིབ་ཕྲ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་བར་འཛིན་ལུགས་གཅིག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་བར་འཛིན་ལུགས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་དེ་ཀུན་བརྟགས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད། སྔར་བཤད་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཉིད་ལས་ལྷན་སྐྱེས་བཞག་ཏུ་མེད་དོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གང་ཟག་ཇེ་པོའམ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཕུང་པོ་ཁོལ་པོའམ་ཡོངས་སྤྱད་བྱ་ལྟ་བུར་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ཡན་གར་བའམ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་བ་ནི། དཔེར་ན། ཚ་སྨན་ཅན་གྱི་ནད་པ་ཞིག་ལ་ཚ་བཞག་ན། ངའི་ལུས་འདི་མི་གཞན་གྱི་ལུས་དང་བརྗེ་རྒྱུ་བྱུང་ན་བརྗེ་བར་བསམ་པ་སྟེ། མི་ནད་མེད་གཅིག་གིས་དེ་ལ་ཁྱོད་རང་གི་ལུས་དེ་ངའི་ལུས་དང་བརྗེའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བརྗེ་སྙམ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཁྱེད་རང་གི་སེམས་གཏི་ཐུག་དེ་མི་རྣམ་དཔྱོད་ཟབ་པོ་ཞིག་གི་སེམས་

དང་བཟོ་འོ་ཞེ་ན། བཟོ་ས་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིས་ཀྱང་བཟོ་བསམ་པ་ཞིག་འོང་བས། དེས་ང་ཞེས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་བྱའི་ལུས་སེམས་རྣམས་ཙ་ལག་ལྟར་ཕར་སྤྲད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་བ་ཤེས་ནུས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རང་གི་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལུས་སེམས་མཆོག་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ར་བཟོ་སྙིང་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དོན་དུ་གཉེར་ཐུབ་པར་བརྟེན། བློ་ལྡན་སྐྱེས་ལ་ང་དེ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུར་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ནའང་ཤར་བ་ལྟར་དངོས་ཡོད་ལ་གྲུབ་མེད། དཔེར་ན། ཆགས་སྡང་སྐྱེ་སྐབས་སྔོན་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ན་ང་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་བློ་ལ་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་ཞེན་པ་ན་དེ་འདྲའི་ངའོ་སྙམ་པའི་བློས་ཞེན་ཚུལ་དེ་དང་། ང་ཞེས་པ་དེ་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་མེད་པས་ང་དེ་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཡིན་སྙམ་དུ་དྲན་པའི་ཐོག་ནས་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་མེད་བརྟག་དགོས།

དཔེར་ན། ཕུང་ཞེས་པའི་མི་དེ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཁྲོ་བ་སྐྱེ་ས་ཡིན་ནའང་འདྲ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ཆགས་པ་སྐྱེ་སའི་ཕུང་ཞེས་པ་ཞིག་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟང་པོ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ཕུང་ཞེས་པ་དེ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ངན་པ་ཨ་འཐས་ལྟ་བུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར། ཕུང་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ནས་སྡོད་སྐབས་དེ་འདྲའི་ཕུང་ཞེས་པ་དེ་གང་ལ་བརྗོད། ཕུང་ཞེས་པ་དེ་ལུས་སམ། ཡང་ན། སེམས་ལ་བརྗོད་པ་ཅི་ཡིན། ཡང་ཕུང་ཞེས་པ་དེ་ངན་པ་ཡིན་བསམ་པའི་ཚེ། དེ་འདྲ་དེ་ཕུང་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སེམས་དེའམ། ཡང་ན་ཕུང་པོ་སོགས་གང་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཛུ་ས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་བློར་འཆར་བ་དེ་འཛུ་ས་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཁྱད་པར་ཞིག་མི་འདུག་གམ།

ཡང་དཔེར་ན། ཆགས་སྡང་མ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་མི་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་ནང་ནས་ཕུང་མཐོང་

བན་ཕ་གིར་སྣང་འདུག་སྙམ་པ་དང་། ཡང་སྣང་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྡང་གི་བློ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སྣང་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཚུལ་དང་། བློས་སྣང་ལ་ལྟ་སྟངས་དེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མི་འདུག་གམ། དེ་བཞིན་ཅ་ལག་གམ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་རེད་སྙམ་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ། དངོས་པོ་དེ་ལ་བློས་འཛིན་སྟངས་དང་། དངོས་པོ་དེ་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེས་པའི་སྐབས་དངོས་པོ་དེ་ལ་བློས་འཛིན་སྟངས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་བརྟག་ཞིབ་བྱེད་དགོས་ལ། བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསམ་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའམ་བདེན་པར་འཛིན་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ། དོན་སྙིང་ནས་ཏེ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་སའི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བཟང་ངན་ཡོད་པ་དང་། བཟང་ངན་དེ་བཞག་པ་ཙམ་མམ། རྟོག་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་བཏགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་པར། དོན་སྙིང་ནས་ཡོད་པའི་ཞེན་ཚུལ་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞིག་ཡོད།

སྤྱིར་ང་ཚོར་ཆོས་གང་དང་གང་སྣང་ཡང་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འཆར་བར། དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ཞེས་དོན་སྙིང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་བློ་ལ་འཆར་ཞིང་། འཆར་ཚུལ་དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་ལ། འདིར་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ལ་སྣང་བ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་ཞིང་། བློས་ཞེན་པ་ནའང་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། འགའ་ཞིག་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བདེན་མི་བདེན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་ལུགས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མཁན་ཞིག་གིས་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའང་ཡོད། རྗེའི་གཞུང་ལུགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ན། བདེན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ལུགས་གཅིག་དང་། བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ལུགས་གཅིག བདེན་མི་བདེན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་

པར་འཛིན་ལུགས་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས།

ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་ཐོག་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་རིམ་དང་ལྡོག་རིམ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཞིབ་ཆགས་སུ་བཏང་ནས་གསུངས་པ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་གསུངས།

ནང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ཚུལ་ཡང་འདོད་ལ། དེ་ལས་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་མི་ཤེས་པའམ་རྨོངས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་དབང་ལས་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ནའང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱང་མི་བརྩོན་པའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན། མ་རིག་པ་དེ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ཡོད་ཀྱང་། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་མིན། སྐྱེར་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་དགོངས་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། ཡིན་ནའང་འདིར་བཤད་པའི་ངའོ་སྙམ་པའི་མ་རིག་པའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལས་བརྒལ་བའམ། དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་མེད་པའི་བདག་གི་ངོ་བོའམ། རང་བཞིན་ཞིག་ཤར་ནས་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པས། སྐྱོན་ཅན་ནམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་བློ་ལོག་ཤེས་ཤིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་ང་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་སྙམ་པའི་ང་ཡི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་བདག་འཛིན་ལོག་ཤེས་གཅིག་དང་། ངའོ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱི་ཚད་མའི་བློ་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་ལ་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་། ཞེ་ནས་སྡང་བའི་ཞེ་སྡང་ངམ་མི་དགའ་བ་ཤུགས་ཆེན་ཡོད་པའི་བློ་སྐྱོན་ཅན་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་

བློ་གཅིག་དང་། སྲིར་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་དེ་མི་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་དེ་ལ་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་བློ་དོན་མཐུན་ཞིག་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལའང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་ཅིང་། བདེ་བ་དེ་དགོས་ངེས་དང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་འོས་པ་ཡང་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་སྙམ་པ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་ན་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན། མདོར་ན། མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་བློ་ལ་ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་དང་། རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་མི་འདོད་པའི་བློ་ཡང་དག་པ་གཅིག་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དེ་བྱུང་ན་བསམ་པའི་འདོད་པའི་ནང་གསེས་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལྟ་བུའི་བློ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཅིག་དང་། ཆགས་པའི་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པས་སྤྱི་རིས་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

མུ་སྟེགས་པས་བདག་ཅེས་པ་དེ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་འདོར་ལེན་བྱས་ཏེ་ཤི་བའི་སྐབས་མིའི་ཕུང་པོ་སྔ་མ་དོར་ནས་ཕུང་པོ་གསར་པ་ཞིག་ཚུར་ལེན་པས། ལེན་མཁན་དེ་སུ་ཡིན་ཞེ་ན་བདག་ཡིན་ལ། བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་མི་བལྟོས་ཤིང་ཕུང་པོ་ལ་བལྟོས་ན་གཏན་དུ་འམ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་ཅིག་ཡོད་པར་འདོད། དེ་ལྟ་ནའང་ངའོ་སྙམ་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་དེ་ར་བློ་གཟུ་བོས་དཔྱད་པ་ན་ངར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བདག་ཤར་བའི་ཚེ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་གམ། མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ཡོད་པ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་ཡང་། འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་དང་། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་པུ་དང་། བལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་བ་ལྟ་བུ་བློ་དེ་ལ་མི་འཆར་ཞིང་འཛིན་ཚུལ་ཡང་མེད་པས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་ནས་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་

པས་ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བརྗོད་ལ། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་གང་ཟག་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བས་ན་སུ་སྟེགས་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་ཏུ་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་བློ་དེ་བློ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མིན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མིན་ནོ། །

རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་ན་འགལ་འདུ་དུ་མ་མཐོང་ནས་བདག་ཕུང་པོའི་གསེབ་ནས་སམ། ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་ཐག་བཅད། བདག་ཅེས་པ་ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའམ། ཕན་གནོད་འབྲེལ་མཁན་གྱི་བདག་ཅིག་ངེས་པར་ཡོད་ལ། ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཆོས་དེ་དང་དེ་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་གཞིར་བཞག་པ་ལྟར། བདག་དེ་ཕུང་པོའི་གསེབ་ནས་ཡོད་དགོས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་འདོར་ལེན་བྱེད་དགོས་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་དཀའ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ཡང་ང་ལོ་གཞོན་པའི་སྐབས། ང་དར་མའི་སྐབས། ང་རྒས་པའི་སྐབས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་ཕུང་པོ་གཞོན་པའི་སྐབས་དང་། དར་མའི་སྐབས་དང་། རྒས་པའི་སྐབས་ཏེ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ང་གཞོན་པའི་སྐབས། ང་དར་མའི་སྐབས། ང་རྒས་པའི་སྐབས་ཞེས་ང་གཅིག་ཡིན་པས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་ང་འཛོག་མི་ནུས།

དེས་ན་ཚེ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་ཚུལ་ལྟར་ན། ང་དེ་ཕལ་ཆེར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་འཛོག་དགོས་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་ལྔ་ནི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་སོགས་རྟེན་རགས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་དེ་དག་འཛོག་དཀའ། དེས་ན་བདག་གམ་ངའམ་གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་ངོ་ཐོག་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འཛོག་དགོས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡང་བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཞག །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་

ནི་བདག་གི་མཚན་གཞིར་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཞག་ན། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྐབས་ལྷ་བུ་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་མེད་པས་བདག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་བློ་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པས་བདག་ཏུ་འཛོག་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འཛོག་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་མི་འཛོག་པར། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ནི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་གཞི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བཞག་པས། གང་ཟག་ཅེས་པ་ངོ་ཐོག་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བདག་གིས་མཚོན་པའི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པར། སྔང་ཙམ་མམ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་སམ་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་མཚན་གཞི་ཞིག་གཏན་ནས་འཛོག་རྒྱུ་མེད། དེ་ལྟར་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཤིག་འཛོག་ནུས་པར་བརྟེན། བདག་གམ་ང་ཞེས་པའི་མཚན་གཞི་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་གྱི་སྟེང་ནས་སམ། ཕུང་པོའི་གསེབ་ནས་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལྟ་ནའང་ང་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ང་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན།

མ་རིག་བསྒྲིབས་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་ནང་དུ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་དབང་དུ་འམ་བདེན་

པར་གྲུབ་པ་མིན་པར། གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་སློ་ནས་གྲུབ་ནའང་། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ངོའི་སྣམ་པ་ལྟ་བུའི་བློ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ན་ང་འཆར་སྣང་དེ་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་རེར་ལུས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་རེར་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་ལྟར་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པའི་ང་ཟེར་བ་ཞིག་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་དབང་ཆེ་བ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། ཡོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དུས་ཀུན་ཏུ་བློ་ལ་ཤར་ཞིང་། དེ་ལ་བློས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་ཁ་བྱིན་ནས་ངོའི་སྣམ་པའི་བློ་རྩུང་ཟད་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ངར་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

སྐྱེར་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་ལྟར། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པའི་བློ་དོན་མཐུན་ཞིག་ཡོད་ནའང་། ཡན་ལག་དང་པོ་མ་རིག་པས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྒྲིབས་ནས་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་བདེན་པའི་བདེ་བའམ། རང་དབང་བ། ཚུགས་ཐུབ་པའི་བདེ་བ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་དབང་བའི་ངོའི་སྣམ་པའི་རང་དབང་བའི་ང་དེས་རང་དབང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བས། འདུན་བྱེད་རྩོམས་པ་དེ་དང་ཆགས་སྡང་གི་བློ་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་མམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་འབྱུང་བ་དང་། ལས་དེའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཅན་གྱིས་གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ལས་དེ་བསགས་ནས

ལས་མངོན་གྱུར་བ་དེ་འགགས་པ་དང་རྣམ་སྨིན་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པའམ། བག་ཆགས་ཤིག་སེམས་སྟེང་དུ་བཞག་ཅིང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་དེའི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་བསྔོས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ངའམ། གང་ཟག་དེ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འགྲོ་བས། འདུ་བྱེད་རྐྱེན་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས། །འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། བག་ཆགས་ཞེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ནས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོར་བཞག་པས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། ཚུལ་དེའི་རིགས་ལ་བསམ་བློ་གཏིང་ཟབ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྔོ་བའི་གཞི་དེ་ལ། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གཏན་གྱི་བག་ཆགས་བསྔོ་བའི་གཞི་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྔོ་གཞི་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྔོ་གཞི་ལ་ཤེས་པ་དང་། གཏན་གྱི་བག་ཆགས་བསྔོ་གཞི་ལ་གང་ཟག་བཞག་ལ། གང་ཟག་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན། སྤྱིར་བག་ཆགས་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བག་ཆགས་རིགས་གཅིག་དེ་རྐྱེན་དང་འཕྲད་ན་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་རུང་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། འདི་ལ་ས་བོན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བརྗོད།

དཔེར་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེ་འགགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་དེ་བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས། བག་ལ་ཞ་བ་དེ་སླར་ཡང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་དང་འཕྲད་ན་ཉོན་མོངས་དེ་སྔར་བཞིན་སྐྱེ་བའམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ས་བོན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། བག་ཆགས་རིགས་གཅིག་ནི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་སྔོན་གྱི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བས་བཞག

པའི་ནུས་པའམ་བག་ཆགས་ཤིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་རྐྱེན་དང་ཇི་ཙམ་འཕྲད་ནའང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་རྒྱུ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་བག་ཆགས་རིགས་གཉིས་ཡོད།

ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་བསམ་པའི་ལས་དེ་ལུས་ངག་གི་ལས་སུ་བཞག་ཅིང་། ལས་ལ་ངེས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་གསུངས། མངོན་པ་མཛོད་དུ་གསལ་བ་ལྟར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ལ་སེམས་པའམ་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད། སེམས་པའི་ལས་ཞེས་པ་ཀུན་སློང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་ལ་འཇོག་པ་དང་། བསམ་པའི་ལས་ཞེས་པ་ལུས་ངག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་ལ་བཞག་ནས་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་འཇོག་གོ །

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀས་བསམ་པའི་ལས་ཞེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དམ། རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ལ་བཞག་པ་འདྲ་ཡང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ནི་ཐོབ་པའམ། ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པའི་རྫས་ཤིག་ཏུ་བཞེད་པ་སོགས་གསུངས་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས། ལས་ཞིག་པ་དང་། ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ལས་ཞིག་པ་ཞེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་སློན་ལམ་རྒྱག་པ་དང་། འདོན་པ་འདོན་པའི་ལས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ངག་གི་དགེ་བའི་ལས་དེ་གྲུབ་ནས་འགགས་ཟིན་པ་ན། ངག་གི་ལས་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ངག་གི་ལས་ཞིག་པ་ཡིན་ཅིང་། ངག་གི་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་སོགས་ཞིག་པ་ཇི་ཙམ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྒྲུབས་

པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡིན། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཞིག་པ་ཞེས་པ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདོད་དེ། ལས་ཞིག་པ་དེ་མེད་དགག་དང་། དེ་ཡང་འགག་བྱ་ངག་གི་ལས་དེ་འགགས་པ་དང་ལས་དེ་འགགས་ཟིན་ཅིང་། དེ་འགགས་པའི་ཤུལ་ལ་གང་ཡང་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་དུ་ལས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། འགག་བྱ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དེ་འགགས་པའི་ཤུལ་དེ་ར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པའི་སྟེང་ནས་བཅུ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྔར་གྱི་ངག་གི་ལས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ངག་གི་ལས་འགགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ལས་དེ་ཡི་ཞིག་པ་ལ་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྨིན་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་ལ། གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྲིད་པ་དེ་ལ་ལས་ཞེས་ལས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ཀྱང་དངོས་ཡོད་དུ་སྲིད་པའི་ལས་དེ་ཞིག་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྨིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་ལ་ལས་སམ། སྲིད་པའི་མིང་བཏགས་པས་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་པ་དེ་ར་གོ་དགོས་པ་སོགས་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་ལ་སྦྱར་ན་དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས། བཞི་པ་མིང་གཟུགས། ལྔ་པ་སྐྱེ་མཆེད། དྲུག་པ་རེག་པ། རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བདུན་པ་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བརྒྱད་པ་སྲེད་པ། སྲེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དགུ་པ་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བཅུ་པ་སྲིད་པ་དང་། དེ་ནས་བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་རྒ་ཤི་འབྱུང་བས།

རྩ་བར།

སྲིད་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་། །
ན་ཤི་དང་ནི་མྱ་ངན་དང་། །
སྨྲེ་ངག་འདོན་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དང་། །
ཡིད་མི་བདེ་དང་འཁྲུག་པ་རྣམས། །
དེ་དག་སྐྱེ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །
དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་ནི། །
འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་རྣམ་ཤེས་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་ན་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །

མི་ཚེ་འདི་ལ་མཚོན་ན། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་དག་ཅིག་ཡོང་གིན་ཡོད། ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ད་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ་ནི་ཕུང་པོ་འདི་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། ང་རང་ཚོ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཕུང་པོ་འདིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་རང་གི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་ཉིད་བདེ་སྐྱིད་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བདེ་སྐྱིད་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ནའང་། ཕུང་པོས་རྐྱེན་བྱུས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་ཕུང་པོ་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པའི་རྟགས་

ཡིན། ཕུང་པོ་དེས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་དེའི་རྩལ་ལ་བསམ་བློ་ནན་པོ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་དེ་འདྲའི་ཕུང་པོ་དེ་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ལས་བྱུང་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚེ་འདིའི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་དང་། དེ་ཡང་ཕ་མའི་ཕ་མ་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་བ་དང་། དེ་ནས་དབུད་ཡ་མཐའ་དེ་དེ་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བྲག་པ་འདི་ཐོག་མར་མ་ཆགས་གོང་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་མ་སྟོང་པའི་ཤུལ་དེ་ར་ནམ་མཁའི་རྡུལ་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོའི་ལུས་འདི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིའི་རྐྱེན་དུ་འཇོག་ཀྱང་། ཕྲ་རབ་རྡུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ང་ཚོའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གི་རྟེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ལུས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ཕྱི་རོལ་ནས་འཇོག་དཀའ་བས། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་དགོས་སྙམ་སྟེ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རིགས་པས་གནོད་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་བློ་ཡི་གཡོ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་ན་རིགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་བས་ན་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད། ཕུང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཅས་གསུམ་གསུངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཡིད་བསུན་པ་ལྟ་བུ་ཕལ་པ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་དབང་མེད་ཅིང་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པ་སྟེ་དེ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོང་བས། དེ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྡུག་བསྔལ། །སྡུག་བསྔལ་ལས་ནི་བདག

མེད་གསུངས། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་། འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་འདི་གང་གི་དབང་གིས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཡོང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འམ། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་རང་ངམ། རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན།

འོ་ན། རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་རང་གི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཕར་འགག་པ་དེ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྐྱེན་གཞན་ཞིག་ལ་བལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་འགག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུན་གྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ལྟར་ན། དཔེར་ན། ཉི་མ་གཅིག་འགགས་པ་ནི་ཉིན་མོ་དེ་འདས་ནས་མཚན་མོ་ཤར་བ་ན་འདས་པའམ་འགགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ང་ཚོ་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགལ་རྐྱེན་གློ་བུར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཤི་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ལྟར་ན། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་འགྲོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་འགྲོ་བ་འདི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ལྟར་འགལ་རྐྱེན་གསར་པར་འཕྲད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ཕོ་རང་ཆུར་སྐྱེས་པའམ། ཡོད་པའམ། འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཕོ་རང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེའོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་འགྲོ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། རང་དབང་དུ་མ་འདུས་པ་དེ་ག་སྡུག་བསྔལ་དུ་བཞག་པ་ཡིན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྲིད་པའི་ཕུང་པོའམ་འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་གང་གི་གཞན་

དབང་ཡིན་རྒྱུའི་རྒྱུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། མིའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། ལས་དེ་གསོག་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་ཡང་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། ང་ཚོའི་སྐྱེ་བ་འདི་དག་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་དང་། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཚུལ་བསམ་པ་ན། ཨ་ཙི་ཁྲད་མཚར་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་འདུག་གམ། སོ་སོའི་ཉམས་མྱོང་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སེམས་པ་དང་། ད་ལྟའི་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་གནས་སྟངས་ལ་ལྟ་ནའང་འདྲ་སྟེ། ཆགས་སྡང་གིས་ལས་ཚད་མེད་པ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་གམ། སྤྱི་ཚོགས་སམ། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཕན་ཚུན་སོགས་གང་ལའང་ཆགས་སྡང་ཉོན་མོངས་འདིས་རྐྱོག་དྲ་བཟོ་ཞིང་། འདིས་མི་གཅིག་ཁེར་རྐྱང་ཡིན་ནའང་སེམས་འཁྲུག་ཏུ་བཅུག་ནས་མ་སྐྱིད་པ་བཟོ་བས། ཉོན་མོངས་ཟེར་མཁན་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བྱེད་གཏེ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཡིན་ལ། མིང་ཉོན་མོངས་ཞེས་བཏགས་མ་བཏགས་ཇི་ལྟར་ཡང་བསམ་བློ་གཏོང་ཚུལ་ཞིག་གིས་རྐྱོག་དྲ་བཟོ་བ་གསལ་པོ་ཡིན།

ང་ཚོས་ཉམས་ཞིབ་ལེགས་པོ་བྱས་ན་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སམ། ཆགས་སྡང་རགས་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་མི་དེ་སྐྱིད་པོ་མེད་པ་དང་། མི་དེ་ཡོད་སའི་ཁྲིམ་ཚང་ནང་ལའང་བདེ་སྐྱིད་མེད། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཆགས་སྡང་ཉུང་བའི་ཚོད་ཀྱིས་མི་སྒེར་ཡིན་ནའང་སྐྱིད་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་ཁྲིམ་ཚང་ཡིན་ནའང་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་གང་དུའང་རྐྱོག་དྲ་བཟོ་ཞིང་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཕུང་ལ་སྒྲོར་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེའི་གཞན་དབང་ཅན་ནམ། ཉོན་མོངས་དེའི་ཚེ་གཡོག་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་ན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ང་ཚོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྐྱེ་བ་འདི་སྔྲིར་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དང་།

དེའི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལུགས་ལ་བསམ་བློ་ཞིབ་ཕྲ་བཏང་བ་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་འདི་ལས་གྲོལ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིས་ཀྱང་གྲོལ་དགོས་ངེས་ཡིན་འདུག་སྙམ་པའི་བློ་ཞིག་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་དང་། རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། སྡུག་བསྔལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྟག་པ་མིན་ཞིང་། གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རང་དབང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་བློ་འཁོར་ཐུབ་པ་ཡིན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྲིད་པ་འཁོར་བ་ཞེས་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྔར་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་པར་གསུངས་པ་བཞིན། མ་རིག་པ་ལ་སྐྱོན་མཐོང་ཞིང་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་མཐོང་བ་སྟེ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་གོམས་པ་སྟེན་མཁན་གྱི་མཁས་པ་དེས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་ལས་འདུ་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པ་དེས་ནི་འཁོར་བའི་ལས་སམ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་བ་ལྡོག་ཚུལ།

དེ་ཡང་མཁས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པར། སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་ཏེ་འཁོར་བ་ལྡོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྲིད་པའི་ས་བོན་མ་རིག་པ་དེས་ཆོས་རྣམས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་བློས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བདག་མེད་མཐོང་བའི་བློ་དེས་མ་རིག་པ་འགོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག །འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་སྔ་མ་སྔ་མ་འགགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འགག་པའི་ཕྱིར།

 རྩ་བར།

དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས། །
དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འབྱུང་། །
སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ། །
དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་འགགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ང་ཚོ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བས་ཡོངས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་

ནའང་སྡུག་བསྔལ་ཆུ་ཡི་གཉེར་མ་བཞིན་དུ་ཟད་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་གྲིས་ཆོག་ཀྱང་། ཕུང་པོ་དེ་ག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་འགྲོ་ས་མེད། དཔེར་ན། ང་ཚོར་གང་ཁྲན་གྱི་འཇིགས་པ་ཞིག་བྱུང་སྐབས་གྲིས་ཐུབ་པ་ཡིན་ནའང་། ང་ག་བར་སླེབས་སར་ཕུང་པོ་དེ་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཕུང་པོ་དེ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བ་མ་གཏོགས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན། ཕུང་པོ་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་བྱུང་བར་བརྟེན། ཇི་སྲིད་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མེད་པར་བཟོ་མ་ཐུབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཕུང་པོའི་ཁུར་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཁུར་དགོས།

དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། འགག་རྩ་དེ་ར་ཐུག་ཡོད། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་དེས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་བློ་བཏང་བ་ན་ཉོན་མོངས་ལ་དགྲ་དང་སྐྱོན་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་འོང་། དུས་རྒྱུན་ང་ཚོ་མི་ཕལ་པས་དགྲར་རྩིས་ཚུལ་དང་། གནམ་གཤིས་སྡུག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་རིང་གནམ་གཤིས་སྡུག་པོ་འདུག་ཅེས་སྐྱོན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཕྱིའི་ཡུལ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བར་མཛུབ་མོ་འཛུགས་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་སྐྱོན་ཆའི་ཡོང་ཁུངས་མཐར་ཐུག་འདི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་འདི་ཡིན། དགྲ་བོ་མ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། འདིའི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་དགོས།

འོ་ན། ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པར། མ་རིག་བསྒྲིབས་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར། །ཞེས་སྔར་བཤད་པའི་མ་རིག་པའམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལོག་ཤེས་དེའི་དབང་གིས་ལས་

བསགས་ཏེ་འཁོར་བར་འཁོར་བར་གསུངས་ལ། བདག་དང་ཕུང་སོགས་དོན་སྣེ་ང་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འཛིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗེན་དགག་ནུས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཕལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ནོར་བ་དང་རྫུན་པ་ཞིག་ལ་བདེན་པ་ཡིན་བསམ་ན། གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་དྲི་ལ་བརྒྱགས་ལྟར། ཇི་ཙམ་བརྩད་བཅད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། མཐར་རྫུན་ཁུངས་ཐོལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྣངས་ཕུགས་གཏད་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ཇི་གསལ་ཇི་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས། དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཞིག་ཡིན་པས། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེའི་དོན་ལ་བློས་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ཏེ་གོམས་པ་ཇེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་ཐུབ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་བསལ་ཐུབ།

༈ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

དེ་ལྟར་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེ་ལ་ང་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་ཡོད་པར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་ང་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཡོད་ན། བདག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕུང་པོའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྲུབ་པའམ། ཕུང་པོ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དམ། ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་བརྟག །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད། ང་བློ་ལ་ཤར་བ་ན་ཕུང་པོ་དེ་བློ་ལ་ཤར་བ་དང་། ཕུང་པོ་བློ་ལ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ང་བློ་ལ་ཤར་རོ། །

དེས་ན་བདག་དེ་རྟེན་སའི་ཕུང་པོ་དེ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པར་འཇོག་མི་ཐུབ་པས། ཡང་ན་རང་བཞིན་ཐ་དད་དམ། ཡང་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། ཟླ་བཅས་ཟླ་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་པས། ཡང་ན་ཟླ་བཅས་དང་། ཡང་ན་ཟླ་མེད་ཡིན་དགོས་ཤིང་། ཟླ་བཅས་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་ན་ཟླ་མེད་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །

སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་བདག་བློ་ལ་ཤར་བའི་ཚེ་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཤར་ཞིང་། ཚུགས་ཐུབ་པར་ཤར་བའི་བདག་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕུང་པོ་ཁོ་རང་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེར་

བློ་ལ་ང་གཞོན་པའི་དུས་དང་། ང་རྒས་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་ཕུང་པོ་འགྱུར་འགྲོ་བ་བློ་ལ་ཤར་ཞིང་། ཕུང་པོའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་ང་དེ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་རྐང་པ་དང་ལག་པ་ཕྲལ་རྒྱུ་ཡོད་ལ། རྐང་ལག་དང་སྙིང་ཡང་བརྗེ་རྒྱུ་ཡོད་པས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ཁོ་རང་བདག་ཡིན་ན། བདག་ཀྱང་ཁ་ཕྲལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཅིང་ཁ་ཕྲལ་རྒྱུ་ཡོད་པས། བདག་དེ་སྙིང་དང་ལག་པ་བརྗེས་པ་དང་བརྗེས་སུ་མཐུན་པར་བདག་གི་དུམ་བུ་ཞིག་བརྗེས་པར་ཐལ་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་མེར་བསྲེགས་པ་དང་ཆུ་ལ་གཡུགས་ཏེ་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར། བདག་ཀྱང་མེར་བསྲེགས་པ་དང་ཆུ་ལ་གཡུག་སྟེ་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་། དུ་མའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འང་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་བདག་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །
ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྤྱིར་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ཡིན་པས་ཐ་དད་ཡིན་ནའང་། གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་བདེན་པའི་གཞན་དུ་འམ། རང་དབང་བ་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་བློ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ཤར་བ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་དར་རྒུད་ཀྱི་དབང་གིས་ང་གཞོན་གཞོན་ཡིན་ཞེས་དང་། ང་རྒས་པོ་ཆགས་སོང་ཞེས་ཐ་སྙད་སྦྱར་མི་ཐུབ་ཅིང་། དར་རྒུད་ཀྱང་འགྲོ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་

རྣོ་མི་རྣོ་ཡིས་བདག་རིག་པ་རྣོ་མི་རྣོ་དང་། ཕུང་པོའི་བདེ་སྡུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བདེ་སྡུག་ཀྱང་འཇོག་མི་ཤེས་པ་དང་། ཕུང་པོའི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན། བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། ཕུང་པོའི་གསེབ་ནས་ཀྱང་བདག་གི་མཚན་གཞི་འཇོག་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། མུན་པ་ཅུང་ཟད་བབ་པའི་སྐབས་ཐག་པ་ཁྲ་ཁྲ་འཁྱིལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཕ་གིར་སྦྲུལ་འདུག་སྙམ་པའི་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྐྱེ་ཡང་དོན་དངོས་ལ་ཐག་པའི་སྟེང་ནས་སྦྲུལ་ཡིན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེས་ཀྱང་ཕུང་པོའི་གསེབ་ནས་སམ། ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་བདག་ཡིན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐག་ཁྲའི་སྟེང་དུ་སྦྲུལ་དུ་བློས་བཏགས་པ་དེ་རང་དུས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བློ་གཞན་ཞིག་གིས་བལྟས་པ་ན་དེ་ནི་སྦྲུལ་མིན་པར། ཐག་ཁྲ་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ་ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གནོད་པའི་ཆ་ནས་དོན་དེ་སྦྲུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེར་སྦྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན།

ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གོ་ཞེས་བཏགས་པ་ན། ཐག་ཁྲའི་སྟེང་ནས་སྦྲུལ་ཡིན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལྟར། ཕུང་པོའི་གསེབ་ནས་བདག་ཡིན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་། ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གོ་ཞེས་བཏགས་པ་དེར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཞིག་གིས་གནོད་རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན། ཐ་སྙད་པའི་བློ་ཞིག་གིས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་བདག་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ནས་མེད་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། ཐག་ཁྲའི་སྟེང་དུ་སྦྲུལ་ཞེས་

བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པ་འདི་ཕུང་པོ་དང་ཐག་ཁྲའི་སྟེང་ནས་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེ་མི་ནུས་པས་རྣམ་དབྱེ་དེ་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་འམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བཏགས་པའི་བློ་སྨུ་མ་ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་དེ་ར་ཐ་སྣང་བའི་བློ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་དང་། བཏགས་པའི་བློ་ཕྱི་མ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅེས་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ར་ཐ་སྣང་བའི་བློ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པའི་ཆ་ནས་སྨུ་མ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་ཡིན་པ་དང་། བློ་ཕྱི་མ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་མ་ཡིན་པར། བློ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཐུབ།

འདིས་ནི་བདག་དེ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་སམ། བཏགས་པའི་དབང་གིས་དང་། རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་བཞིན་དུ་བདག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལུས་ཞེས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཚོགས་པའི་སྟེང་དུ་ལུས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་། ལུས་དེ་གོང་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་དེ་འདྲའི་ལུས་གོང་བུ་ལྟ་བུ་དེ་བློ་ལ་ཤར་བ་ན་ཆ་ཤས་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་གང་ལ་ལྟོས་པའི་ཆ་ཅན་ལུས་དེ་བློ་ལ་ཤར་ཞིང་། ལུས་དེ་ཆ་ཤས་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པའམ་ཡོད་པ་ཞིག་བློ་ལ་འཆར་ཡང་། སླར་ཡང་བསམ་བློ་ཞིག་གཏོང་སྐབས་ལུས་ཞེས་པ་དེ་ངོ་ཐོག་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཆ་ཤས་གང་ཞིག་ལ་ཚིས་སམ་ཞེས་དཔྱད་ན། ཆ་ཅན་ལུས་ཞེས་བཏགས་པའི་དོན་གཅིག་མ་གཏོགས། ཆ་ཤས་ཀྱི་གསེབ་ནས་གཏན་ནས་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། ཐག་ཁྲའི་སྟེང་ནས་སྦྲུལ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར། ཆ་ཅན་ལུས་དེ་ཡང་ཆ་ཤས་མགོ་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྐང་མཐིལ་བར་བཙལ་བ་ན་ཆ་ཅན་ལུས་ཡིན་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་གཏན་ནས་བཞག་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲིའི་ལུས་ཡོད་ཀྱང་། ཁྲིའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་གསེབ་ནས་གཏན་ནས་བཞག་རྒྱུ་མེད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

ཡིན་ནའང་མིའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་ལུས་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་ར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་ཀྱང་། ཁྱིའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཚོགས་པ་ལ་མིའི་ལུས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་ན་ཐ་སྙད་པའི་བློ་གཞན་ཞིག་གིས་གནོད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་མིའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་ལུས་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་དང་། ཁྱིའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་ལུས་ཞེས་བརྗོད་ན་དོན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་པོ་རང་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལས། དོན་གྱི་སྟེང་ནས་ཡིན་ཚུལ་བདེན་པ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་བཤད་རྒྱུ་མེད། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་གསེབ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་རྒྱུ་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་མེད།

དེ་ལྟར་ན་རྩ་བར།

བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །
བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་བདག་ཅེས་པ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པས། བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་བྱའི་བདག་གི་བ་དེ་ཡང་དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་དང་བདག་གི་བ་ཞེས་ཞེན་ཆགས་བྱེད་ས་དང་། དེ་བཞིན་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་གནོད་ཀྱིས་ངོགས་ནས་ཞེ་སྡང་ལངས་ས་རྣམས་གཞི་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉེས་སྐྱོན་སྤོང་བའི་རིམ་པ།

རྩ་བར།

བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་ཕྱིར། །
ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་འཛིན་སའི་ཡུལ་ཁོ་རང་བརྟག་འགྲོ་བ་ན་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་དེ་མི་ཡོང་བ་དང་།

རྩ་བར།

ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་གང་། །
དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་གང་གིས་ངར་འཛིན་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ་སྤྱོད་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་དྲན་ནའང་། དེ་ཡང་རང་དབང་བའི་བདེན་པར་མེད་པ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བཏགས་པའི་དབང་གིས་སམ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་བཞིན་དུ་འམ་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད། གལ་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ་སྤྱོད་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ན་དེ་འདྲའི་བློ་ཅན་དེས་སྟོང་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པས།

རྩ་བར།

ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་པར། །

གང་གིས་མཐོང་བས་མི་མཐོང་ངོ་། །

ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ན་རྩ་བར།

ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །

བདག་དང་བདག་གི་སྙམ་ཟད་ན། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་ཟད་ན་ཆགས་སྡང་གི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་མེད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་ཡོང་ཞིང་། དེ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་མི་ཡོང་བས།

རྩ་བར།

དེ་ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད། །

ཅེས་གསུངས། ཉོན་མོངས་ཟད་རུང་ཡིན་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་གྱི་བློ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ལ། གནོད་བྱ་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་རྫུན་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པས་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་ལ། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པ་དེས་ཤེས་ཐུབ།

གཞི་རྩ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཤིས་ལ་དྲི་མས་མ་བསྒྲད་པར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞིང་། སེམས་རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་གྱི་སྐྱོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་དྲི་མས་མ་བསྒྲད་ཅིང་། སློད་བྱེད་དྲི་མ་དེ་སེམས་ཀྱི་སྙིང་དུ་ཐུར་མེད་པ་ཕྱིས་སུ་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ནའང་། འབྲལ་རུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་གློ་བུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་དྲི་མ་དེ་འབྲལ་རུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་དྲི་མ་ཟད་རུང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་ཉམས་མྱོང་ལ་བལྟས་ན། ཁོང་ཁྲོ་དང་འདོད་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དུས་རྟག་ཏུ་མི་སྡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་ཁྱབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་མེད་པའི་སྐབས་ཡོད་པས་རྟོག་པ་སྐྱེས་ཚད་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། ཤེས་པ་སྐྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསལ་རིག་ཙམ་དེ་ཤེས་པ་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད། གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་སུའང་ཤེས་པ་རགས་པ་ལྟ་བུ་བག་ལ་ཞ་ཡང་། ཤེས་པ་ཕྲ་མོ་དེ་མུ་མཐུད་ནས་སྡོད་པ་ཡིན།

ཤེས་པ་ཕྲ་རགས་རྣམས་གཙོ་བོ་ཐུགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་ཤེས་པ་ལ་ནང་གསེས་གློ་བུར་བའི་ཤེས་པ་དང་། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། གློ་བུར་བའི་ཤེས་པ་དེ་དེའི་རྟེན་ལུས་རགས་པ་དེ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྟེན་དེ་རྒྱུད་འགྲོ་བ་ན་ཤེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་འགག་འགྲོ་བ་སྟེ། གང་ལྟར་ཀུན་རྟོག་གི་རིགས་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་གློ་བུར་བ་ཞེས་བརྗོད། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་ནི་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཡིན།

ངས་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་སྐྱོང་བ་དེ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཚད་ལ་ཉོན་

སྔོངས་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དུས་རྒྱུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དཔྱད་ན། མི་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྡང་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཕལ་ཆེར་མི་ཡོང་བ་ཡིན་པས། དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་བློའི་འགྲོ་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་ཞིབ་བྱས་ཚེ། བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་རིགས་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་ཡིན།

འོ་ན། སྐབས་འདིའི་བློའི་སྐྱོན་ཞེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བློ་གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་འདྲེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློར་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་དེའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་ཡིན། སྐྱོན་ཅན་གྱི་བློ་དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དེ་རྟེན་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྟེན་བརྟན་པ་ཡིན། རགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་རྟེན་རགས་པ་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་དང་། རགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་ཚད་ཅན་ཡིན་པས་ཚད་དེ་ལས་བརྒལ་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་མེད།

དཔེར་ན། ལུས་རགས་པ་དེས་མཆོངས་རྩལ་གོམས་ན་གང་ལ་གང་འཚམས་མཆོངས་ཐུབ་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལྷག་མཆོངས་མི་ཐུབ་པས་ཚད་ངེས་ཅན་ཡིན། ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་རྟེན་བརྟན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རྟེན་བརྟན་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རྟེན་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྟེན་བརྟན་པར་འཇོག་པ་དང་། རྟེན་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་སྔར་གོམས་ཡོད་ན། གོམས་འདྲིས་ཡོད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་སྐྱེས་ནས་ཡོད་པ་འདི་གོམས་ཟིན་འབད་རྩོལ་བསྐྱར་མ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར། རྩོལ་བ་བྱས་ན་གོམས་པ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཐུབ། ཕལ་ཆེར་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་འདྲ་བར། གོམས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འཕེལ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས། སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་ཟད་ཐུབ་པར་བཤད། འདི་དག་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་གསལ་ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ལེའུ་གཉིས་པ་དེ་ཤེས་

ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་ཕྲ་རགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བའི་བཤད་སྟངས་དང་། མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་རྩ་རིགས་པའི་འགྲོ་སྟངས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་ནས་ཚུར་བླང་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད།

ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ།

ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྩ་བར།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །

ཞེས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་འགྲོ་བ་མིན་པར། གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་སུ་མཐུད་ནས་འོང་བ་ཞིག་ལ། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་པར་གྱུར་པའམ། ཟད་པ་དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཐར་པ་ཞེས་བརྗོད། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་དེ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པ་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མི་ཡོང་བ་དང་། སྔར་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཡོད་ནའང་། དེ་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཉོན་མོངས་མེད་པས་ལས་དེ་ས་བོན་རུལ་པ་བཞིན་དུ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཀྱང་ནུས་པ་སླར་གསོ་རྒྱུ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན།

ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པས་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་སད་མི་ཐུབ། དེས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའམ་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཙམ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ལ་འཇོག་པ་ཡིན། ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་ངོ་བོ་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བར།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །
དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིག་ལྟར་བྱས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་འགོག་བྱེད་ལ་བཞག་པ་དང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཚིག་ལྟར་བྱས་ན་ཐུར་ལྟར་རམ། ཡང་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར། དྲི་མ་གང་གིས་འགོག་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དང་། དྲི་མ་གང་དུ་འགགས་པའམ་གང་དུ་གྲོལ་བ། གང་དུ་ཟད་པའམ། གང་དུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་འགགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དྲི་མ་དེ་རྣམས་དག་སོང་བའི་སྐད་ཆ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། སེམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེའི་དབྱིངས་སུ་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་དེ་རྣམས་དག་པའམ་ཟད་པ་ཡིན།

དེས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐར་པར་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཤ་ཤིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྐྱེ་རྒ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་དེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། ལས་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། ཉོན་མོངས་དེ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ། དཔེར་ན། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཙ་ལག་ཅིག་ཚོང་ཁང་ནས་མཉོས་གོང་ལ་དེ་ཡག་པོ་འདུག་སྙམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཉོས་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ན་ད་དུང་དེ་ལས་བཟང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གིན་ཡོད། གཞི་རྩ་སྒྱུ་མ་དེ་ར་བཟང་པོའི་ཡོན་

ཏན་ཞིག་ཡོད་རུང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་དེ་ལ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་མི་ཞིག་དང་འཆམ་པོ་ཡོད་པའི་རིང་དེ་ར་མི་དེའི་སྐད་ཆ་ཞིག་གོ་བ་དང་། བློ་རྒྱུག་པ་ཞིག་གོ་ནའང་དགའ་ཚོར་ཡོང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཉིན་གཅིག་མི་དེ་དང་རྒྱུག་རེས་ཤོར་ནས་མི་དེ་དང་མ་འཆམ་པར་གྱུར་པ་ན་མི་དེའི་སྐད་གོ་བ་ན་བདུད་ཀྱི་སྐད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གོ་བ་ཡིན། སོ་སོར་ཕྲན་བུའི་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་གིས་འགྱུར་བ་ཕྲན་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དོན་དངོས་གནས་ལ་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་དེ་འཆར་ཙན་གྱི་མི་ཁོ་རང་ཡིན་པ་ལས་བདུད་མིན་ལ། ཡིན་ནའང་ཆགས་སྡང་གཉིས་ལས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་ན་མི་དེ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྡུག་པོ་ཞིག་དང་། ཆགས་པ་སྐྱེས་ནས་དགའ་པོ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་མི་དེ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཟང་པོར་མཐོང་བ་འདི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་སྔོན་ལ་ཡུལ་དེ་དོན་སྙིང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཤར། དེ་ནས་དོན་སྙིང་ནས་ཡོད་པ་ཤར་བ་ལྟར་དོན་སྙིང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་སྐྱེས། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟང་ངན་སོགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བདེན་པའི་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། བདེན་པའི་ངན་པ་ཞིག་ཏུ་ཞེན་པ་ན། བཟང་པོ་ཡིན་ན་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། ངན་པ་ཡིན་ན་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ངན་པ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཆགས་སྡང་གི་བློ་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཆགས་སྡང་གི་ཉོན་མོངས་དེ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་སྤྲོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྤྲོས་པ་ཞེས་པ་དེ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་སྤྲོས་པ་དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་

པར་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྒྲོས་ནས་འཛིན་པ་སྟེ། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ལས་འདས་པའམ། དེ་ལས་ཆུ་བསྐྱེད་དེ་སྒྲོས་ནས་འཛིན་པས་ན་དེ་ལྟར་སྤྲུར་བ་ཡིན། སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བདེན་འཛིན་དེ་དང་འགལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ནས་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ཏེ་གོམས་པ་འཕེལ་བ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དེ་དག་ཟད་པ་སྟེ་འགགས་པ་ཡིན།

ཡང་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ལ་དོན་ལ་སྦྱར་ན་སྤྲོས་པ་དེ་དག་གི་འགག་ས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་གསུངས་པ་ཡིན། གཞུང་དེ་དག་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་ལམ། ཐར་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྩ་བར།

བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །
བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །
བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །

ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འགྲེལ་ཚུལ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་གང་ཟག་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་ཞིག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་དེ་མཐོང་མི་ཐུབ་པའམ་དེ་རྟོགས་མི་ཐུབ་ཅིང་སྒོམ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་པས། དགོས་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོན་པར། དགེ་བའི་ལས་གསོག་པ་དང་། སྡིག་པ་ཤཱགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་མོས་ཁམས་དང་བསྟུན་ནས་རང་དབང་བའི་བདག་དང་། རང་དབང་བའི་སྡིག་པ། རང་དབང་བའི་སྡུག་བསྔལ། བདེན་

པའི་བདག །བདེན་པའི་སྡིག་པ། བདེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྟན་ན་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་འདུན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་སྲིད་པས། དགོས་པ་དང་བསྟུན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་འགའ་ཞིག་ནས་བདག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་པར་མཛད་དེ། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོ། །

བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ནས་སེམས་རྒྱུད་ཕྲན་བུ་སྨིན་པ་ན་གང་ཟག་རང་རྐྱ་བའི་བདག་མེད་ཅེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཟློག་དུ་གཏོང་བའི་དོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཅེས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྐྱ་བའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་རྐྱ་བའི་བདག་མེད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། བདེན་པར་མེད་པ་སྟེ། མདོར་ན། བདེན་པ་རང་དབང་བའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། བདག་མེད་པའང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བསྟན།

རྩ་བར།

བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །

སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །

ཞེས་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་གང་བརྗོད་ཀྱང་བློ་ལ་ཤར་ཚད་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཐུབ་པ། བདེན་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་ཤར་ཞིང་། བདེན་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་ཡོད་མེད་གང་དུ་བརྗོད་ཀྱང་རང་དབང་བ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་ནི། རང་ཅག་གི་བློ་ལ་ཕན་གནོད་འབྲེལ་བའི་ཧ་ལྟ་ཧ་སྣང་གི་ཆོས་གང་ཡིན་ནའང་། ཆོས་ཅན་དེ་དག་ཕན་གནོད་འབྲེལ་ཞིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

བར་འབྱུང་བ་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་འཛོག་ཐུབ་པའི་སྟེང་ནས་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྷག་མ་མེད་པར་བློས་ཁེགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བའི་སྐབས། བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་བློ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་མམ། མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་སངས་ཤིག་ཤར་ཡོང་། སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ན་ད་ལྟའི་བར་བདག་མེད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཁ་ནས་བརྒྱ་སྟོང་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་ནའང་། དོན་ལ་སྒོམ་ཐོག་ནས་དགག་བྱ་ཁེགས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་བདག་མེད་བློ་ལ་འཆར་ཚུལ་དེ་བདག་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་ཡོང་གིན་ཡོད།

དེས་ན་བདག་མེད་དེ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་པས། དམིགས་པས་དམིགས་མ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

མདོར་ན། རྩ་བར།

མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །
ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །

ཞེས་བདག་མེད་པ་དེ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས།

རྩ་བར།

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གདུལ་བྱའི་བློ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བའི་སླད་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བློ་འཁྲིད་སྟངས་དེ་བསྟན། དེ་ཡང་མདོ་མང་པོ་ནས་སྟོང་ཉིད་གསུངས་ཚུལ་ནི། སྔོན་ལ་ཆོས་ཅན་ཚད་གྲུབ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བསྟན། དཔེར་ན། བསླབ་བཏུས་སུ་མདོ་དྲངས་ཏེ་གསུངས་ཚུལ་ལ། སྔོན་

ལ་ཆོས་ཅན་དེའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་ཞིབ་པར་གསུངས་ཤིང་།
དེའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མི་སྣང་། མདོ་དེ་དག་ལས་སྔོན་ལ་
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཚུལ་དེ་ཞིབ་ཆགས་པོ་གསུངས་ནས་དེ་བརྟན་པོ་
ཆགས་པའི་སྐབས། འདི་དག་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་རྐྱེན་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། བཏགས་
ཙམ་དུ་གྲུབ་ཅེས་བསྒོམས་མཛད་པ་ལྟར། འདི་ར་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཡང་དག །ཅེས་ཕྱིའི་སྣོད་
དང་ནང་བཅུད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་
སྐྱེས། རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན། རང་རང་གི་ངོ་བོ་བཟང་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འགྱུར་
བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་འཐད་གྲུབ་ཏུ་བསྟན། དེ་ནས། ཡང་དག་མིན། །ཞེས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྐྱེས་ཙམ་གྲུབ་ཙམ་ནས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྟེ།
ང་ཚོའི་བློ་ལ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཤར་བ་ན། དེ་ཁ་སང་ཡང་མཐོང་སོང་། དེ་རིང་ཡང་
མཐོང་སོང་ཞེས་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

དཔེར་ན། མི་ལོ་བརྒྱར་སླེབས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་མི་དེ་ལོ་བརྒྱ་
ཕྱིན་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། ཐ་སྙད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ངོ་
ཐོག་བཤད་ན། ལོ་གཅིག་སྐབས་ཀྱི་ཕྲུ་གུ་དེ་ལོ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མེད་ཅིང་ལོ་གཉིས་པའི་སྐབས་
ཀྱི་ཕྲུ་གུ་དེ་ལོ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་མེད། དེས་ན་ཆོས་ཅན་ཁོ་རང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་
འགྲོ་བ་དང་འཇིག་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གྱི་ཆ་
ནས་རྟག་པ་འདྲ་ཡང་། རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་དག་ངོ་མ་ཞིབ་ཆགས་པོས་བསམ་བློ་བཏང་ན་སྐད་ཅིག་
སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁ་སང་ཁ་ཉིན་ནས་རྒྱུན་ལྟ་

བྱ་གནས་པ་དེ་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་མིན་པས། ཡང་དག་མིན། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་རྩ་བར།

ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་སྟོན་བཅུད་དེ་དག་བྱིས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་སྟེ་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྫུན་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན་ཞེས་པའོ། །

རྩ་བར།

ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །

ཞེས་ཡང་དག་མིན་མིན་ཞེས་པས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ར་འཇིག་འགྲོ་བའི་གཞན་འགྱུར་རམ། འཇིག་འགྲོ་བའི་མི་རྟག་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་བསྟན་ལ། ཡང་དག་མིན་ཞེས་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བསྟན།

རྩ་བར།

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བསྟན་པའོ། །

ཞེས་ཚུལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བློ་དང་འཚམས་པར་རྗེས་སུ་བསྟན་པའོ་ཞེས་པའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཙང་བ། བདེ་བ། རྟག་པ། བདག་ཅེས་པ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། མི་གཙང་བ། སྡུག་བསྔལ་བ། མི་རྟག་པ། བདག་མེད་ཅེས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་མོད། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་མེད་པ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཞི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཙ་བར།

གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་བཟློས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། གཞན་ལས་ཤེས་མིན། ཞེས་པ། གང་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་བཞིན་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། རྟོག་པས་ཀྱང་བསམ་དུ་མེད་པས་གཞན་གྱི་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཉིད་དེ་སྔར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཕྱིས་སུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར། ཡོད་ཙམ་ཉིད་ནས་སམ། སྣང་དུས་ཉིད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཞིག་སྟེ་གདོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ཙ་བར།

སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྲོས་པ། །

རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །

ཅེས་ངག་གི་སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྲོས་པ་སྟེ་ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་དོན། ཞེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་མེད། །ཅེས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཟང་ངན་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ། རྟག་པ་དང་དངོས་པོ། དག་མ་དག་གི་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་ངོས་ནས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ཐ་དད་མེད་ཅེས་པའོ། །

རོ་གཅིག་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་པར། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་དང་། དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ལ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ་མིན།

དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་ཆོས་ཉིད་སོ་སོ་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མིན་ཞིང་། དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་སང་གི་ཆ་ནས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་རོ་གཅིག་པའོ། །

རྩ་བར།

དེ་ཉི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་དོན་ལྔ་པོ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན།

རྩ་བར།

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །

དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །

ཞེས་རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་འབྲས་བུ་དེ་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་མེད། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་རྒྱུ་ཉིད་འབྲས་བུར་གྱུར་པའམ། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

རྩ་བར།

དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །

དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན། །

ཞེས་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། རང་དབང་བའི་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བལྟོས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བལྟོས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འོང་བས། འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱེད་

བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཆད་མཐར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད། བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་ལ། བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆད་པ་དང་རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའོ། །

རྩ་བར།

སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་མགོན་རྣམས་ནི། །
བསྟན་པ་བདུད་རྩིར་གྱུར་པ་དེ། །
དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཐ་དད་མིན། །
ཆད་པ་མ་ཡིན་རྟག་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་བདུད་རྩིར་གྱུར་པ། འཆི་བ་མེད་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བ་སྟེ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་དོན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་། ཆད་པ་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོམས་ནས་ཀ་ཤེ་ཟད་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བསྒོམས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན། མདོར་ན། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལ་དགོས་པ་མ་ཟད། ཐར་པ་ཙམ་འཐོབ་པ་ལ་ཡང་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཕྲ་རགས་འབྱེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞག །

འོན་ཀྱང་། དེ་ཡོད་ན་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་མི་དགོས་ལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་བཞག་ཀྱང་། དེ་ཉི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལས། གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་འཇོག་པས་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལའང་ཕྲ་རགས་ཡོད། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པས་འགྲོབ་ནུས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་དམིགས་ས་ཐ་དད་པ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་དེས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས། གཉིས་ཀའི་འཛིན་སྟངས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཅིག་གྱུར་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་པ་དེ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཕྲ་མོ་མིན། དེས་ན་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས། བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་བཞག་ཏུ་མེད། དེ་ལྟ་བས་ན་སྲིད་པའི་རྩ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལྟ་ཅི། ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཙམ་འཐོབ་པ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྔོན་ལ་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་དེ་ར་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་དེའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་ནས་བཟུང་

སྐེ་ཏ་ཤིའི་བར་གྱི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐྱེ་རིམ་ཡོང་སྟངས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གྱིས་ལ། བསམ་བློའི་ནང་དུ་ཕྲན་བུ་ཙམ་གོ་བ་ཆགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཟེར་བ་དེ་ཟད་ཐུབ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དང་། འབྲལ་ཐུབ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས།

དེ་ལ་རྒྱུད་བླ་མ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་འདི་ར་བླང་དགོས། དེ་ནས་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་ན་ཉོན་མོངས་ཟད་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། ཐར་པའི་ངོ་བོ་དེ་གསུངས་པ་ན་དངོས་གནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཞིག་སྐྱེ་བས་ཡོང་བ་དང་། དེ་བྱུང་བ་ན་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཚུལ་གསུང་བ་པོའི་སངས་རྒྱས་དེ་སྟོན་པ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་མཐོང་ཐུབ། ཚུལ་དེའི་ཐོག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གཞི་ནས་ཤེས་ཚོར་ཡོང་ཞིང་། ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་ལ་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་རྣལ་མའམ། ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བར་གཞུང་འདི་རིགས་ལ་བལྟས་ནས་སེམས་ནང་བཟོ་ལྟ་ཆགས་ན་སྐྱབས་འགྲོ་དེ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ངོ་ཐོག་བསམ་བློ་གཏོང་སང་དེ་ཕལ་ཆེར་ཆོས་མྱོང་འདས་དེ་ཡིན་སྙམ་ཞིང་། མྱོང་འདས་དེ་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ། ཡང་སློས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་ཡིན་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་འཁོར་ན། ཨ་མ་དེ་འདྲའི་མྱོང་འདས་འདི་ཅེས་ཀྱང་ཐོབ་ན་དགའ་བ་ལ་སྙམ་པའི་སེམས་ལ་སྨྲོ་བ་ཞིག་དང་། དོན་གཉེར་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྐྱེ་བས་ཐུབ། དེ་ལྟར་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དངོས་གནས་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་འོང་། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཐོག་ལ་ཆོས་ངོ་ཆ་འཕྲོད་ནས་དེ་དོན་གཉེར་དང་། ཆོས་དེ་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པའི་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་རྣལ་མ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པ་དང་འོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྱུད་འཇིག་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ།

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །
འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །
ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པས་གལ་ཏེ་སྣང་ཞིང་སྲིད་པའི་ཆོས་འདི་དག་དབུ་མ་པ་ཁྱེད་རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའམ་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར། མིང་གི་དབང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་མིང་གི་དབང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་བློས་གང་བཟོས་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིང་། བློས་གང་བཟོས་ཡིན་ན་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་བདེན་པ་དང་རྫུན་པ་ཟེར་བ་དེ་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ངེས་པ་ཅན་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཡིན།

བློས་གང་བཟོས་དང་སེམས་ཀྱིས་གང་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས། དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་མེད་ན་སྨྱུ་གུའི་ས་བོན་ལས་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྨྱུ་གུའི་ས་བོན་ལས་མི་མི་སྐྱེ་བ་འདི་མི་འཐད་ལ། དེ་ལྟར་འཐད་པ་ནི་ཁོ་རང་བློས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དོན་གྱི་སྟེང་ནས་རང་བཞིན་ནམ་ཡིན་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པའང་

ཡིན། ཅེ་སྟེ་འདི་ཁས་མ་བླངས་ན། འབྱུང་འཇིག་གི་རྣམ་གཞག་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་ཐོག་ནས་བཟང་དང་ངན། ཕན་དང་གནོད་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་། དེས་ན་བདེན་པ་བཞི་འཇོག་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་དགེ་འདུན་དང་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་བཅས་སྐྱབས་གསུམ་འཇོག་མི་ཐུབ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ། །

སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟོས་ཏེ་
ཆོས་བསྟན་པའི་ཚུལ།

དངོས་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཕྲ་གཏན་འཕེབས་གནང་མཁན་དེ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཡིན་ལ། ཁོང་རྣམས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཕེབས་པ་ཡིན་ཡང་། ཀླུ་སྒྲུབ་དགུང་ལོ་རིང་པོར་བཞུགས་པར་གསུང་སྒྲོལ་ཡོད་པས། རྩ་བ་ཤེས་རབ་རྩོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཕེབས་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། སྤྱིར་བཏང་གསུང་རྒྱུན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ལོ་དགུ་བརྒྱ་ནས་ཐོགས་མེད་ཕེབས་པར་གསུངས། ནམ་རྒྱུན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་མིན་ལ། ཇོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་གསུངས། འོ་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་བར་ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་མ་སོང་ངམ་ཞེ་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་སྨད་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་ཚོག་ཅེས་གསུང་མཁན་ཡོད།

རྩ་བ་ཤེས་རབ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་པའི་སྒྲོལ་རང་ཀ་ཐང་ཟིན་པ་ཞིག་བཙུགས་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སྨྲ་བ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་ཚུལ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཆོས་

རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། དོན་སྙིང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་བློ་ལ་མི་འཐད་པར་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་དེ་རྩ་ཤེ་འདི་ར་བཀོད་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དེ་ར་གསལ་བཤད་གནང་བ་ཡིན། འདི་འདྲའི་མཐོང་ཚུལ་དེ་དེང་སང་ཡིན་ནའང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའམ་དོན་སྙིང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་མཁན་ཡོད། ནང་ཆོས་ཀྱི་དབུ་མའི་འགྲོ་སྟངས་མི་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནང་པའི་ཆོས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ན། འོ་ན། གང་ཞིག་ལྟག་གམ་ཞེས་ཟེར་མཁན་ཡོད། ཕྱིན་མ་མི་ཞིག་གིས་ནང་པའི་ཆོས་ནས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བཤད་པས་ཆོས་དེ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཕུགས་ཕུགས་དེ་ར་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་འདི་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་མཁན་བྱུང་ཡོད་པ་ཐོས་མྱོང་། སྤྱིར་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་བློ་ལ་ཆོས་གང་དང་གང་སྣང་ཡང་དོན་སྙིང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བར་བརྟེན། འདི་ཡོད་པའི་ཡོད་ཚད་དམ། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་དེ་ག་རང་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་བས། དེ་ལྟ་བུ་དེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཆད་མཐའ་ལྟ་བུར་གོའོ། །

དེས་ན་རྣམ་དཔྱོད་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བ་ཞིག་མེད་ན་དབུ་མའི་སྐབས་ནས་སྟོང་པ་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་རེ་ར་བློ་ལ་མ་ཆུད་པ་དེ་འདྲ་འོང་བར་བརྟེན། གོང་དུ། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བར་གྱིས་ཐབས་མཁས་ལ་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཚུལ་གསུངས། དེས་ན་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་

ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་དག་ལས་མདོ་སྡེ་པའི་མདོ་ལོགས་སུ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཉན་ཐོས་དོན་སྨྲའི་ཁུངས་གཏུགས་སའི་མདོ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ཁུངས་གཏུགས་སའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡང་ཡོད།

ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལོགས་སུ་ཡོད་པས་དེའི་རྩ་བའི་མདོ་ཁུངས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བས། སེམས་ཙམ་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་སྟོན་པའི་གཞུང་ངམ། གྲུབ་མཐའི་ཁུངས་བཙལ་སའི་མདོ་རང་མཚན་པ་ཞིག་དབུ་མ་པ་འགས་བཞེད་མི་བཞེད་གསལ་པོ་མི་དྲན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་བཞེད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་མདོ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན།

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ན། དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁུངས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པར། རྒྱ་ཆེ་བའམ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་

ཇེ་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྨོན་འཇུག་པའི་བློའི་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་འམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་དང་། རང་གཅིག་པུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ངོ་ལ་བསྟོས་ནས་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་འམ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གསུངས། ཟབ་མོ་འམ་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འང་བདེན་བཞི་འི་ཆོས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་ཉན་ཐོས་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བའི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟོས་ནས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་འདི་གསུངས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། གདུལ་བྱར་ཕན་པའི་ཚུལ་ཡང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པ་བྱུང་ན་ཕན་ཞིང་མ་འཚམས་ན་མི་ཕན་པར་བདེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོང་གི་རང་ལུགས་ལེགས་ཤོས་འདི་ཡིན། འདི་ལ་ཁྱེད་རང་ཆོས་ཡིན་ཆེས་བྱེད་དགོས་ཞེས་མ་གསུངས་པར། མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་འདིས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལའང་གུས་བཀུར་བྱེད་དགོས་པ་མཚོན་ཐུབ། དེ་ཡང་ཆོས་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་ས་ཁུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་དུས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་སྐབས་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་བྱུང་བ་དང་། དེས་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་བས། ཆོས་ལུགས་དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པ་ཞིག་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་ཤིག་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་དག་ལས་ནང་པའི་ཆོས་དེ་བཟླིང་བ་དང་ཟབ་པ་ཡོད་པས། ཁྱེད་ཆོས་འདི་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་བཤད་མི་ཐུབ་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མེད་པས། ཆོས་ལུགས་གཞན་འདང་བསམ་པ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་བརྩི་བཀུར་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེ།

གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཚང་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོའི་ཁུངས་རེ་ཡོད་པས། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཙམ་བཤད་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསུངས་ཡོད་པས། མདོ་གང་ཞིག་ཁས་བླང་དགོས་པ་དང་། མདོ་གང་ནས་གསུངས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལུང་གཅིག་བསྟན་ནས་མདོ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླང་དགོས་ན། ལུང་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲང་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསྟུན་ནས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན། ཡང་། དེའི་ཁུངས་མདོ་གཞན་ཞིག་བཙལ་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད།

དེས་ན་མདོ་གང་ཞིག་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་ར་རིགས་པས་དཔྱད་དེ་གནོད་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། མདོ་གང་ཞིག་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་ར་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་རིགས་པས་གནོད་པ་ཞིག་འདུག་ན། རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ལས། ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་པ་མེད།

གཞན་གྱི་རྩོད་པ་དེ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་སོགས་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་རྩོད་པར་བསྟན་པ།

དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་དྲང་ངེས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པའི་ནང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ངོ་མ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་གཙོ་བོ་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟད་གཅོད་དགོས། དཔེར་ན། ཚན་རིག་པས་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་སྐབས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཟེར་སྐད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པར། སྔོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དཔྱད་གཞིར་བཞག །ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ན་དཔྱད་པ་འོང་ཞིང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་དཔྱད་པ་མི་འོང་བས་སྔོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དྲངས་ནས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད། བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ག་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་ངེས་རྙེད་ནར་འཁྲིད་གསལ་པོ་བྱུང་མཚམས་ལ་ཁས་བླང་དགོས་པ་ཡིན། ཚན་རིག་པའི་འགྲོ་སྟངས་ལྟར། ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས་ཀྱང་དཔྱད་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས། ཚན་རིག་དང་ནང་པའི་འགྲོ་སྟངས་གཉིས་མཐུན་པོ་འདུག་སྙམ།

ལོ་བཅོ་ལྔའི་སྔོན་ལ་ངའི་ངོ་ཤེས་ཨ་རི་བ་ཞིག་གིས་ང་ལ་འདི་ལྟར། ཚན་རིག་པས་ཆོས་རྩ་མེད་བཟོ་བས། ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་མེད་ཅིང་གང་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་སྐྱོང་། ང་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་ལ་ནང་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་མིན་པར། རིགས་

པས་བརྟག་དཔྱད་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགྲོ་སྟངས་དེ་རིགས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཚན་རིག་པས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པ་ལྟར། ང་ཚོས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གཤིས་སམ། ཡིན་ལུགས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་དཔྱད་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་མིན།

ཚན་རིག་པས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དོན་རྩ་ནང་གི་ཤེས་པ་ཕྲ་རགས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་མི་བྱེད་པར། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གཞིར་བཞག་པས། ནང་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་སོགས་ནས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཕྱེ་ནས་ཆ་བཅས་ཡིན་མིན་དཔྱད་གཞིའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རིགས་ཏེ། ཚད་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་མཐུན་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཁར། འགལ་བ་དང་ཉེན་ཁ་མེད་པར་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་གྱི་དགེ་མཚན་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ། ཚན་རིག་པ་མང་པོ་དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་གོ་བསྡུར་ལན་མང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད།

གཟུ་བོའི་བློས་དཔྱད་ན། ནང་པའི་འགྲོ་སྟངས་དེ་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་བསྡོས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གྱ་ཡངས་པོ། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཟབ་པོ་ཡོད། དེ་ནི་གྱ་ཡངས་པོ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པོ་ཆགས་པ་ཡིན། ནང་པའི་ཆོས་ནས་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཚང་མས་མི་རྟག་པ་ཕྲ་མོ་བཤད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་ཕྲ་མོ་དེ་དེང་སྐབས་ཚན་རིག་པས་རྡུལ་ཕྲ་མོའི་སྟེང་གི་གནས་ཚུལ། དཔེར་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཨེ་ཊོམ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཤད་སྐབས། ག་དུས་ཡིན་ནའང་གཡོ་འགུལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཀྭན་ཊམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་ཉན་པ་ན་འདི་ནང་པའི་བཤད་སྟངས་དེ་ཡིན་འདུག་བསམ་

པ་ཤར་བྱུང་། དེ་དུས་འགྲེལ་བཤད་སྐབས་ཤེས་སོང་བསམ་པ་ཤར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་དེ་གྲུབ་པ་ན། གཞུང་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལྷར་གོ་དོན་དེ་ཡལ་འགྲོ་བ་དང་། ངོས་རང་ཤེས་འདོད་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤིག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བདགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ཀུན་ཏམ་གྱི་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་ར་འཕྲོད་ཐུབ་པ་དང་། ཡང་ན། སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་དོན་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་ཅེས་པ་དེ་དང་གོ་དོན་འདྲ་མཚུངས་ཤིག་སླེབས།

ཡང་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་དེ་དང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་མཚུངས་སུ་ཡོད་པར་སྣང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཁྱད་གཞིར་བཞག་ནས་དེའི་སྟེང་གི་ཁྱད་པར་བཙལ་བ་ན་བདགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་འདི། སྤྱིར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་དགོས་ཤིང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཇུ་ལ་ཐུན་བསགས་ཏེ་གྲུབ་ཡོད་མེད་བཙལ་བས་རྙེད་རྒྱུ་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སེམས་སམ་སྣང་བ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་དེ་འདྲར་བརྟག་དཔྱད་བཏང་བས་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནའང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ། ཡང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བརྟད་གཅོད་བཏང་བས་མ་རྙེད་པ་ན། དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་མིང་གི་དབང་གིས་སམ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཇོག་ཐུབ་ན་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སླེབས་ཡོང་བ་ཡིན།

སྔར་ཚན་རིག་མཁས་དབང་ཨ་ཡིན་སི་ཏན་གྱིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ལ། མ་འོངས་པར་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཇི་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས། གལ་ཏེ་དེ་དང་ཆོས་མཉམ་དུ་འགྲོ་ནང་པའི་ཆོས་གཅིག་པུ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་བཤད་ཚོད་འདུག །དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་བཤད་པ་དེ་ངས་འདིར་བསྐྱར་

བརྗོད་བྱས་པ་དེས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱས་པ་མིན། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་མི་མང་པོ་ལ་ཕན་གྱིན་ཡོད་པར་བརྟེན་སུས་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་མཐོང་ཆུང་མི་བྱེད་པར་གུས་ཞབས་བརྩི་བཀུར་དགོས་ངེས་ཡིན། ཡང་། ཚུར་ཐུབ་ཆོད་བཤད་ཀྱིན་འདུག་ན་ནང་པ་སྐྱོ་པོ་རང་མེད་ཅེས་ཤོད་ཐུབ་ཅིང་། ངོས་ནས་པེ་ཅིན་གུང་ཁྲན་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་འདོད་ཡོད། པེ་ཅིན་གུང་ཁྲན་འགོ་ཁྲིད་ཆོས་བོད་པའི་ཆོས་དེ་ཤིན་ཏུ་རྗེས་ལུས་རེད་ཅེས་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་གིས་ཨ་རིའི་མི་ཞིག་ལ་བཤད་དོན་དུ། ཁོ་རང་བོད་ལ་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་རྗེས་ལུས་རེད་ཅེས་བཤད་འདུག་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་རྨོངས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་སྙིང་རྗེ་བསམ་པ་དྲན་གྱིན་འདུག །

ཡང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་དེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནའང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱས་ཁོང་གི་དགོངས་པ་མིན་པར། དེ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་གནོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་མ་ཟད། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཟབ་གནད་དེ་དག་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་འདི་ཤེས་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བཤད་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་མི་འཐད་ཅིང་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འཇིག་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་སྐབས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་

གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་སྨྲས་ཟིན་ལྟར་མིན་ཞེས་འདོད།

ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་ལ། སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་སུ་བཤད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཏེ་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བཞག་པ་ཡིན། དཔེར་ན། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་དེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་མིན་པར། རང་མཚན་གྱིས་སམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཏེ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་གཞན་དབང་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའམ་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན།

དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས་བཤད་ནས་གཞན་དབང་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལུགས་གཅིག་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཉིས་བཤད་ནས་དོན་དམ་པ་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་ར་འཇོག་ཅིང་། གཞན་དབང་དེ་དེ་མ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དགག་བྱའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན།

དབུ་མ་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་ནས་ཤེས་དགོས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དབུ་མ་པ་རིགས་གཅིག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེ་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་གཞུང་ལ་བརྟག་དཔྱད་བཏང་བ་ན་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ། དབུ་མ་པའི་ནང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་ཁག་གཉིས་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཡང་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་གཉིས་ཡོད། དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་མ་བཀག་ཅིང་། དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའམ། བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདྲ་རང་ཀང་བཟུང་ནས་གསུངས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ཟུར་གསལ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་མེད་སྙམ། དེ་ལྟ་བས་ན་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་གཅིག་ལ་དབུ་མ་པའི་མཁས་པའི་ནང་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ཕལ་ཆེར་ཡིན་སྙམ་སྟེ། གང་ལྟར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཁུངས་བཙོལ་སའི་མདོ་འམ། དབུ་མའི་གཞུང་གཅིག་ཡིན་ཡང་དེ་བཀྲལ་བའི་སྐབས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ཇི་སྲིད་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའམ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཕར་བཀག་ན། ཚད་མཐའ་ལ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་མཐོང་ནས་གནོད་པ་དེ་རྣམས་བསྟན་པ་དེ་ར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཏེ།

རྩ་བར།

དེ་ལ་བཤད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །
སྟོང་ཉིད་དགོས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། །
སྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས། །
དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གནོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཁྱེད་རང་གིས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་གནོད་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་དེ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ཤིང་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་སྐྱོན་དེ་རྣམས་མཐོང་སྟེ་བསྟན་པ་ཙམ་ལས། དོན་ལ་གནས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གནོད་པ་འདི་དག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོར་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ནམ་ངང་གིས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་མ་དུལ་བའི་དབང་གིས་དང་། རང་རྒྱུད་མ་དུལ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ནམ་སྒྲིབ་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བས་ན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །ཞེས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་ན་བལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལས། བལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཡང་དག་པར་རམ། དོན་དམ་པར་རམ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་སྟེ། མདོར་ན། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་པས་དེ་ལྟར་སྣང་ཞིང་ལྟ་བའམ་འཛིན་པ་དེ་མ་རིག་པའམ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ

འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཆགས་སྡང་སོགས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དེ་འདྲའི་འཛིན་པ་དེ་ལ་གནོད་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་ཅེས་བདག་མེད་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏེ་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་། བདག་གཞན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཆོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ལ་གཏན་ནས་གནོད་མི་ཐུབ།

དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ཕུང་པོ་ཁྱིལ་པོ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་གང་ཟག་རང་དབང་བའམ། རང་རྐྱ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་འཛིན་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་བདག་མེད་པའམ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་མཐོང་སྐྱེ་ཏེ་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་། དེས་བདག་གཞན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཆོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་གནོད་མི་ཐུབ་པ་དང་། ཡང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡང་བསྒོམས་ཀྱང་། དེས་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ལ་གནོད་མི་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཕུང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་བདག་གཞན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་བློ་གནོད་མེད་ལ་དོན་སྙེང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྣང་བའི་དབང་གིས་བློས་བཏགས་པ་ཞིག་དང་། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དགག་བྱས་སྟོང་པ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བའི་དོན་ཇི་ཙམ་གོམས་པ་ཡིན་ནའང་། དེས་ད་དུང་བློ་གནོད་མེད་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་གནོད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན།

མདོར་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་

བློ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་བློ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་བློ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་ཙམ་ཉིད་ནས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་ཕྲ་མོ་དེ་ལ་གནོད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་ལ་ཕྲ་རགས་མང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་དེ་དང་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཏེ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་ཞེན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དེས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་བློ་ཡང་གྲངས་དེ་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ལུགས་ཀྱི་རགས་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མཐོང་བའི་བློས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་དྲངས་པའི་ཆགས་སྡང་གི་བློ་ལ་གནས་སྐབས་གནོད་ཅིང་མགོ་གནོན་ཐུབ་པ་ཡིན་ནའང་། དེས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་དེ་དང་དེས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་གནོད་མི་ཐུབ་པས། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་མཐོང་བའི་བློ་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་དེ་ལས་ཕྲ་རུ་ཕྲ་རུ་ཕྱིན་པའི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཀྱང་མགོ་གནོན་མི་ཐུབ།

བདག་མེད་ཕྲ་རུ་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམ། རང་གཞན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གང་སྣང་ཡང་སྣང་ཙམ་ཉིད་ནས་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བདེན་འཛིན་ཕྲ་མོ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས། བདེན་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་སྟེ་བདེན་མེད་དམ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མཐོང་བའི་བློ་དེ་སྐྱེ་ཐུབ་ན་བདེན་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ཡིན་པས། བློ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་བདག་འཛིན་རགས་པའམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་རགས་པ་སྟེ་འཛིན་པ་འོག་མ་དེ་དག་དང་། དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་

བཏགས་གདན་ནས་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་ངེས་ནའང་སྟོང་ཉིད་རགས་པ་ངེས་པའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་བདག་འཛིན་རགས་པ་སོགས་ཀུན་བརྟགས་རེ་ཞིག་མི་སྐྱེ་ཡང་། བདེན་འཛིན་ཕྲ་མོ་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཡང་འགོག་མི་ཐུབ་པར་སྐྱེའོ། །

སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་དོན་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་སེལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཤེས་ཤིང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་བདག་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཅི་ཙམ་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནའང་བདེན་འཛིན་ལ་གནོད་མི་ཐུབ་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློའི་རིགས་ཕྲ་རགས་རྣམས་ཞིབ་བཅད་ཀྱིས་རྩ་བ་ཕུང་རྩ་བདེན་འཛིན་ཕྲ་མོ་ཡིན་པ་འདི་ངོ་ཆ་འཕྲོད་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཕྲ་མོ་ནས་འགོག་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་སྟོང་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་གྲུབ་པས། བདེན་འཛིན་ཕྲ་མོས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་དང་འགལ་ཟླ་ལྟག་སྒྲོད་ཡིན་པའི་དོན་འཛིན་པའི་བློ་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་དགོས་པར་འདུག་སྙམ་དུ་དྲན་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

འོ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། །གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རབ་རིབ་མེད་པས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བ་ལྟར། ཞེས་དཔེ་བཀོད་ནས། དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟིགས་ངོར་ན་དོན་དེ་ར་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་སྣ་ཚོགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་ཏེ། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ། མདོར་ན། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྟོང་པ་དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་དོན་མིན། ཚན་རིག་པས་གཟུགས་

ཅན་གྱི་ཆོས་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བཙལ་ཏེ་ཆ་ཤས་བསལ་བ་ན་དོན་འདིའོ་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་མེད་པ་ཞིག་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་སྟོང་ཉིད་རྙེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆ་ཤས་བསལ་ནས་མ་རྙེད་པ་དེ་ཙམ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ང་ཚོས་དཔྱད་པ་ན། བདག་གཞན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཕྱིའི་གཟུགས་དང་། ནང་གི་འཛིན་པའམ་ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་། ཆོས་དེ་དང་དེ་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་སའི་ངོ་བོ་དེ་ཕར་བཙལ་བ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་བཙལ་ནས་གང་ཡང་མ་རྙེད་པ་དེ་ཙམ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལྟར་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པའི་མཚམས་སུ།

འོ་ན། ཆོས་དེ་དང་དེ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆོས་དེས་ཕན་གནོད་འདྲེན་པས་མེད་པ་མིན། ཕན་གནོད་འདྲེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདིས་ཡོད་པའི་རྟགས་ཤིག་བསྟན་པ་ཡིན། འོ་ན། ཡོད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་གྱི་སྟེང་ནས་སམ་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད། དེ་ལྟར་ཕན་གནོད་འདྲེན་པས་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་བར་དུ་ང་ཚོས་འདི་ནས་ཡོད། འདི་ལ་ཡོད་བསམས་ནས་དྲན་ས་དེ་ར་བཙལ་བ་ན་མེད་པས་མ་རྙེད་པ་ཡིན། ཡོད་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཡོད་དོ་བསམ་ས་དེ་ནས་མ་རྙེད་པས་ཡོད་ཚུལ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བལྟོས་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའམ། གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་བློ་ལ་འཆར་སྣངས་ལ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འཆར་བར་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་འཆར་ཡོང་བ་ཡིན་ཡང་། གནས་ཚུལ་དེ་བལྟོས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་བལྟོས་པ་མེད་པར་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པར་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར། དོན་སྟེང་ནས་མེད་སྙམ་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་ལས་བལྟོས་པ་མེད་པར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་མིན་སྙམ་པ་དེས་སྟོང་

ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ངེས་ཚུལ་འདིས་སྟོང་པའི་དོན་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟེང་དུ་བབ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ངེས་པ་མ་གཏོགས། བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་མིན། བལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞིང་། བལྟོས་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན།

བལྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས་ཡོད་ཚུལ་ལམ་ཡོད་ལུགས་བཤད་ཅིང་། བལྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་མ་བལྟོས་པའི་རང་དབང་བས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ན། སྟོང་པའི་དོན་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟེང་དུ་སླེབས་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་མིན། དཔེར་ན། རི་བོང་རྭ་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་ལས། རྟེན་འབྱུང་གི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་བཏང་མེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཐོག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས། ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དེ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ཡོང་བ་ན་དབུ་མའི་དོན་ལ་སླེབས།

དེ་ཡང་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པའམ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་རྟག་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མེད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའང་མིན་པས་མིང་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་གྲུབ། དེ་ལྟ་བས་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཁྲིད་རང་གིས་བསྟན་པའི་གནོད་པ་འདི་

དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇོག་ཤེས་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་ནམ་ཡང་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་ཆོས་ཅན་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། གཞི་མེད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་མི་ནུས། ཆོས་ཅན་དེ་རྟེན་དང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གམ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་བརྟེན་པ་ལྟ་བུར་བྱས་ཏེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ། རྟེན་འབྱུང་གི་བསམ་བློ་ངང་ནས་སྟོང་པའི་གོ་བ་ཡག་པོ་བྱུང་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཡོད་པའི་དོན་ཞིག་ཕལ་ཆེར་གོ་ཡོང་བས། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཐོན་ཡོང་བ་ཡིན།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

སྤྱིར་སྨྲ་སྟེགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་གང་ཞིག་ཕྱིའི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་པའམ། ནང་གི་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའམ་བློ་འདོར་དུ་རུང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཆོས་གང་ཞིག་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་པའམ། བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ། རང་མཚན། དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པ་ཕན་གནོད་འདྲེན་མཁན་རང་མཚན་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད་ཅིང་། རྟག་པ་དང་སྤྱི་མཚན་སོགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སེམས་ཙམ་པས་ནི། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག །

དབུ་མ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་ཅིང་། བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་གསུངས། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། སྟོང་ཉིད་ལྟ་

བུར་མཚོན་ནའང་། གཞུང་ལུགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་སྟེང་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་སྟོང་ཉིད་ཁོ་རང་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་བསྒོམས་ནས་ཁྱད་གཞི་སྟོང་ཉིད་དེ་རང་སྟེང་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་བློས་རྙེད་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐ་སྙད་སྣང་ཙམ་དེས་མ་ཚིམས་པར་དེའི་མཐར་ཐུག་གི་སྡོད་ལུགས་སམ། གཤིས་ལུགས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་སམ། ཡུལ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་བློ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་བློ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆོས་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཇོག་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས།

རྩ་བར།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །
བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །
འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །
དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །
གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །
རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །
དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །
ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས། །

ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་མི་འགྱུར། རྒྱུ་མཚན་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཅིག་བཤད་ཅིང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དེ་གང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཤེས་པ་ལ་སྔོན་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་དོན་གྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པ་ཤེས་དགོས།

དེ་ཡང་སྔོན་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་དེས་ཕན་གནོད་འདྲེན་ཞིང་བྱ་བྱེད་འཐད་པ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་སོགས་ཚད་ཐུབ་བཞག་ནས། ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་དེ་དག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་བལྟོས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། མ་བལྟོས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མེད་ཅེས་དོན་དམ་འདི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ།

རྩ་བར།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །
དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས། །
དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །
མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྐྱོན་བཞི་རེ་འཕེན་པར་

མཛད། དེས་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ལ་བལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་། ཡང་ལོག་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་དེ་ཅུང་ཟད་རྙོག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཚུལ་དེ་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་དང་འབྲེལ་བས་གནད་ཆེ། གང་ལྟར་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའམ། བསླུ་བའི་ངོ་བོ་བརྫུན་པ་མཐོང་བའི་བློའི་སྣང་དོན་ཞིག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་ནས། དེའི་ནང་གསེས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ལ་བལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་ཞེས་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློས་རྫུན་པར་ཤེས་མི་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློས་རྫུན་པར་ཤེས་ཐུབ་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་ངོར་གཉིས་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་ཞེས་ཡང་ལོག་གཉིས་བཞག །

ཡང་སྐྱིང་། ཀུན་རྫོབ་རང་གི་ནང་ནས་བདེན་བརྫུན་ནམ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་བཞག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་གྱི་མི་དང་མི་ངོ་མ་གཉིས་ཀ་དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའི་བརྫུན་པ་ཡིན་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་མི་དེ་མི་མ་ཡིན་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་མི་དེ་བསད་པ་ཡིན་ན་མི་བསད་པའི་སྡིག་པ་མི་ཡོང་། མི་ངོ་མ་བསད་པ་ཡིན་ན་མི་བསད་པའི་སྡིག་པ་ཡོང་བ་ནི། གང་ཞིག་བསད་པའི་སྡིག་པ་འབྱུང་བའི་མི་དེ་མི་ངོ་མའམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་རྨི་ལམ་གྱི་མི་དེ་མི་ངོ་མ་མིན་པའམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཅེས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གནོད་པ་མི་འབབ་པ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཞིག་ལ་འཇོག

ཅིང་། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་འདོག་པ་ནི། དཔེར་ན། ཀུན་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་ཐུབ་པ་དཀའ་སྟེ། ཀུན་གཞི་འདོག་ཚུལ་དེ་ཆོས་རྣམས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་དགོས་པ་ཞེ་ཕུགས་ལ་བཞག་ནས། གང་ཟག་ཅེས་པ་སྣང་ཙམ་དེ་སེམས་མ་ཚོམས་པར་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཡོད་མེད་བཙལ་ནས་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྙེད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བཞག་པས། དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ན་གནོད་པའི་ཕྱིར་ལུགས་འདིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་གཉིས་འདོག་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན། དཔེར་ན། རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྟོག་ངོར་ན་རི་བོང་རྭ་གྲགས་པས་དེ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བས། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། གྲགས་པ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་འདོག་པ་ཡིན། ཆོས་འགའ་ཞིག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་གྲུབ་མཐས་བཏགས་ནས་ཡོད་པར་བཞག་པ་འདི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་མི་ཐུབ་ནའང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞེས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྟེང་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་དེ་རང་འཛིན་གྱི་བློ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཙམ་གྱིས་འདོག་ན་རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པས་རི་བོང་རྭ་ཡོད་པར་ཐལ་བས། རང་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་འདོག་ལུགས་ལ་མདོ་སེམས་

གཉིས་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟར་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་གང་སྣང་ཡང་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྣང་ཞིང་། དཔེར་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལམ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་ཚད་མ་གཉིས་ཀར་བཞེད། དེ་ཡང་ཞེན་སྟངས་སམ་ཞེན་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བས་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པའམ། སྣང་ཡུལ་ལ་བསླུ་བའམ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིན་ཡང་། ཁོ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་ལྟར་དུ་འཛིན་ཅིང་ངེས་པས། ཞེན་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཆ་ནས་སམ། བློ་དེས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཤེས་པ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཡང་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་བློའམ་བདེན་སྣང་ཅན་ཡིན་པས་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན། ཡང་། ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རང་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཤེས་པ་དེ་དང་དེས་གྲུབ་དགོས་པས། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རང་གི་སྣང་བ་ཞིག་ཡོད་ནས་སྣང་བ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་སྐྱེས་པས། རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་རི་བོང་རྭའི་སྣང་བ་ཤར་ཞིང་སྣང་བ་དེ་ཤར་བས་སྣང་བ་དེའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན།

རི་བོང་རྭ་མེད་ཀྱང་རི་བོང་རྭའི་སྣང་བ་ཡོད་པ་དང་། སྣང་བ་དེའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཙམ་དུ་

མ་ཟད། རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་དགོས། དཔེར་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་སུ་དང་། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཅས་སྣང་ཞིང་། དེས་གཟུགས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་སུ་འཛིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བའང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག །སྟོང་ཉིད་བཞི་སོགས་བཤད་ཀྱང་། བསྡུ་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །

རྩ་བར།

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །
ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། །
ཇི་ལྟར་སྦྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །
རིག་སྔགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་པ་བཞིན། །

ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས།

རྩ་བར།

དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །
གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །

ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །
རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །

ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བཟུང་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། བློ་གྲོས་ཞན་པས་ཆོས་འདི་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བསྐོར་བར་རེ་ཞིག་ངང་བསྒྲིངས་ནས་བཞུགས་ཤིང་། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ནའང་དང་པོར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེ་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་རིམ་གྱིས་བསྐོར་བ་བཅས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པར་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས།

རྩ་བར།

སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། །
སྟོང་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས། །
ཁྱོད་ནི་སྟོང་ཉིད་སྤོང་བྱེད་པ། །
གང་དེ་ང་ལ་མི་འཐད་དོ། །

ཞེས་པས་དངོས་པོར་སྨྲ་བའམ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འདི་དག་མི་འཇུག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོན་མེད་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དེ་མི་རིགས་པར་བསྟན། དེ་ནས་སྡོམ་གྱི་ཚུལ་དུ།

རྩ་བར།

གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །
གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇོག་ཐུབ་པ་དང་། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་མི་རུང་བའམ་མ་བཞག་པར། བདེན་གྲུབ་བམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་བཞག་ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇོག་མི་ཐུབ་ཅིང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །

རྩ་བར།

ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། །
ང་ལ་སྐྱོན་དུ་སྒྱུར་བྱེད་པ། །
རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །
རྟ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །

ཞེས་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་རང་གིས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་པ་དེ་དོན་གྱིས་ཁྱོད་རང་རང་ཉིད་ལ་གནོད་པ་འཛུག་པ་ཡིན་པས། སྐྱོན་འདི་ང་ལ་བསྐོན་འདིང་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྟའི་སྟེང་དུ་གནས་བཞིན་དུ་རྟ་བརྗེད་པ་བཞིན་སོ་སོར་སྐྱོན་ཚ་ཚང་ཡོད་བཞིན་དུ་སྐྱོན་དེ་བརྗེད་ནས་མི་གཞན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། །

ཡོད་པར་རྟེས་སུ་ལྟ་བྱེད་ན། །

ཞེས་པ་འདི་ནས་སྐྱོན་དངོས་གཞི་བརྗོད་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་སོགས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ལས་ཏེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སམ། རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའམ། བལྟོས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ། ལྟོས་མེད་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བཅོས་སུ་མེད་ཅིང་འགྱུར་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ཉི།

རྩ་བར།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །

རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པར་ཁྱོད་ལྟ་འོ། །

ཞེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དང་དེ་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་འགལ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་བ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

རྩ་བར།

འབྲས་བུ་དང་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དང་། །

བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་དང་བྱ། །

སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །

འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གནོད་པ་བྱེད། །

ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། བྱ་བྱེད། སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སམ། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའམ། བལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག

དགོས་པ་ཡིན་པས་བཟློས་པ་མེད་པ་དང་བརྟེན་པ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་དབང་ཚུགས་ཐུབ་པའམ། རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇོག་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ།

གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་གནད་གང་ལ་ཐུག་ཅེ་ན།

རྩ་བར།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །
དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །
དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །
དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སམ། བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའམ་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པས་སོ། །

དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སྨྲ་བས་འདོད་ཅིང་འཇོག་ཤེས་པས་འདི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་བ་རགས་པ་ཞིག་ཡིན། ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་ཡོད་པའམ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཅིང་།

དེ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ནས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་བ་འཁྲིད་པོ་ཞིག་ཡིན། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཕྲ་མོ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། བདག་གམ་ཕྱུང་པོའམ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྙེད་ཀྱང་ཕན་གནོད་འདྲེན་པས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཕན་གནོད་འདྲེན་པའི་ཆོས་ཤིག་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པའི་ཚེ། ཡོད་པར་ནི་ངེས། ཡོད་ཚུལ་དེ་ལ་དོན་སྙིང་ནས་ཡོད་པའམ། ཡང་ན། ཚུལ་གཞན་ཞིག་གིས་ཡོད་ཚུལ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། དོན་སྙིང་ནས་ཡོད་ན་དེ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་རྙེད་པའི་ཚེ་དེ་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་ནའང་ཆོས་ཅན་ཕུང་སོགས་ཁོ་རང་གི་ཡོད་ལུགས་དེ་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། བཙལ་ནས་མ་རྙེད་ཀྱང་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པས་ཁེགས་པ་འཇོག་མི་ཐུབ་ལ། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་དེ་རིགས་པས་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། རིགས་པས་གནོད་པ་མིན་པས་རིགས་པས་ཁེགས་པ་མ་ཡིན། དེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཕན་གནོད་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་ནའང་དོན་སྙིང་ནས་ཡོད་པ་དེ་རིགས་པས་ཁེགས་པས་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཡོད་ཙམ་དེ་རིགས་པས་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དེ་འོས་མེད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སམ། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པས་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དེ་འཇོག་ཅིང་འཐད་པ་ཡིན། གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་གདགས་གཞི་ནི། དཔེར་ན། བུམ་པའི་གདགས་གཞི་ལ་བུམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་དང་། བུམ་པའི་གདགས་གཞི་བུམ་པའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་

པདེ་ཡང་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལས། ཁོ་རང་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་བུམ་པའི་གདགས་གཞིར་གྲུབ་པ་མིན། ཐ་སྙད་བཏགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་མཁན་དེ་ཡང་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཐ་སྙད་འདོགས་མཁན་དེ་ངའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པའམ། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པའམ། གང་ཟག་བརྒྱ་ཐམ་པའི་རྟོག་པའམ། ཡང་ན། ད་ལྟ་བའི་རྟོག་པའམ། འདས་པའི་རྟོག་པ་སོགས་གང་ཡིན་ཞེས་གནས་ལུགས་འཚོལ་བ་མ་ཡིན་པར། མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པར་གྲགས་པའི་དབང་གིས་སམ། བཏགས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཕྲ་མོ་དེ་ཡིན། དེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་། ཡང་། རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་བལྟོས་ནས་སམ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་པའི་མཐར་མི་ལྷུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་སུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།

ཙོ་ནེ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྤྱི་ལ་མར་བསྟོད་པའི་ནང་། དེ་ཡང་མིང་དོན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན། །བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཉིད་དང་ནི། །དངོས་ཤུགས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི། །དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ལགས་ཤིང་། །ཞེས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཞེས་པ། དཔེར་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་དོན་དང་། བུམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟོ་ལྡིར་བའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པ་བཞིན། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ཐ་སྙད་དང་། རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མིན། ཡང་། རྟེན་འབྱུང་འདི་ཡུལ་ཅན་དང་། སྟོང་པ་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན། ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་དང་། རྟེན་འབྱུང་

དེའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་པས་རྟེན་འབྱུང་ཤུགས་ལ་གོ་བ་དང་། རྟེན་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་པས་སྟོང་པ་ཤུགས་ལ་གོ་ན། སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། འདི་དཀའ་གནད་ཅིག་ཡིན། དངོས་ཤུགས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་ཡང་བརྗོད་དཀའ་བས། དངོས་ཤུགས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས། མིང་དོན་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་། དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱང་མིན་ནོ། །

དེ་ལ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། དགག་པ་ནི་དགག་བྱ་བཀག་སྟབས་སམ་ཁེགས་པའི་ཐོག་ནས་ངེས་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། བུམ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་དགག་བྱ་བུམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་དེ་མེད་ཙམ་མམ། དེ་ཁེགས་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན། དགག་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཤུལ་ལ་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པ་དང་། མི་འཕེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྔ་མ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་། ཕྱི་མ་ལ་མེད་དགག་ཅེས་ཟེར། ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་ཚུལ་ལ་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། ཤུགས་ལ་འཕེན་པ། དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་བཅས་བཞི་ཡོད། སྤྱིར་དགག་པ་ལ་འཇོག་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། མ་ཡིན་དགག་ལ་ཕྲ་བ་དང་དམན་པ་སོགས་དགག་ཚིག་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཉི་ཤུ་རྩ་གྲངས་ཤིག་གསུངས་ཡོད་སྣམ།

ཡོངས་གྲགས་སུ་མ་ཡིན་དགག་ལ་བཞི་གསུངས། དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་དངོས་ཤུགས་སྐབས་སྟོབས་གང་གིས་ཀྱང་མི་འཕེན་པ་དེ་ལ་མེད་དགག་ཅེས་བརྗོད། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མཁས་པའི་དབང་པོ་དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་

ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་དམ་བཅའ་བཞི་ཀ་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་ངེས་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཤུགས་ལ་ངེས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་རྟེན་འབྱུང་ཤུགས་ལ་འཕངས་པར་འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་བ་ཡིན། བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། རི་མེད་པའི་ཐང་ཞེས་པས་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་འཕེན། ལྷས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་པས་ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕེན། ལྷས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅེས་པས་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀར་འཕེན། མི་ཞིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་ལ་དེ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་མིན་ཞེས་བརྗོད་ན་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་པར་གོ་བ་ནི། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པའོ། །

ཆོས་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་ན། ཆོག་དེ་ལ་དགག་སྒྲ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་དེ་བློ་ལ་ཤར་བ་ན་དགག་བྱ་བཅད་སྟོབས་ཀྱིས་བློ་ལ་ཤར་ཡོང་བ་ཡིན་པས་དགག་པ་དང་། དགག་པའི་ནང་ནས་མེད་དགག་ཡིན། གོང་དུ་ཞུས་པའི་ཚོ་ནེ་བླ་མའི་གསུང་གི་ཁུངས་དེ་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ནང་དུ་ཡོད།

རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ན་འདིའི་དོན་གང་ཡིན། ཇི་ལྟར་ལྷོ་ལྡི་ར་བ་བུམ་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ཡང་ངེས་པར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ཉིད་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འདོད་ནའང་གནོད་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ། །ཅི་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ལ་འདོད་ནའང་སྔར་ལྟར་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས། དབུ་མ་པའི་སློབ་

དཔོན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས་གསུངས། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཤུ་གུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་གདོན་འདྲེ་ལ་ཞེད་སྣང་སྐྱེས་པ་ན། གདོན་འདྲེ་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ། ཞེས་བརྗོད་ན་འབྱུ་སྲིན་སྡུག་པོ་འདྲ་མེད་དམ་སྙམ་ནས་ད་དུང་ཞེད་སྣང་ཕྲན་བུ་ཡོད་ཅིང་། གདོན་འདྲེ་མེད་ཅེས་ཟད་དེ་ཐག་བཅད་པའི་ཚིག་ཅིག་ཡིན་ན། གདོན་འདྲེ་ཡོད་སྙམ་པའི་ཞེད་སྣང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕན་པ་བཞིན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་དགག་བྱ་བཀག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན་དེས་སེམས་ལ་ཕན་པའི་ཁྱད་ཞིག་ཡོད།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན། ཇི་ལྟར་འཛོག་སྙམ་ན། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱོན་ལ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་པའི་རྟེན་འབྱུང་ཕྲ་རགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ། དེ་ནས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ། གཞུང་ལ་ཡང་ལྟ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཉམས་མྱོང་བསགས་ནས་འོང་བའི་ཚེ། གཏན་ཚིགས་ངེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་རགས་པའི་ཕྲོག་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྲ་རུ་ཕྲ་རུའམ་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་ཟབ་ཏུ་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས། མཐར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་དེ་དམིགས་གཏད་ཀུན་བཤིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་རྣམ་དག་དྲངས་ཐུབ་པ་ན། དེ་ནས་སྟོང་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་ལ་ཤར་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་དེ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་རིམ་པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཆིག་བསྒྲིལ་གྱིས་ཉམས་མྱོང་བསགས་ན། མཐར་བློ་ངོར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བམ། ཚུགས་ཐུབ་པ་སྣང་བ་ལིང་ལིང་ཤར་བ་འདི་གཏན་ནས་མེད་བསམ་པ་ཞིག་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པར་ཤར་ཐུབ་པ་ཞིག

ཡོང་བས་དེ་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པར་ཤར་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་འདྲའི་དབུ་མ་པ་ལ་ཏེ་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལས། དེ་འདྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། བློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་སྒྲིར་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་སྐེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། དགག་ཆོས་བསྒྲུབ་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་འགོག་པའི་ཚད་མ་རྣམས་བརྒྱུད་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་ནས་ཉམས་སྐྱོང་ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། བློ་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་ངེས་པར་འགྱུར། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པའམ། རྐྱེན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་རང་གིས་མཐོང་བའམ། ཐོས་ཙམ་ཉིད་ནས་བདེན་པས་སྟོང་པ་དང་། རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་སྙམ་དུ་ངེས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འདྲེན་ཐུབ་པ་ཡོང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་མཇུག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་དེ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་འགལ་བར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བལྟོས་པ་མེད་པ་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་བའི་ནང་ནས་དངོས་འགལ་དུ་གསུངས།

གཅིག་དང་གཉིས་འགལ་མོད་ཀྱང་དངོས་འགལ་མིན་ལ། གཅིག་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན། དེ་ནི་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་། ཡང་ན་གཅིག་དང་། ཡང་

ན་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཕུང་གསུམ་པར་འགྲོ་ས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་བལྟོས་པ་དང་མི་བལྟོས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཆོས་གང་ཡིན་རུང་། ཡང་ན་བལྟོས་པ་དང་། ཡང་ན་མི་བལྟོས་པ་ཡིན་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ན་བརྟེན་པ་དང་། ཡང་ན་མ་བརྟེན་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཕུང་གསུམ་པ་བཞག་ཏུ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། གཞན་ལ་བལྟོས་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་བརྟེན་པ་མེད་པ་དང་། བལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། རང་དབང་བ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁེགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པས་ནི། ནམ་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པའི་མོད་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལྟ་མགུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་དུ། འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་འདི་འགྱུར་མེད་ཨ་མའི། །རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ནག་གྲོལ་རྒྱུ་འདུག་གོ །ཞེས་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཕྱིའི་རི་དང་ལྗོན་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་གང་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དུས་བཞིའི་དབང་གིས་འགྱུར་ཞིང་ཀུན་གཞོན་གྱི་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། རྐྱེན་དེ་དག་ཕྱོགས་འདིར་ལྷག་པ་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ལ་ཐེབས་པ་མཐོང་།

ནང་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། རྐྱེན་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གིས་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་བས་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་ཚོག་པ་འདི་ཧ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པ། ཞེས་པ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཅན། གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་བས་སྟོང་

པའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཆོས་ཅན་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་བརྟེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་གྱི་བྱེད་པས་ཕན་གནོད་འདྲེན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཅན་ཁོ་རང་རང་དབང་བ་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་བྱེད་པས་ཕན་གནོད་འདྲེན་ཐབས་མེད། དེས་ན་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་བ་འདི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཙམ་གྱི་གནས་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་མེད་པའི་དོན་མིན་པར། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བཤད་པས།

རྩ་བར།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །
དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །
དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །
དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །
གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །
ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །
དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །
ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་འདི་དབུ་མའི་ལྟ་བའམ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་གནད་སྟོན་པའི་རྩ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། བློ་ལ་ཟིན་ནས་ལེགས་པར་བལྟས་ཏེ་སེམས་ལ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས།

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །

འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །

ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྙིང་ནི། གོང་དུ་ཟླ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་སམ། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་ངེས་དོན་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེའི་སྐབས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ། དཔེར་ན། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལྔས་མཚོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་བལྟ་དགོས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ལྟ་བའི་བློ་དེ་ཚད་མ་དང་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན།

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཞེས་པ་འདི་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་རྟེན་འབྱུང་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྲིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤངས་པས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མེད་ན་བལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་འོང་བས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་འཐད། འདི་མི་འཐད་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་བརྟེན་པ། ཕན་ཚུན་བལྟོས་པ། བྱ་བྱེད། སྐྱེ་འགག་སོགས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། གུང་ཐང་ཚང་གིས། རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མ་ཞིག །ཚོགས་ནས་ཕར་ལ་འཇོག་དགོས་པ། །ཚུགས་ཐུབ་རང་དབང་ཐལ་བའི་རྟགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་ཕར་བཏགས་ཤིང་། རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་སམ་དོན་སྙིང་ནས་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་ཤིང་རྟེན་འབྱུང་མི་འཐད་ལ། རྟེན་འབྱུང་མེད་ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇོག་མི་ཤེས་ཞེས་པའོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་བཞི་སོགས་མི་འཐད་པ།

རྩ་བར།

མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གསུངས་པ་དེ། །
རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །
རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་ཡིན་ན། །
ཅི་ཞིག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་འཇོག་དཀའ་ལ། དེ་ལྟར་སྡུག་ཀུན་གཉིས་མེད་ན་དེ་ཟད་པའི་འགོག་བདེན་མེད་ཅིང་། བྲལ་བ་ཞིག་མེད་ན་འབྲལ་བྱེད་དམ། སུན་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

རྩ་བར།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི། །
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་གང་། །
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི། །

ཀུན་ལའང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀུན་ལ་གནོད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། དཔེར་ན། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྨྱུ་གུ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་སྨྱུ་གུའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྨྱུ་གུ་མེད། སྨྱུ་གུའི་ས་བོན་ཞེས་རྟེན་སྨྱུ་གུ་དང་བརྟེན་པ་ས་བོན་གཉིས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དོན་རང་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མ་འོངས་པར་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྨྱུ་གུ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་སྨྱུ་གུའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་སྨྱུ་གུའི་ས་བོན་ཡིན་པ་དང་། སྨྱུ་གུ་གང་དུ་ཡོད་མེད་སུས་ཀྱང་རྟོད་པ་མི་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་མང་པོ་ཞིག ཡང་ན་འདས་པ་དང་། ཡང་ན་མ་འོངས་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་ད་ལྟ་རང་མཚན་པ་ཞིག་མེད་པ་ཡིན་ནའང་། མིང་གི་དབང་གིས་སམ། གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན་དེ་འཐད་པ་ཡིན།

རྟེན་འབྱུང་ཙམ་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་མི་འདོད་པར། གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ལམ་སེང་ད་ལྟ་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་དང་། ལག་པ་འཆང་ས་ཡོད་པ་ཞིག་བསམ་བློ་བཏང་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇོག་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཇུག་སྡོམ་དུ།

རྩ་བར།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །
མཐོང་བ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །

ཀུན་འབྱུང་དང་ནི་འགོག་པ་དང་། །

ལམ་ཉིད་དེ་དག་མཐོང་བ་ཡིན། །

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གང་ལྟར་ནང་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་པ་ལ་བདེན་བཞིའི་སྟེང་ནས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་དགོས། དེ་ལ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱིས་བཤད། འོན་ཀྱང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ངོ་བོ་མཐུབ་མོ་འཛུགས་ས་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་མ་གཏོགས་མེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ཡང་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ལ་བཀྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ངོ་འཕྲོད་དགོས།

དབུ་མ་པས་འདོད་པའི་བདེན་གཉིས་འདིའི་སྟེང་ནས་བདེན་བཞི་ཆ་ཚང་ངོ་འཕྲོད་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བས། བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ཁས་མ་བླངས་ན་འཛིན་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆ་ཚང་བ་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་ཐུབ་པ་ད་གཟོད་འོང་། ང་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བརྗོད་སྐབས་དངོས་གནས་བསམ་བློ་བཏང་ན་བདེན་པ་གཉིས་ལས་བརྩམས་པའི་བདེན་བཞི། བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་པའི་མཆོག་གསུམ་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་དགོས། དེ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་བྱུང་ན་དངོས་གནས་ནང་པ་སྒྲུས་དག་པོ་ཆགས་པ་ཡིན།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ།

དེ་ལྟར་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དང་། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས་ཐར་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཚུལ་བཅས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཁོག་བསྡིགས་ནས་རབ་བྱེད་དང་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐོན་པ་ལྟར་བཤད་ན། དེའི་ཚུལ་ནི།

རྩ་བར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །
གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །
དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །
སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ་སོ་ཀ་གཅིག་པོ་འདིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཅིང་། འདིས་མཐའ་བཞི་སྟེ་བདག་དང་། གཞན་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱུ་མེད་བཅས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བཞག །རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཅིང་། རྒྱུ་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་རེ་རེ་བ་གཉིས་དང་གཉིས་

ཀ་ཚོགས་པ་གསུམ་དུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་བཞིས་ཆོག་གོ །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འདིའི་འགྲེལ་པ་མ་བསྐྱོན་གོང་དེ་ར། རེ་ཞིག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་པ། ཞེས་སྐྱེ་བ་ཟེར་བ་འདི་ཐ་སྙད་ཙམ་སྟེ། ཙམ་སྨྲས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་བཅད། སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་བཞག་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་འདི་གསུངས་པ་ན། སྐྱེ་བ་རྩ་བ་ནས་བཀག་ན་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་འདི་གསུངས་མི་རིགས་ཤིང་། འདིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་མིན་པར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བའམ། བདགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་བཀག །

དེའི་ཚུལ་ནི་བཏགས་དཔྱད་མ་བྱས་པར་མིང་ཙམ་གྲགས་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ཐ་སྙད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བའམ། གཞན་ལས་སམ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་སྣང་ཙམ་དེས་མ་ཚིམས་པར་དཔྱད་པ་ཡིན། དཔྱོད་ཚུལ་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་ཞིང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་སྐྱེ་བ་བཞག་ན། ཡང་ན། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན། བདག་སྐྱེ་སྟེ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། ཡང་ན། གཞན་སྐྱེ་སྟེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། ཡང་ན། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་དག་གང་ཡང་མིན་ཞེས་བཀག བདེན་པར་སྐྱེ་ན་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་པས་མིང་ཙམ་མམ། ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་དེ་འདི་བཞི་པོ་གང་ཡང་མིན།

འདིའི་མཚམས་འདིར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་བསམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། སྔར་དགག་པ་ནི་བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་

ཡིན་པས་དངོས་པོ་ལ་རང་མ་ཡིན་པ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དེ་ལ་དགག་པ་ཞེས་མི་བྱ་ལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་རང་གི་སྟེང་ལ་ཤེས་བྱའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡོད་དགོས། དཔེར་ན། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སོགས་ཤེས་བྱའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡོད་པས་རང་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཞིག་དངོས་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད།

དེས་ན་དགག་པ་ཞེས་པ་འདི་བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལ་འཇོག་ཅིང་། དེ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པ་དང་། དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་དགག་པ་སྟེ་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གཉིས་ཡོད། མ་ཡིན་དགག་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། འདིར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་སྐྱོང་པ་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་དུ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གིས་བཞེད།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་ཕྱིར་དངོས་པོའམ། ཤེས་བྱ་ལ་ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་འགལ་བ་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས། བརྟུས་གྲྭ་སློབ་པའི་སྐབས་ནས་མུ་གསུམ་མུ་བཞི་འགལ་བ་དོན་གཅིག་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན། མུ་གསུམ་དང་མུ་བཞི་དང་འགལ་བ་དང་དོན་གཅིག་འདི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད། དེ་འདྲའི་འགལ་བ་ལ་དངོས་འགལ། བརྒྱུད་འགལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལྟ་བུའི་འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། འདིའི་སྐོར་དེང་སང་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ཚན་རིག་པའི་ནང་དབྱེ་འབྱེད་ཞིབ་ཕྲ་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཡང་ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་འགལ་བ་སྟེ་དངོས་འགལ་མེད་ཅེས་བཤད་ནས་ཕུང་སུམ་པ་

བཞག །འདིར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་ཀུན་ཏམ་གྱི་སྟེང་ནས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་དུས་སྔ་ཕྱི་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་བཤད་དམ་སྙམ་པ་དྲན། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དངོས་འགལ་སྒྲུབ་པ་མིན་པར། གཞི་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ཏེ། གསལ་པོ་ཞིག་འཆར་མ་སོང་། གལ་ཏེ་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་བའམ། ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་འགལ་བ་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ར་འཕྲོད་འཕེར་ངེས་གསལ་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། དེར་བསམ་བློ་ནན་ཏན་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། ནང་པའི་གཞུང་གི་འགྲོ་སྟངས་ཚང་མ་ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་འགལ་བའི་ཐོག་ནས་དགག་བྱ་བཀག་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་ཅེས་བཤད། ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་དངོས་འགལ་མེད་ན་བློ་ངོར་དེ་ཕན་ཚད་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྫུན་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཐག་ཆོད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན།

རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་དང་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཁྱད་པར།

རབ་བྱེད་དང་པོའི་ཊཱི་ཀ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ན་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་མི་ནུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འཇལ་ལོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ནི་རང་བཞིན་མི་འགོག་ལ། རང་བཞིན་ཞེས་པ་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ཤིག་ལ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་པས། དེ་གཤིས་ལུགས་འཚོལ་མཁན་གྱི་བློས་ཡོད་མེད་ཐག་གཅོད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། གཤིས་ལུགས་མི་འཚོལ་མཁན་སྣང་ཙམ་དེ་གའི་ངང་ནས་འཇོག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློས་རང་བཞིན་མི་འགོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་འགོག་མི་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་མི་ནུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་ལ། དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་འཇལ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་ན་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་སྟོན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩོད་བཟློག་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་ཟློག །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་འགྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་རང་

བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་ཚིག་གཉིས་སྦྲེབས་པས་དགག་ཚིག་གཅིག་གིས་མེད་ཅེ་ན་མེད་པ་རང་དང་། མེད་པ་མེད་ཟེར་ན་ཡོད་པར་འགྲོ །རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་ན་ནི། །ཞེས་དགག་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་སྟོན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་དགོས།

རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇལ་བྱེད་དོན་དམ་འཇལ་བའི་བློས་འཇལ་དགོས་པར་འདུག་ཅེས་དོགས་པ་བསླངས་ནས། དེའི་ལན་ལ་གཞན་དག་གིས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཕར་ལ་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས། རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མི་སྒྲུབ་ཅེས་སྨྲ་ན་ནི། ཞེས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འཇལ་མི་དགོས་ཤིང་། རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་མི་སྒྲུབ་པར་འདོད། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཕར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགས་སྨྲས་པ་བཤད་བྱས་ནས་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱི་བློས་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་ཅིང་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དཔྱད་དེ། གལ་ཏེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཕར་ལ་བཅད་ཙམ་ཡིན་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་བདག་ཕར་ལ་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་བདག་མེད་བརྗོད་བྱར་མི་བྱེད་ཅེས་སྨྲ་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བུམ་པ་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་

བུམ་པ་ཙམ་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བུམ་པ་འཛིན་ལུགས་གཅིག་སྐེ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལས་འཛིན་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བས། ང་ཚོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་ཚད་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པར་གསུངས། འཛིན་པ་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་གནོད་མཁན་དེ་ནི་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ལྟག་སྤྲོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཡིན་ལ། དེས་གནོད་པ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་དུའང་མི་ལྟ་བའི་བློ་དེས་གནོད་ཚུལ་མེད། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མི་འཛིན་པའི་བློ་ནི་བཏང་སྙོམས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་མི་གནོད་ཅིང་། རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་ར་གནོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་བདེན་ཡོད་དང་། བདེན་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་དགག་ནུས་ཀྱི། བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དགག་མི་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཙམ་དེ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་སྣང་དེ་ལ་བློ་ཞུགས་པའམ་ཐིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བློའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། རང་བཞིན་བཀག་ནས་རང་བཞིན་བཀག་པའི་སྟོང་སྣང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་སྙམ་ནས་ཡར་བཞག་སྐེ་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བློས་འཛིན་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྒྱང་ཆད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན། དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྟོང་སྣང་འཆར་བའི་སྐབས་ངས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཡོད་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ངས་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཡོད་སྙམ་པ་དྲན་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་མིན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་དེའི་ངོ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་འདི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། ངས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཡོད་སྙམ་པ་གཏན་ནས་མེད། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་སྣང་ཤར་བ་

ན་འདི་སྟོང་ཉིད་རེད་སྙམ་པ་དྲན་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནམ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི། ཡང་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་སྣང་བ་སླེབས་འོང་བ་ཡིན། དེའི་ངང་ནས་འདི་བདེན་སྙམ་དུ་དྲན་པའམ། འདི་བདེན་བསམ་པའི་འཛིན་ཚུལ་སླེབས་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། སྨྱུ་གུ་བདེན་ཡོད་རིགས་པས་དགག་དགོས་ཤིང་འགོག་ཐུབ་པ་དང་། སྨྱུ་གུ་བདེན་མེད་དགག་མི་དགོས་ལ་འགོག་མི་ཐུབ་ཅེས་གསུངས། བདེན་པར་ཡོད་པ་འགོག་ཐུབ་པས་བདེན་པར་མེད་པ་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་པ་འགོག་མི་ཐུབ་ནའང་བདེན་པར་མེད་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་འགོག་ཐུབ་པ་ཡིན།

རྩོད་སྤོང་གི་རྩོད་པ་ནི། འདི་སྙམ་དུ་སྨྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཡོད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འགྲུབ་དགོས་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འགྲུབ་དགོས་པ་འོས་མེད་ལྟར་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རིགས་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྙམ་པའོ། །

དེའི་རྩོད་སྤོང་ལ། འོ་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་འགྲུབ་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྙེད་ན་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་མེད་དང་། ཡིན་མིན་དཔྱད་ཅིང་བཙལ་བའི་དོན་གང་རུང་ཞིག་རྙེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇལ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་དང་མེད། ཡིན་དང་མིན་བཙལ་ནས་གལ་ཏེ་རྙེད་ན་བདེན་ཡོད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་དགག

བྱ་བདེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱས་སྟོང་པ་བདེན་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་དགག་བྱ་ཡང་མི་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དངོས་གཞི་ནི། འདི་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་པ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བློ་ལ་འདི་རང་བཞིན་མེད་པ་རེད་དུ་ཞེས་བློ་ལ་ཤར་བ་དེ་མ་ཡིན། རང་བཞིན་བཀག་ཙམ་དེ་གའི་ངང་ལ་བློ་ལྷན་ནེར་སྡོད་སྐབས་བློ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཐུར་རེ་ངེས་ཡོད་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་འདི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྡོད་པའམ་བློ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་ཟེར་ནས་བློ་གཞན་ཞིག་གིས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་བློ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་བཟུང་འདུག་སྙམ་ནས་མཐོང་བ་མ་གཏོགས། བློ་ཁོ་རང་གི་ངོ་ལ་ངས་འདི་བཟུང་ཡོད་བསམ་པ་མི་དྲན་པས། འདི་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་རོ། །

རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པས་མེད་དགག་ཉིད་གཞལ་བྱར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་དེ་ག་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་གཞལ་བྱ་མིན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་དགག་བྱ་བཀག་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་མེད། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འཛིན་ན་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཤུལ་ལ་ཆོས་གཞན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱར་སོང་ཞིང་། དེས་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་བྱེད་པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་དགག་བྱ་བཀག་པ་ཡོད་པར་མི་འཛིན་ཞིང་། འོན་ཏེ་རང་

བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ལ། དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དགག་བྱ་མེད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །

འོ་ན། ཅི་ཞེ་ན། དགག་བྱ་ཁེགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ངས་སྣང་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་སྐམ་དུ་དྲན་པ་ན་ངེས་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཤེས་ཡོང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པ་ཞིག་ཁོ་རང་གི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་ངེས་པ་འདི་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་བློ་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་བློ་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་སུ་སྣང་ངས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་བསམ་པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ལ། སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ནུས་པ་འདི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་འདིས་བྱས་ཤིང་། རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་བློ་འདིའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ལུགས་ལྟར། ཤུགས་དེ་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་གོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཤུགས་ལ་འཕངས་ན་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་འདི་མི་འཐད་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ནའང་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་བལྟོས་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་སྐྱེད་ནུས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཅོད་པས་རིགས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་མོད་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་དེ་བཅད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་འདི་ཆོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་བློས་

ཐད་ཀར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ངེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་ལྟ་བའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ན། བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་བལྟོས་པར་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་སྐྱེད་ནུས་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མ་སྔ་མས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མ་སྔ་མས་བཅད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཤུགས་རྟོགས་དང་། སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་བློ་དེ་ཡིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་མི་ཤར་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་བློ་དེས་རང་དུས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་བློ་དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མིན། སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་བློ་ཁོ་རང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་མི་ཤར་ལ། བློ་དེས་རང་དུས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མ་བཅད་ཀྱང་། སྒྲོ་འདོགས་དེ་རང་གི་རྗེས་སུ་རང་གིས་སྐྱོང་བ་དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལ་མ་བལྟོས་པར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ན་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཙ་ཏཱཻ་ཀ་ལས། ཟླ་བའི་བཞེད་པས་ཀྱང་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ར་ཡོད་མེད་དམ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་དོན་གང་རུང་གཅིག་རྙེད་པས་དེ་ཡོད་པར་རྙེད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །འོ་ན། ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། འདིར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསླུ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་

ཇི་ལྟར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་བཞེད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལ་ནི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་ཅིང་། གསར་དུ་མི་བསླུ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བ་ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་རྟ་བ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་དོན་ནམ་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་དེ་འདྲའི་གཞལ་བྱའི་རང་མཚན་དེ་ལ་མི་བསླུ་བ་ནི། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་གི་སྐབས་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་འཛོག་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་རང་མཚན་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ལ་ཚད་མ་ཞེས་པ་འདི་བསླུ་མི་བསླུའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། གསར་དུ་བསླུ་མི་བསླུའི་སྒོ་ནས་མི་འཛོག་པ་ལྟར། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྟོག་མེད་དེས་དྲངས་པའི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུའི་བཅད་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞེད།

ལུགས་གཞན་གྱིས་ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དམིགས་བསལ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། བཅད་ཤེས་རྣམས་སྔར་ཚད་མས་ངེས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤིང་། ཚད་མ་ཞེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསླུ་བ་སྟེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་འཇལ་བ་ཞིག་དགོས། འདི་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་རྒྱུ་ཀྱི་ཁྱད་ཅིག་མངོན་ནམ་སྙམ། ལུགས་འདི་ར་ཚད་མ་ལ་མི་བསླུ་བ་དགོས་ཀྱང་གསར་རྟོགས་མི་དགོས། ཡིན་ནའང་བསླུ་མི་བསླུ་ཞེས་པའི་བསླུ་བ་ནི་སྣང་གནས་མི་མཐུན་པར་བསླུས་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་ཏེ་བསླུས་པ་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་རང་མཚན་དུ་སྣང་བས། དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ་བསླུ་བ་དང་འཁྲུལ་བའི་

ཤེས་པ་ཡིན་ནའང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཤིང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཆ་ནས་མི་བསླུ་བར་འཇོག་ཐུབ། དེ་ལྟར་བསླུ་མི་བསླུ་བསམ་བློ་གཏོང་ས་སོ་སོར་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ལ་ལུགས་འདིར་ཚད་མ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་མོད། དེ་ཚད་མ་དང་། དེ་ཡང་རང་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན། འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བར་བཞག །དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཡུལ་མངོན་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མིང་བཏགས། དེས་ན་ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་གི་སྣང་བ་དེ་ཁོ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན། བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ནའང་ཁོ་རང་ལ་སྣང་བ་ཤར་བ་དེ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་ཏེ། སྣང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བློ་གྲུབ་ཅིང་། བློ་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་ཤར་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་པས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་འདི་ལ་ཐུབ། དེའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་པ་གཞལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་དེ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇོག་པས་མངོན་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལན་དངོས་གཞི་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ཏེ་ཁོ་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཐོག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་གཞི་ཞིག་བློ་ལ་གྲུབ་ན་ཁོ་རང་གིས་ངེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ལ་ཡང་དཔྱོད་པ་མེད་པས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་ལྐོག་གྱུར་མིན་པས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་རྟོག་དཔྱོད་མི་

དགོས། འོ་ན། གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྟགས་ལ་མི་བལྟོས་པར་སྔར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚད་མ་དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་། དེ་ལྟར་རྟགས་ལ་མི་བལྟོས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཡང་ནུས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱུར་རོ། །

རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཙུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་ཡོད་པ་འདི་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས། དེ་སྐད་ཅིག་མ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ཡང་མངོན་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །

རྩོད་སྤོང་གཉིས་པ་བཤད་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན། གོང་དུ་ལུགས་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་བཀག་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་འཛིན་པ་མིན། ཞེས་ཞིབ་ཆ་ཕྱེས་པ་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་བཀག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་འཛིན་ཅིང་གྲུབ་པར་གསུངས།

རྩོད་སྤོང་གཉིས་པ་དེ་ར་དོགས་སློང་ཞིག་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པའམ་རྙེད་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་པ་འདི་ར་སྨྲ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས། ཁ་ཅིག་བདེན་དངོས་མེད་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་ལ། དེ་ནི་བདེན་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་དང་། གཞན་

དག་རིགས་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ལྡོག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་དེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་རིགས་ཤེས་ལ་ཡུལ་མེད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་ཅེས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དེ། སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་དེ་དེ་ར་འཇོག་གམ་སྙམ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་ཕྱེ་ནས་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལུགས་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་དང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ནམ་སྙམ། གང་ལྟར། རིགས་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ལྡོག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རིགས་ཤེས་ལ་ཡུལ་མེད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་ཡུལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཁྱད་པར་སྨྲ་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ནི་སྔར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར། སྣང་ཙམ་དེས་མ་ཚིམས་པར་ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དཔྱོད་པ་ཙམ་ནས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པ་འཛིན་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ཡིན་པས། སྣང་ཙམ་དེས་ཚིམས་ནས་མི་སྡོད་པར་དོན་གྱིས་སྡོད་ལུགས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་སྙམ་དུ་དཔྱོད་ཙམ་ཉིད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པར་འགྲོའོ། །དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ཕྱིན་ཆད་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་རྙེད་རྒྱུ་མེད། སྣང་ཙམ་དེས་མ་ཚིམ་པར་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སམ་སྡོད་ལུགས་གཤིས་ལུགས་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་མ་གཏོགས། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་མིན་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་མིན་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་བླངས་ཞེས་སྨྲ་བའི་དོན་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་བདེན་པའི་དོན་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་མི་བཟོད་ན་དེས་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དེ་བཀོད་ནས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་ན་ནི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེའི་ལན་ལ། འདི་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་པ་དང་། རིགས་ཤེས་དེས་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་སོང་བས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ས་མཚམས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་བཟུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཐད་པར་རྟོགས་པར་སྣོའོ། །

རང་ལུགས་ལ། རིགས་པས་རྙེད་ནའང་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པས། རིགས་པས་རྙེད་པ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེའོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡུད་པ་ལས། ཕུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་ཞེས་འཛིན་ནའང་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བ་དག །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བཟློག །ཅེས་སྟོང་པར་ལྟ་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཙ་ཏཱི་ཀ་ལས། སྔར་སྨྲ་གུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཙལ་བའི་འོག་ཏུ་བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པས། སླར་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཙལ་བའི་ཚེ་བདེན་མེད་མི་རྙེད་ཀྱང་དེ་མ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་ཟེར་ནས་དེ་ཚུར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྙེད་རྒྱུ་མེད། བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་ཅེས་པ་འདི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དམ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རང་མཚན་ཞིག་བཙལ་ནས་གཏན་

ནས་སྐྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེད་པ་ཡིན། སྐྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་རང་རྒྱུགས་མི་ཐུབ་པའི་གཤིས་ལུགས་ཤིག་ཡིན། ཁོ་རང་གི་གཤིས་ལུགས་དེ་རང་རྒྱུགས་མི་ཐུབ་པ་དང་། དེ་རང་རྒྱུགས་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུགས་ཐུབ་པ་ཡོད་མེད་བཙལ་བ་ན་མ་སྐྱེད་པ་དེས་རང་རྒྱུགས་མི་ཐུབ་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བཞག་པ་ཡིན།

དཔྱད་བཟོད་མི་བཟོད་ཅེས་པ་རང་རྒྱུགས་ཐུབ་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི་རིགས་པས་གནོད་ཡོང་བ་ཡིན་པས་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་སྟེ། རིགས་པས་བཙལ་བའི་ཚེ་ཧྲིག་ཧྲིག་འདྲ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེད་པའམ། བཙལ་བ་ན་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེས་པ་ཞིག་སྐྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་འདི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ཡིན། ཆོས་ཅན་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཙལ་བའི་ཚེ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། བཙལ་བའི་འོག་ཏུ་བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་ཡིན། སྐྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་འདི་ཁོ་རང་གི་རང་མཚང་རྗེན་པ་ཡིན། ཆོས་ཅན་དེ་བལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ཁོ་རང་དོན་སྙིང་ནས་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་སྨྱོང་བ་ཡིན། ཡོད་མ་སྨྱོང་བའི་གཤིས་ལུགས་དེ་ཁོ་རང་གི་གཤིས་ལུགས་དང་། ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་རྗེན་པ་དེ་ཡིན། འདི་འདྲའི་བདེན་མེད་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་ཡིན།

གང་ལྟར་བདེན་པར་མ་སྐྱེད་པས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་སྐྱེད་པ་ཡིན། བུམ་པའི་རང་བཞིན་བཙལ་ནས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ཡིན། དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་གནས་ལུགས་བུམ་པ་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་སྐབས་ཡང་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དཔྱད་ན་དེ་ཡང་སྐྱེད་རྒྱུ་མེད་པར་བརྗེན། བུམ་པ་བདེན་མེད་མི་སྐྱེད་ཀྱང་དེ་མ་སྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། བུམ་པའི་སྟེང་གི་རང་བཞིན་བཙལ་བའམ། བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་བཙལ་བ་ན་བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཏན་ནས་མེད་པའམ་སྐྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་ན། དེས་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་སྐྱེད་

པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་། གནས་ལུགས་དེའི་རང་བཞིན་བཙལ་བ་ནའང་སྔར་ལྟར་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཕྱོགས་ཐུབ་ཅིག་མེད་པ་ཡིན་པས་ཁོ་མ་རྙེད་ཀྱང་། སྔར་གྱི་བློ་དེས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་མ་རྙེད་པ་ནི་མ་ཡིན། བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཁྱད་གཞིར་བཞག་ནས་སླར་ཡང་དེའི་སྟེང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་བཙལ་བ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆགས་པ་མ་གཏོགས། བུམ་པའི་རང་བཞིན་བཙལ་ནས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རང་བཞིན་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་འདི་བུམ་པའི་རང་བཞིན་མ་རྙེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་མིན། བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པས་སླར་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཙལ་བའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་མེད་མི་རྙེད་ཀྱང་། སྔར་བདེན་མེད་མ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཙ་ཏཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་། སྔར་སྨྲ་གུ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་མེད་བཙལ་བའི་ཚེ་ཡང་དཔྱད་བཟོད་མ་རྙེད་ལ། སླར་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་མེད་བཙལ་བའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཉིད་མི་རྙེད་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་དང་། དེས་དཔྱད་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཤིག་རྙེད་དེ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན། དཔྱད་དོན་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ཡང་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་གཏན་ནས་མེད། དེས་ན་རིགས་པས་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཙ་ཏཱི་ཀ་གི་ཚིག་དོན་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ང་རང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པས། འདིར་དོན་རགས་པ་ཙམ་བཤད་པ་ཡིན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་མི་རྙེད་དང་། དཔྱད་བཟོད་མི་བཟོད། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་

ཤེས་དགོས། དཔེར་ན། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་མིན། །ཞེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་འགལ་ཤ་སྟག་བཤད་པ་ཡིན་ཡང་། འདི་དག་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེས་ན་ལན་རྒྱག་ཐུབ་པས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་ན་དབུ་མའི་དོན་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བདེན་དངོས་རིགས་པས་བཙལ་ནས་རྙེད་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་གཞིར་བཞག་པའམ། བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་མི་ཤེས།

ཡང་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཏན་ནས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དབུ་མའམ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་དེ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ན་དེ་ལ་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན། ཟས་མ་ཞུ་བ་དེ་བཤལ་སྨན་བཏང་ན་ཞུ་ཐུབ་པ་ཡོང་ཡང་། སྨན་ཁོ་རང་མ་ཞུ་བར་ན་ཚའི་རྐྱེན་དུ་ཕྱིན་ན་ཐོག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར། ཕྱིར་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་བསམས་ནས་འཛིན་མཁན་དེ་རེ་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་ནས་བདེན་འཛིན་ཤུགས་ཆུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། བདེན་འཛིན་མེད་པར་བཟོ་ཐུབ། སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་ངེས་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འཛིན་མོད། སྟོང་ཉིད་ཁོ་རང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ན་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན།

སྐབས་རེ་ར་འདི་འདྲ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། སྟོང་ཉིད་ཧ་ཅང་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་དེ་གང་གི་དོན་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྟངས་མཐོང་བ་ཞིག་འོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན། ད་ལྟ་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཕན་གནོད་འདྲེན། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་དགོས།

འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་རྨོངས་ནས་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཡིད་དུ་འོང་བའམ། བཟང་པོར་སྣང་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆགས་ཤིང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའམ། ངན་པར་སྣང་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་སྡང་ནས་ཆགས་སྡང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་དཔྱད་དེ་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། མིང་རྐྱང་ཙམ་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བཟང་པོ་ལ་བཟང་པོ་ཙམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེར། ངན་པ་ལ་ངན་པ་ཙམ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྤང་བའམ། དོར་དེ་ལམ་བསྒྲོད་ཅིང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱིད་བདེར་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། སྟོང་ཉིད་གཅིག་པུ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལུགས་བཤད་རྒྱུ་མེད། གང་ལྟར་ཆོས་ཅན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚུལ་མཐོང་བ་ཞིག་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཁོ་རང་གི་ཡིན་ཚུལ་དེ་གཏན་ལ་ཕབ། ཡིན་ཚུལ་དེ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ཅན་ཁོ་རང་གི་གནས་སྣང་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན། ཁོ་རང་ལ་འཚམས་པའི་སྤང་བླང་བྱས་པ་ན་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན།

གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེའི་ཆ་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ཅན་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་གཙོ་ཆུང་བ་ཡིན། ངས་ཆོས་ཅན་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཙོ་ཆུང་བར་རྩིས་ཀྱིན་ཡོད། ཧར་གྱིས་བལྟས་ན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་

བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་བསྡད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། འོད་སྲོན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ན་དེ་བདེན་གྲུབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཚུགས་ཐུབ་པ་དང་རང་དབང་བ། ལུགས་གཞན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་དེ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་ལུགས་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བཙལ་ནས་བུམ་པ་དེ་རྙེད་ན་བུམ་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འགྱུར། བུམ་པའི་གནས་ལུགས་བཙལ་བ་ན་བུམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་མ་རྙེད་པས། བུམ་པ་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ཡིན། གནས་ལུགས་རིགས་པས་རྙེད་ཅེས་པ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་བཙལ་བ་ན་བུམ་པ་ཁོ་རང་གི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་དེ་རྙེད། བུམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་བཙལ་སའི་གཞིར་བྱས་ནས་བཙལ་ཏེ། མཐར་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་རྙེད་ན་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་དཔྱད་བཟོད་དུ་འགྱུར། བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཁྱད་གཞིར་བཞག་ནས་དེའི་གྲུབ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་ན་ཁོ་རང་མི་རྙེད་པས། བུམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

བདག་སྐྱེ་འགོག་རྩལ།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་པའི་ཐད་དུ། ཙ་ཏྲི་ཀ་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བཞག །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ངས་མི་ཤེས་ཀྱང་། རགས་ཙམ་བཤད་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དེ་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཟེར་བ་ཞིག་བཤད་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུའི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དེ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དང་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་དུས་ནས་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའམ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བཤད། སྤྱིར་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་མང་པོ་ཡོད། དངོས་པོ་ཁོ་རང་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མེད་པ་མིན། དངོས་པོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན།

དེང་སང་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོན་ལ། དཔེར་ན། མིའི་ལུས་གྲུབ་པ་ལ་ཕ་ལས་

རིགས་རྒྱུན་ཕྲ་རྫས་(Chromosomes) ཉེར་གསུམ་དང་། མ་ལས་ཉེར་གསུམ་བཅས་བསྡོམས་རིགས་རྒྱུན་ཕྲ་རྫས་ཞེ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་རེ་རེའི་ནང་དུ་རིགས་རྒྱུན་ཕྲ་རྫས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་(Genes) ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོ་ཡོད། འདི་ཚོ་ང་ཚོའི་གཟུགས་པོ་ཡར་ཡོངས་ཚར་ནས་གཟུགས་པོའི་སྐྱེ་བ་དང་། འབྱུར་ཀོང་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ཆ་ཚང་རིགས་རྒྱུན་ཕྲ་རྫས་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་ཅེས་བཤད། གྲངས་ཅན་པས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་སྦྱུ་གུ་བཤད་པ་ལྟར། ཚན་རིག་པས་ཀྱང་ང་ཚོའི་ལུས་པོ་ཆ་ཚང་དང་། ཐ་ན་སྤུ་ཁང་རེ་རེ་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་གིན་ཡོད་པ་དེ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་ནང་དུ་ཡོད་ཅེས་བཤད། ཡིན་ན་ཡང་ནུས་པ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ན་ཕལ་ཆེར་འཁྲིག དཔེར་ན། ང་ཚོའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་རྒྱུན་ཆད་འགྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཞིག་རྩ་བའི་ས་བོན་གྱི་སྙིང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དེ་ནས་ཡར་དེད་ཕྱིན་ན། དཔེར་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་མ་ཆགས་གོང་ལ་ནམ་མཁའི་རྡུལ་ཞེས་པ་ཞིག་དུས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད།

རྡུལ་རྫས་དེ་རྗེས་སུ་ཆགས་རྒྱུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྩོམ་གཞི་ལྟ་བུ་སྟེ། འཛམ་བུའི་གླིང་རྩ་བ་ནས་མ་ཆགས་གོང་གི་རྩོམ་གཞིའི་རྡུལ་ནི། དཔེར་ན། དེ་རིང་གི་ཤ་དང་རུས་པ་ཆགས་པའི་རྩ་བའི་ཐོག་མའི་རྩོམ་གཞིའི་རྡུལ་དེ་དང་། དེ་རིང་ནོར་ཆགས་པའི་རྩོམ་གཞིའི་རྡུལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཁྱད་པར་མེད། རིམ་གྱིས་རྡུལ་གཅིག་བདེ་སྡུག་མྱོང་མཁན་གྱི་རྟེན་ཞིག་དང་། རྡུལ་གཅིག་དེ་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་མེད་མཁན་གྱི་རྟེན་ཞིག་ལ་འགྲོ་བ་དེ་གང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ན། རྐྱེན་གསུམ་པ་ཞིག་གཞག་དགོས་པ་དང་། ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཤེས་པས་ཟིན་མ་ཟིན་གསུངས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་དམ་སྙམ།

གྲངས་ཅན་པས་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཆ་ཚང་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཆ་ཚང་གྲུབ་ཚར་བ་ཞིག་འབྲས་བུ་མངོན་པར་གསལ་ནས་ཡོང་བ་ལ་འབྲས་བུ་

སྐྱེས་ཞེས་འདོད། གང་ལྟར་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟ་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞི་ནས་རྒྱུས་ཕན་བཏགས་ནས་གྲུབ་པར་བྱས་པ་དང་། མངོན་དུ་མ་གྱུར་བ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་བར་བྱས་པ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཚང་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཚར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཁོ་སྐྱེས་ཚར་བའམ་གྲུབ་ཟིན་པས། ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱས་པ་དང་། མངོན་དུ་མ་གྱུར་བ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་དོན་དུ་ཕན་འདོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡི་གནས་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཚར་བ་ཞིག་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ན་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་ཡང་སྐྱེ་ཆོག་པས། སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཉི། འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚིག་ཡང་ཞེས་པ་དེ་ཡར་སྦྱར་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སླར་སྐྱེ་ན། སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཐལ་བ་འདི་འཕངས་ནས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མི་འཐད་པར་གསུངས། དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོས་ནུས་པའི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་དེ་གསལ་བར་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། གསལ་ཟིན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པས། ཐལ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཅེས་སླ་མོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཞིབ་ཆ་ཕྱེས་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུས་གསར་དུ་བྱེད་མི་དགོས་མོད། མངོན་པར་མི་གསལ་བ་དེ་གསལ་བར་གྱུར་པ་ལ་རྒྱུས་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྐྱོན་སྤོང་བྱས་ཀྱང་སྐྱོན་སྤོང་དེས་སྐྱོན་སྤོང་

མི་ཐུབ་སྟེ། གསལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱུ་དུས་ནས་གྲུབ་པས། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་སྨྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱུ་དུས་ནས་གྲུབ་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་། གཙོ་བོ་གཅིག་གི་རྣམ་རོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་སྨྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ནས་གྲུབ་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། སྔར་གྱི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ལ་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱུ་ལ་སྔར་ཡོད་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་དུས་ནས་རང་བཞིན་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལས། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མ་རྫོགས་པ་ཞིག་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་དང་འགལ་བས། ཁོ་རང་གི་དམ་བཅའ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེའི་འགྲེལ་པ་བསྐྱོན་པ་ན་འགྲེལ་ངག་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དེ་ར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་ངག་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དེ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ན། དེ་ལ་སྐྱོན་མཐོང་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད། དེ་ནི་གཞུང་འདིར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ནུས་པ་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཉེས་པ་སྟེ། མངོན་པར་མི་གསལ་བ་དང་གསལ་ཟིན་པ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་བསལ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་སྟེ་སྐྱོན་འཚོལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྐྱོན་བསྟན་ནས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་ནས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཞིག་གསུངས།

དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་བསྟན་

པའི་སྐྱོན་དེ་མི་འཐད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་པར་གསུངས་ནས་སྐྱོན་སྤོང་མཛད། དེའི་ནང་གི་ཞིབ་ཕྲ་ཞིག་ང་རང་གིས་ལེགས་པོ་མི་ཤེས། གང་ལྟར་རྩ་དོན་འདིའི་སྙིང་ལ་སླེབས་བཞིན་ཡོད། སློབ་དཔོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་འདི་མེད་དགག་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡིན་པ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་གནང་བའི་དོན་ཚན་གསུམ་པ་གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ལས་གསལ་བར་ཤེས། སྐྱོན་འདོགས་ཇི་ལྟར་འོང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་འདིའི་འགྲེལ་པ་བསྐྱོན་པ་ན། སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་པ། ཞེས་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པའི་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལ་བརྗོད་པར་གསུངས་ནས་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

འདིས་བསྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དངོས་ཟིན་ལྟར་དུ་བཀོད་ན་མི་འགྲིག །ཐལ་འགྱུར་དེ་གཏན་ཚིགས་ལ་འགྱུར་ཡོང་ན་ཐལ་བ་བཟློག་པ་བཞིན། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྐྱེ་བ་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྒྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་ནས་ཐལ་བ་འཕོད་སྐངས་འདིས་དཔྱད་པ་ན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྒྲུབ་འདོད་པར་མངོན་ཞིང་། ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་དང་། འདིས་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་སྐངས་ཀྱི་བབས་ལ་བལྟས་ན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཚིག་འདིས་ཐོབ་འོང་བས། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་སློབ་དཔོན

གྱི་ལུགས་འདི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད།

ཙ་ཊཱི་ཀ་ལས། དོན་དང་བྲལ་མེད་ཀྱང་རྟགས་མིན་ལ། ཞེས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་བྲལ་པ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། བདག་སྐྱེ་ཡོད་ན་དོན་དང་བྲལ་མེད་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་བདག་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དང་བྲལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ན་བཟློག་དོན་གཉིས་རྟགས་སོ། །བཟློག་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དོན་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་དགོས་ན། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བཟློག་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་རྟགས་བཟློག་པ་ལྟར་བྱར་མེད་པས། ཞེས་ད་ལྟའི་རྟགས་དོན་མེད་པ་དང་བྲལ་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་བཟློག་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ལྟར། དམ་བཅའ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་བཟློག་ནས་བཞག་དགོས་ཀྱང་། རྟགས་བཟློག་པ་ལྟར་དམ་བཅའ་བཟློག་ཏུ་མེད། དེས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འཕངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་ཞིང་འཕེན་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་འཕངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་བྲལ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་མིན་ནོ་ཞེས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ལས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཚིག་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་སྐྱོན་མི་འདུག་ཅེས་སྐྱོན་སྤོང་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཁྱེད་རང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཁས་བླངས་ན་མི་རིགས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཞག་མི་རུང་ཞེས་ལེགས་ལྡན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་གནང་། འདིའི་ཐོག་ནས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཁོང་རྣམ་གཉིས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགེ་ཕྲུག་ཐུན་པ་ཨ་ཝ་མཐུ་ཆེན་གཙོ་བོའི་གྲས་ཆགས་བསྡད་ཡོད། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདི་ནས་གསལ་པོ་ཞིག་ཐོན་འོང་། མདོ་དོན་སྙིང་པོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་མི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཅེས་པའི་རྩ་བ་ཐུག་ས་འདི་ལེགས་ལྡན་རང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སོགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོན་འཕེན་པར་མཛད་པ་འདི་ཟླ་བས་ཞིབ་ཚགས་པོ་བྱས་ནས་གཟིགས་པ་ན། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཅེས་གསུངས། འདིའི་དོན་སྙིང་དབུ་མ་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུའང་རང་མཚན་ཁེགས་པས་ཐ་སྙད་དུའང་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་འདི་བཤད།

དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྟོག་གེ་འབར་བའི་ནང་། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀུང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པ་འགོག་ཚུལ་འདིར་དཔྱད་པ་ན། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་

ཅེས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་གང་ལ་འཇོག འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ལ་འཇོག་ན། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཀུན་བཏགས་ཞེས་པ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇོག་ན། དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་མིང་བརྡས་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ལ་འདི་ར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་བློ་གྲོས་འཁྲུལ་བས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྦྲུལ་འཁྲིལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་གསལ་བར་ཤེས་ཐུབ། ངས་རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ཀུན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་བཀའ་ཁྲིད་ཞུ་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ། ཀུན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཐལ་ཟློག་སྐོར་གོ་བ་ཚུང་ཟད་ཆགས་སྐབས་དགའ་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་། ཐལ་ཟློག་གི་གཞུང་འདི་མཁྲེགས་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། གོ་ཐོས་སུ་ཀུན་སློང་དཔོན་གྱིས་བཀའ་གནང་དོན་ལ། ཀུན་སློང་དཔོན་ལ་དགེ་ཕྲུག་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་མཁས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་ཐལ་ཟློག་གི་སྐོར་ཆ་ཚང་རྟོགས་མཁན་དེ་ཀུན་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་དང་ཀུན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་གསུང་ཚུལ་འདུག །དེས་ན་ཐལ་ཟློག་འདི་མཁྲེགས་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་མོ། །

གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ།

རྩ་བར། གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཅིང་། སྤྱིར་བཏང་དཔེར་ན། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ། མ་ལས་བུ་སྐྱེ། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ནི་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པར་བཞག་ཅིང་། ཡིན་ནའང་སྣང་ཙམ་དེས་མ་ཚིམས་པར་སྐྱེ་བ་ཟེར་བ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ན། ཡང་ན། བདག་ལས་དང་། ཡང་ན། གཞན་ལས་དང་། ཡང་ན། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དགོས། ཡང་ན། འདི་སྲིད། ཡང་ན། འདི་ཡིན་དགོས། འདི་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད་ཅེས་དཔྱད་དེ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བཞག་འདོད་ནས་མཐའ་བཞི་བཤད། དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་དངོས་མིང་ཐ་དད་ཀྱི་གཞན་ཙམ་མིན་པར། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་བཙལ་རྒྱུ་ཞིག་གཞིར་བཞག་ནས་གཞན་ཞེས་བཞག་པ་སྟེ། སྣང་ཙམ་འདི་མ་ཡིན་པའི་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའམ་རང་དབང་བའི་གཞན་ཞིག་ཏུ་འཛོག་པས། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་ལས་རང་དབང་གི་གཞན་དུ་ཡོད་ན། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་གཞན་དུ་འགྱུར།

དཔེར་ན། འབྲས་བུ་ནས་མྱུག་དེ་ཕོ་རང་གི་ས་བོན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ལུགས་འདི་རང་དབང་བའི་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། འདིའི་གཞན་དུ་ཡོད་ལུགས་དེ་ནི་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དེ་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་བལྟོས་པ་མེད་པའི་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག །ཚ་ལུ་མའི་འབྲུ་བཏབ་ན་ཚ་ལུ་མའི་སྡོང་པོ་མ་གཏོགས་

སྔོང་པོ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་རང་སྔ་བོན་གྱི་ནུས་པ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ལས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཞིག་ལས་མི་སྐྱེ་བས་ཡིན། རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡིན་ན་སྣང་བ་ལས་མུན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་རང་གི་སྔ་བོན་ལས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་ངེས་པ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འགྲེལ་པ་ནས་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་དབང་བའི་གཞན་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་དེ་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སྔ་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་དེ་སྔ་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་འགྲོ་བ་ཡིན།

མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་གྲུབ་དོན་ཞུ་ན། དཔྱད་ནས་སྐྱེ་བ་འཛོག་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱང་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད། མདོ་དོན་སྙིང་པོ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་སམ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་སྐྱེ་བ་བཞག་ན་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་འཛོག་མི་ཐུབ་པས་སྐྱེ་བ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད། སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་སྟེ། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་སྣང་ཙམ་གྲགས་ཙམ་གྱི་ངོས་ནས་ཕན་གནོད་འདྲེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་རྟེན་འབྱུང་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བའོ། །གང་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འཇོག་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ནས་འཇོག་དགོས་པས། རྐྱེན་བཞི་དང་རྒྱུ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

གཞག་མང་པོ་འདི་ར་གསུངས་ཏེ།

རྩ་བར།

རྐྱེན་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱུ་དང་ནི། །
དམིགས་པ་དང་ནི་དེ་མ་ཐག །
བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། །
རྐྱེན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །
རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །
བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །
གཞན་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོགས་སྔོ་ལོ་ཀ་ཁྱི་མ་དེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་དེ་ལ། སྔོན་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་པ་དང་། རིགས་པ་གསུམ་པ་དེ། གཞན་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་པ་སྟེ། རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མི་འཐད།

འདི་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་གསུངས་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་འགྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། འདི་མེད་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན། ད་ལྟ་འདིར་འབྲས་བུ་འདི་སྐྱེ་ཞེས་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་བཤད་དེ། རྒྱུ་དེ་སྐྱེས་ཚར་བས་རང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ནས་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཡིན། ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་བཤད་སྐབས་སྐྱེ་བ་འདི་

འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་དེ་གང་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡིན། སྐྱེ་བ་དེ་ཁྱད་ཆོས་སམ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་རྟེན་གང་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། ཁྱད་གཞི་འབྲས་བུ་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སྐྱེ་བ་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཡང་མ་འབྲལ་བ་དང་། འགྱུར་མེད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གནས་དགོས།

མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། འབྱུང་འགྱུར་ལ་བསམས་ནས་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་སྐད་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ཐུབ། བདེན་པར་གྲུབ་པའམ་རང་མཚན་ནམ་རང་དབང་བའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བརྟེན་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྟེན་འབྲས་བུ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པས། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡིན་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ན། ས་བོན་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ། ས་བོན་འགག་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དེ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ནའང་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དེ་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་སྐབས་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་དེ་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ། ད་ལྟ་རང་དབང་བའི་སྒོ་ནས་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་གི་རྟེན་བརྟེན་པ་མིན་པར། མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་བརྟེན་པར་བཞག་ན་འཐིག་ཅིང་། རང་དབང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཇོག་ན་མི་འཐད་དོ། །

དེ་ལྟར་རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་མ་གྲུབ་པར་དེའི་སྐྱེ་བ་འཇོག་མི་ཐུབ་

པར་བརྗེད། བདག་གི་དངོས་པོ་གྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བཀོད་དེ་གཞན་དངོས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྦྱར་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཅིག་སྦྱར། ཡང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་གཞན་ཡིན་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་བསྒྲུབས་ནས་གཞན་མེད་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བ་ན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་སོགས་ལ་མེད་དེ། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་ན་མཐོང་དགོས་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་དང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་ན་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་གནོད་པས། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། རྒྱུ་དེ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་གཞན་དུ་བཞག་དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་སའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་ད་ལྟ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་དབང་བའི་གཞན་ཡིན་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་སའི་གཞན་ནམ་ཁོ་རང་གི་བལྟོས་ས་མཇུག་མ་འཛུགས་ས་ཞིག་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དུ་འཇོག་པའི་གཞན་དུ་འགྱུར་སའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་དེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་དུ་བཞག་ཏུ་མེད།

རྩ་བར།

བྱ་བ་རྐྱེན་དང་ལྡན་མ་ཡིན། །
རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་བྱ་བ་མེད། །
བྱ་བ་མི་ལྡན་རྐྱེན་མ་ཡིན། །
བྱ་བ་ལྡན་ཡོད་འོན་ཏེ་ན། །

ཞེས་པ་འདིས་རྐྱེན་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་བྱ་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྒྲུབ་ནའང་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པོ། །བྱ་བ་རྐྱེན་ལ་ལྡན་ཞེས་པ་དེ་དཔྱད་པ་བྱས་ན་རྙེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པ་ནི་གོང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

རྩ་བར།

འདི་དག་ལ་བརྟེན་སྐྱེ་བས་ན། །
དེ་ཕྱིར་འདི་དག་རྐྱེན་ཅེས་གྲག །

ཅེས་སྐྱོན་སྤོང་གསུངས་ནས།

རྩ་བར།

ཇི་སྲིད་མི་སྐྱེ་དེ་སྲིད་དུ། །
འདི་དག་རྐྱེན་མིན་ཇི་ལྟར་མིན།

ཞེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ཚང་ཞིང་། མེད་པའི་ཆོས་ལ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་མི་འཇུག་ཅིང་། ཡོད་པ་ལ་རྐྱེན་གྱི་བྱེད་པ་མི་དགོས་པར་བརྟེན། རྐྱེན་ཞེས་པ་འདི་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ།

རྩ་བར།

མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། །
རྐྱེན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །
མེད་ན་གང་གི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར། །
ཡོད་ན་རྐྱེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་རྩ་བར།

གང་ཚེ་ཆོས་ཉི་ཡོད་པ་དང་། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་དམིགས་རྐྱེན་འགོག་ཅིང་། དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་འགོག་པ་ལ། རྩ་བར།

ཆོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན། །

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་མི་རིགས། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པས། རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་དང་རང་དབང་གི་འགག་པ་མི་འཐད་ལ། སྔར་འགག་པ་མི་འཐད་ན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཞེས་སྔ་མ་འགགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་འཇོག་མི་ཐུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན།

རྩ་བར།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་ཀྱི། །

ཡོད་པ་གང་ཕྱིར་ཡོད་མིན་ན། །

ཞེས་སོགས་བདག་རྐྱེན་འགོག་ཚུལ་དེ་རིགས་པའི་འགྲོས་གཅིག་པ་ཡིན།

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འཐད་ཚུལ།

དོན་བསྡུས་ཏེ་རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་འདི་ཙུང་ཟད་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་བས་དེ་ཞུ་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས། རྩ་ཤེ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་བསམ་བློ་ངེས་པར་གཏོང་དགོས།

རྩ་ཊཱི་ཀ་ལས། གསུམ་པ་ནི་རབ་བྱེད་འདིས་གང་འགོག་པའི་དགག་བྱ་འཛིན་ལུགས་དང་། དེ་རིགས་པས་བཀག་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུ་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན། ས་བོན་དང་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་པས་མྱུ་གུ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅེས་ཐོས་པ་ན། ཞེས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ན། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་སྣང་ཞིང་། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་བ་དང་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཏུ་བློ་ལ་ཤར་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འདི་ཐམས་ཅད་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་བ་མ་གཏོགས་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་བློ་ལ་མི་ཤར། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་དུ་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ར་བདེན་འཛིན་

ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་དེ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་དུ་བཟུང་བའི་དོན་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་ནས། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་ངོས་ནས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ལུགས་སོགས་དཔྱད་པ་ན། རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་གནོད་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག །ཡང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་ན། གོང་དུ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དཔྱད་པ་ན་མི་འཐད་པ་མཐོང་རྒྱུ་ཞིག་དང་། འབྲས་བུའི་ངོས་ནས་བསྐྱེད་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། རྐྱེན་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་མེད་གང་སྐྱེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུའི་ངོས་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་སྟེ། མདོར་ན། བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གང་གི་ངོས་ནས་རིགས་པས་བརྟགས་ནའང་མི་འཐད་པ་དང་། འཇོག་མི་བདེ་བར་གྱུར་པ་དེ་བསམ་པ་ན། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད། འགག་པ་མེད། ཅེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནའང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་འགག་པ་མ་བཀག་པས་སྐྱེ་འགག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དབུ་མ་པས་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་འདི་དག་བཀག་ཡོང་བ་འདི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཙ་བ་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ན། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་མེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་མིན་པར། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དབུ་མ་པས་འདོད་ན། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། དབུ་མ་པས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེ་འགག་མེད་ཟེར་

བ་མིན་ནོ། །

འདི་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྩ་ཊཱི་ཀ་ལས། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་བླངས་ན། རིགས་པ་དུ་མས་གནོད་དེ་ཐ་སྙད་ལེགས་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཕན་གནོད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པ་བསྙོན་མེད་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པའམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་བཞག་ན་ནི། སྔར་སོང་དུ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པས། ཡོད་ནི་ཡོད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་པས། ཡོད་ལུགས་དེ་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་སྙམ་དུ་དྲན་ནོ། །

དེ་ནས་རྩ་ཊཱི་ཀ་ལས། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ལ་གོམས་ཆེ་བས། དེ་བཀག་པ་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་འཇོག་པ་བློ་ལ་མི་བདེ་ཡང་། འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་ལ། སྔ་མ་ལ་མི་འཐད་ན་ཕྱི་མ་ལ་འཇོག་པ་འོས་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བློ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་དྲང་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་རིགས་བསླབ་བྱ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིན། ང་ཚོར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་རིག་པའི་བློ་གོམས་པའི་དབང་གིས་གང་སྣང་ཡང་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ། རང་ངོས་ནས་མཐུ་བ་མོ་འཛུགས་ས་ཞིག་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས། འདི་དང་འདི་ཞེས་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་མིན་པར། མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་བློ་ལ་མི་བདེ་བ་ཡོང་གིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་ལས་ནི་མ་འདས་ཤིང་། རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་ན། རང་ངོས་ནས་མེད་པ་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད་སྙམ་དུ་བློ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་དྲང་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་།

ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། འདི་དག་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་འདི་དག་ལ་བསམ་བློ་ངེས་པར་གཏོང་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པའི་གྲོགས། །ཁྱེད་ཀྱི་བློ་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། །རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་འཇོག་པ་དཀའ་མོད་ཀྱང་། །དེ་འདྲ་དབུ་མའི་ལུགས་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས། །དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས། །ཞེས་ང་ཚོའི་བློ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་ཟེར་བ་ཞིག་བསམ་བློ་བཏང་བ་ན་བློ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཆར་དཀའ། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བློ་ལ་སྣང་བ་བཞིན་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་བློ་ལ་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་ནའང་། རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པར་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅེས་རང་གི་བློ་དེའི་སྙིང་དུ་དྲང་ན་ལེགས་པར་གསུངས། ཐ་སྙད་དུའང་རང་མཚན་བཀག་པ་ན་རང་མཚན་ཁེགས་པའི་ཤུལ་ལ་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་འཇོག་པ་འདི་མྱོང་ཐོག་ནས་མ་ངེས་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས།

ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས། ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་བློ་གསལ་འགའ་ཞིག །ཚུགས་ཐུབ་བདེན་གྲུབ་སོགས་བཊ་ལ་ཞེན་པས། །སྣང་བ་ལིང་ལིང་དེ་རང་སོར་བཞག་ནས། །དགག་རྒྱུ་རྭ་ཅན་ཞིག་འཚོལ་བར་སྣང་སྟེ། །ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཁས་ལེན་མཁན་དགེ་ལུགས་པ་ཚོས་སྣང་ཕྱོགས་ལ་གཙིགས་ཆེན་བྱས་ནས་སྐབས་རེ་ར་མཐར་ལྷུང་བས། ང་ཚོར་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལིང་ལིང་ཞིག་ཤར་ཞིང་། ཤར་བ་དེ་དགག་བྱ་ལ་མ་བཞག་པར་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་ཚད་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནས། དེ་ལས་ལོགས་སུ་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རང་མཚན་དང་། བདེན་གྲུབ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་ཞིག་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ། སྣང་བ་ལིང་ལིང་དེ་ཕར་

བཀག་ན་ཚད་མཐར་ཕྱུང་བར་རྟོགས་ནས་སྣང་བ་ཡིད་ཡིད་དེ་རང་སོར་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་དགག་རྒྱུ་རྣ་ཅན་ལྷ་བུའི་བདེན་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་གཞན་ཞིག་བཙལ་ཏེ་ཇི་ཙམ་བཀག་ན་ཡང་། སྒྲིབ་བྲལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། །ཡང་ཡང་ཡིད་ཡིད་དེ་ཡོད་སྐད་མི་འདུག །ཅེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་ཤར་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་བཏགས་ཙམ་གྲགས་ཙམ་གྱི་ཡོད་ཚུལ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡིད་ཡིད་ཡོད་པ་ཞིག་མིན།

སྣང་སྟོང་གཉིས་པོ་དེ་སྒོར་མོ་གཅིག་ལ་རྒྱབ་མདུན་ངོས་གཉིས་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོང་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་གཞི་ངང་ནས་ཤར་བའི་རྟེན་འབྱུང་འདི་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པའི་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན། རང་ཅག་ལ་སྣང་བ་ཡིད་ཡིད་ཤར་བ་ཟེར་བ་དེ་ཚུགས་ཐུབ་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ་དེ་རང་ཡིན་ལ། ཚུགས་ཐུབ་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ་ལྟར་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་འོང་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་སྣང་བ་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་སྣང་བ་དེ་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད། གནད་འགག་མ་ཟིགས་པའི་བཤད་བཤད་མང་ན། །ཨ་མ་རྒན་མོ་དེ་ཐྲིས་རྟོགས་འདུག་གོ །ཞེས་དགག་བྱའི་གནད་བཙལ་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། དགག་བྱའི་གནད་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཐོག་ནས་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཁེགས་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཨ་མ་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་ཅག་གི་བློའི་ཡུལ་ནས་ཐྲིས་ཉེན་ཡོད་པས། དོན་སྙིང་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བློ་ལ་ཤར་བ་འདིའི་དམིགས་གཏད་རྩ་བ་ནས་བཤིག་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། དམིགས་པའི་གཏད་སོ་སྟེ་བློ་བཞག་ས་འདི་དང་འདི་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་དེ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་འདི་དང་འདི་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ཞིག་ཕར་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་

བུར་རྟེས་ཀྱང་ཕར་ངོས་ནས་མེད། འོན་ཀྱང་ཚུར་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཏགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་། མིང་རྐྱང་རྐྱང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིང་རྐྱང་རྐྱང་མིན་པར་མིང་མིན་པའི་དོན་ཡོད། འདིའི་ཐོག་ནས་དོན་ཞེས་པ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མེད་པའི་དོན་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་རང་དབང་གིས་ཡོད་ཚུལ་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་འོང་བརྟག་པ།

དེ་ནས་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་གཞུང་དེས་གཙོ་བོར་འགྲོ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བརྟགས་ཏེ་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་རྩ་བར།

རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །
མ་སོང་བ་ལའང་འགྲོ་བ་མིན། །
སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར། །
བགོམ་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་ང་ཚོའི་བློ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཞིག་དང་སྡོད་རྒྱུ་ཞིག་འདུག་ཅེས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་ཡོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་ཤར་ཡང་། འགྲོ་བ་ཞེས་པ་འདི་རྐྱེན་མང་པོ་ཚོགས་པའི་སྟེང་ནས་མིང་གི་དབང་གིས་བཞག་ན་འགྲིག་མོད། དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་རང་མཚན་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ན་འགྲོ་བ་འཇོག་མི་ཐུབ། དཔེར་ན། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན། སོང་བའི་ལམ་སྟེ་འདས་ཟིན་པའམ། ཕྱིན་ཟིན་པའི་ལམ་ལ་མི་འགྲོ །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་ནས་སོང་བའི་ལམ་ཆགས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། མ་སོང་བའི་ལམ་སྟེ་ད་ལྟ་སོང་མ་ཟིན་པའམ། ཕྱིན་མ་ཟིན་པའི་མ་འོངས་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་

བྱ་བ་ཟིན་རྒྱུ་ཡིན་པས། མ་སོང་བའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་མེད། ཡང་ན་སོང་བའི་ལམ་དང་། ཡང་ན་མ་སོང་བའི་ལམ་མ་གཏོགས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ལམ་གསུམ་པ་ཞིག་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་འཇོག་མི་ཐུབ་ཅེས་པ་ཡིན། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱོན་སྤོང་བྱེད་ཚུལ་ནི།

རྩ་བར།

གང་ན་གཡོ་བ་དེ་ན་འགྲོ །
དེ་ཡང་གང་གི་བགོམ་པ་ལ། །
གཡོ་བ་སོང་མིན་མ་སོང་མིན། །
དེ་ཕྱིར་བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད། །

ཅེས་སོང་མ་སོང་གི་དཔྱད་པ་བྱས་པས་མི་ཕན་པར། བགོམ་པ་དང་འགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་སོང་བ་མ་ཡིན་ལ། མ་སོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགོམ་བཞིན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལ་རང་བཞིན་འཚོལ་བའམ། བདེན་པ་འཚོལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། ད་ལྟ་བ་ཟེར་བ་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་འཇོག་དགོས་སམ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱེ་ན། གཞི་གཅིག་ལ་བལྟོས་ཏེ་ལོ་དང་། ཟླ་བ། ཞག །ཆུ་ཚོད། སྐར་མ། སྐར་ཆ་བཅས་རྩིས་པ་ན། འདི་ཕན་ཆད་འདས་པ་དང་། འདི་ཕྱིན་ཆད་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས། འདི་མ་གཏོགས་ད་ལྟ་བ་ཟེར་བ་འཇོག་དཀའ། ལོ་རབས་བརྒྱ་ཕྲག་འདས་པའི་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་དགུ་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ་དེ་གཉིས་ལ་བལྟོས་ནས་ད་ལྟ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་པ་ཞེས་པ་འདི་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་བ་འདི་ར་ལོ་བརྒྱ་ཡོད། དུས་རབས་ད་ལྟ་བ་འདི་ར་ལོ་བརྒྱའི་ནང་ནས་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་དེ་ད་ལྟ་བ་ལ་བཞག་ན། ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་དེ་འདས་པ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་

ལོ་གསུམ་དེ་མ་འོངས་པ་ལ་བཞག་ཚོག་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་བར་རྩིས་པ་འདི་ལྟོས་ས་ཞིག་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་རང་མཚན་པ་ཞིག་མེད། ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་ནང་ལ་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ད་ལྟ་བར་བཞག་པ་ན། ལོ་བརྒྱ་ཡོངས་རྫོགས་ད་ལྟ་བ་ལ་བཞག་ཚོག་ལ་ད་ལྟ་བ་ཡིན། ཡང་། ལོ་བརྒྱའི་ནང་ལ་དུས་གསུམ་འཇོག་པ་ན་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་གཅིག་པུ་ད་ལྟ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན། ཅི་སྟེ་བདེན་པའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་ཡོད་ན་ཚུལ་འདི་བཞག་ཏུ་མེད། དེས་ན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཞེས་པ་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་སམ། ལྟོས་ས་ཞིག་ལ་བལྟོས་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ལས་གཞན་ད་ལྟ་བ་རང་མཚན་པ་ཞིག་བཞག་ཏུ་མེད། དེ་ལྟར་ན་འགོམ་པ་ད་ལྟ་བ་རང་མཚན་པ་ཞིག་མེད་དོ། །

རྩ་བར།

བགོམ་པ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ནི། །
ཅི་ལྟ་བུར་ན་འཐད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ན། བགོམ་པ་ཞེས་པ་དེ་འཇོག་དཀའ། བགོམ་པ་ཞེས་པ་འདི་འགྲོ་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་ན་བགོམ་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། འགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལམ་ད་ལྟ་བ་དང་། འགྲོ་བའི་ལམ་སམ། བགོམ་པའི་ལམ་སོགས་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་སྐབས། འགྲོ་བ་པོ་ཞིག་གི་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་ལམ་དེ་བགོམ་པའི་ལམ་ཡིན། དེ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་འགོམ་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་འགོམ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་དགོས་པ་དང་། འགོམ་པ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནའང་འགོམ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་དགོས་པ་ཡིན། ཅི་སྟེ་འགོམ་པའི་ལམ་རང་མཚན་པ་ཡིན་ན། བྱ་བ་དེ་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་བྱ་བ་དང་། རང་དབང་བའམ། གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བ་གཉིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་

ཏེ། གོམ་པ་སྤོ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་གཅིག་དང་། གོམ་པ་སྤོ་མཁན་གྱིས་གོམ་པ་སྤོ་བཞིན་པའི་བགོམ་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་བྱ་བ་བཅས་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་འགྲོ་བ་པོས་བྱེད་ཅིང་། འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་དགོས་པས། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྟམ་བར་དུ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་དང་། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པས། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འདིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན། དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་གིས་འགྲོ་བ་པོར་འགྱུར། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་བར་དུ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པས། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ཞིག་གིས་འགྲོ་དགོས་པར་སྣང་། དཔེར་ན། སྐྱེས་པ་ཞིག་ཕར་འགྱུར་བ་ལ་བུ་དགོས་ལ། བུ་མ་བྱུང་བར་དུ་ཕ་མིན་པས། བུ་བྱུང་ནས་ཕར་གྱུར་པ་ཡིན།

དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཕས་བུ་སྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། བུ་མ་བྱུང་བར་དུ་ཕ་མིན་ལ། བུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ན་ཕས་བྱ་བ་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕ་མ་གང་ཡིན་རུང་། བུ་ལ་བལྟོས་ནས་ཕ་མར་འཇོག་དགོས་པས། བུ་སྐྱེ་སྐབས་ཕ་མ་མ་ཡིན་ལ། བུ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་ཕ་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་། བུ་གྲུབ་ཚར་བས་བུ་སྐྱེད་མི་དགོས། དེས་ན་ང་ཚོས་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ལ་བསམ་པའམ། ཡང་ན། བྱུང་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་ཞིང་། གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱས་ན་རུང་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་འཇུག་སའི་དོན་ཞིབ་ཚགས་ཐོག་ཕར་བཙལ་ཏེ་བདེན་པ་བ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ན་མི་བདེ་བ་དང་། ཐ་སྙད་འཇོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་གི་གསུང་ང་རང་གི་བློ་ལ་འཚར་བདེ་ཞིང་མི་ལ་ཡང་བཤད་ཀྱིན་

ཡོད་པ་དེ་ནི། གཉིད་ཀྱིས་མྱོས་པའི་ཤེས་ངོར་རྨི་ལམ་ཡུལ། །ཞེས་གཉིད་ཁྲུག་ནས་རྨི་ལམ་གཏོང་བཞིན་པའི་དུས་དེར་ཤེས་པའི་ངོར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཤར་བ་དང་། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བ་ལ་རྟ་དང་གླང་པོ་སོགས་སྣང་བ་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀ་སྣང་བ་ཙམ་མམ། སྣང་ཆ་ཙམ་ཡིན་པ་ལས། རྨི་ལམ་མྱོང་སའི་གནས་དེར་རྨི་ལམ་ལ་ཤར་བའི་བཀོད་པ་དེ་དག་གདན་ནས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བ་ལ་ཚོར་སྣང་ཡོང་སའི་ཡུལ་དེ་ར་རྟ་གླང་དངོས་གནས་པ་ཞིག་གདན་ནས་མེད།

རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་ངོར་སྣང་བ་དེ་དག་གནས་སྐབས་དེ་ར་མེད་པའམ་དོན་དངོས་ལ་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སྣང་བ་ན་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སྣང་སའི་གཞི་དེ་ར་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་གདན་ནས་མེད་པས། སྒྱུ་མས་བསླད་པའི་རྟ་དང་གླང་པོ་སོགས། །སྣང་བ་ཙམ་ལས་གཞི་དེ་ར་དོན་གྱི་ཆོས། །འགའ་ཡང་མེད་པ་བློ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ། །དེ་བཞིན་བདག་གཞན་འཁོར་བ་མྱང་འདས་སོགས། །ཆོས་ཀུན་བློ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས། །བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གཞི་དེ་ར་དོན་གྱི་ཆོས། །འགའ་ཡང་མེད་པ་བློ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ། །ཞེས་གསུངས།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། མི་ཡི་ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་མི་དང་། ཐག་ཁྲའི་སྟེང་ནས་སྦྲུལ་བཞག་པ་གཉིས་ཀ་དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས། ཆོས་ཀུན་བློ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས། །བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གདགས་གཞི་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་། །རང་གི་ཡོད་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་མ་རིག་གཉིད་མཐུག་གིས། །སྟུགས་པས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དྲུག་ངོར། །གང་སྣང་གཞི་དེ་ར་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག །འཆར་རྒྱུ་རང་རེའི་བློ་ངན་འདི་ལ་ལྟོས། །ཞེས་ང་ཚོའི་བློ་ངན་པ་འདི་ལ་ལྟོས་དང་། མ་རིག་པའི་གཉིད་མཐུག་པོས་བསླད་པའམ་སྟུགས་པས། གང་དང་

གང་སྣང་ཡང་སྣང་བྱའི་གཞི་དེ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་འཆར་བ་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་གྲུབ་ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འཁྲུལ་བའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ཡི། །ང་སོགས་གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་སྡོད་ལུགས་འདི། །དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་ཡིན་པས་བློ་ཡི་ངོར། །ལྷག་མ་མེད་པར་ཁེགས་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། །ཞེས་དེ་ལྟར་དགག་བྱ་བཀག་ནས་སྟོང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་ཙུང་གོ་སླ་བ་ཡིན།

ད་འདི་ནས་མིང་རྐྱང་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་འཇོག་ཐུབ་པའམ། སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཚོགས་ཤིག་མ་བྱུང་བར་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཇོག་མི་ཐུབ། ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པས། ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་པ་རང་གི་ངོས་ལ་འཁྲིད་ནས་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང་། གྲགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཅེས་པ་འདི། དཔེར་ན། ས་སྐྱ་པའི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་བཞེད་པ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། བློ་གྲགས་པའི་གཞུང་སོགས་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁུངས་དང་བཅས་ཏེ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་ཁྲིད་གཞི་ཞིག་པའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་དུ། དཔེར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་པའི་མཁས་པ་རིགས་གཅིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་རྗེ་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་གིས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་མེད་དགག་འདོད་པ་འདི་གཙོ་བོ་དང་། ལྟ་བ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མ་ཡིན་དགག་འདོད་པའི་བཞེད་པ་འདི་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བར་གསུངས། དཔེར་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས། རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྒོམ་པར་བདེ་བ་སྒོམ་པ། ཞེས་གསུངས། སྔགས་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་བློའི་སྟེང་ནས་ཁྱད་གྱུར་པ་ཞིག་དགོས་པས། སྟོན་ལ་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་བ་སྒྲུབ་པ་དེ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས། གསུང་ཚུལ་དེ་དག་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱས་ནས། སྐབས་རེ་ར་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་དགག་ཅེས་པ་འདི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་གཉུག་མའི་རིག་པའམ། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་སྒོམ་པ་ལ་རྩལ་འདོན་བྱ་བ་ཞིག་ཡོང་ཚོག་པས། དེ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དུ་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་སྒོམ་པ་འདི་རྩལ་འདོན་མི་བྱེད་པར་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གིན་ཡོད།

དེས་ན་ང་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དེ་དག་ལས། ངོ་བོ་ཀ་དག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མདོའི་གཞུང་ཆེན་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པ་དང་། རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཅེས་པའི་གོ་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། སྔགས་གཞུང་ལས་གསང་བ་འདུས་པའི་འོད་གསལ་སྐོར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་གྱིན་འདུག་བསམ་པ་ཤར། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་ནང་དུ་འོད་གསལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཉུག་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་བཤད་པར། གཅེར་གྲོལ། རང་གྲོལ། ཡེ་གྲོལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རིག་པ་ལ་ཡང་རྩལ་གྱི་རིག་པ། ངོ་བོའི་རིག་པ། གཞིའི་རིག་པ་ལྟ་བུའི་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཡོད། རྫོགས་ཆེན་གྱི་གཞི་ལས་གཞི་སྣང་འཆར་ཚུལ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེས་གསང་བ་འདུས་པའི་གླེང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཐོང་པས། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་དག་སྣང་སྦྱངས་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། ཉམས་ལེན་ཐོག་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་ཁྱད་ཡོད་པ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་སྐབས། གཅིག་ནས་ཁ་མི་གསལ་བ་དེ་གཅིག་ནས་ཁ་གསལ་བ་དང་། གཅིག་ནས་མ་ཚང་བ་དེ་གཅིག་ནས་ཁ་བསྐང་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་ཡོད། ངའི་བསམ་ཚུལ་ནི། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་དག་སྣང་སྦྱོང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གང་ཟག་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་སྟན་ཐོག་གཅིག་གི་ཐོག་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་ཀར་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལྟ་བུ་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་ཕྲན་བུ་ཕྲན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དགེ་ལུགས་རང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་། དཔེར་ན། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་ལྟ་བུས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་འབྲང་མང་ཆེ་བས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པའི་ནང་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་དགེ་ལུགས་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པས་འདི་འདྲའི་རིགས་ཁ་ཤས་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན།

ད་འདི་ནས་རྩ་ཤེ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་གྱི་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚན་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་དེ་མདོར་ཙམ་བཤད་ན། དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་བ་པོ་གང་ཡིན་དང་། འགྲོ་སའི་ཡུལ་དང་དེར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར། དོན་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལོག་པར་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་འདིར་འགྲོ་འོང་མི་འཐད་པའི་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་འདི། མདོ་དོན་སྙིང་པོ། ང་ཚོའི་བློ་ལ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཡོད་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་འགལ་བས།

འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན། གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞིག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། གཞི་དེ་ར་རང་མཚན་རྗེན་པ་བརྟག་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ནས་བཤད་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་གསལ་པོ་ཡིན།

སྔོན་ལ་ང་ཚོས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས། དེ་ནས་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་བདེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བཙོས་སུ་མེད་པའམ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པས། རིགས་པ་འདི་དག་གིས་གནོད་ཚུལ་འདི་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མར་དཔྱད་ནས་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་ལས་སམ། བྱ་བའི་ཡུལ། བྱ་བ། བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། འགྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་དང་འགྲོ་བ་པོ་ཙང་། འོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན། ཕྱིར་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པའམ། ཚུགས་ཐུབ་པ། སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་གཞི་ར་བཞག་བྱེད་པའི་བསམ་བློ་འམ། ལྟ་ཚུལ་དེ་གནས་འཕོས་ནས། འགྲོ་འོང་དང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅི་འདྲ་ཞིག་མཐོང་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དང་། མིང་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་སམ། བལྟོས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་འདི་དངོས་གནས་ཡོང་སྲིད་བསམ་པ་དྲན་རྒྱུ་ཞིག་ཡོང་། འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བ་ན་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་འདི་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བལྟོས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། བལྟོས་པ་མེད་པ། བརྟེན་པ་མེད་པ། རང་དབང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་སྙམ་པ་ཤར་འོང་། ཙ་ཏཻ་ཀ་ལས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་ཕྱིར་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་བློ་དེ་གནས་འཕོས་ནས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བྱེད་དེ་དག་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་འདྲོངས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

དབང་པོ་བརྟག་པ།

རབ་བྱེད་གསུམ་པ་བཤད་ན། གཞུང་འདིས། མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་ཞེས་པ་འདིར་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རང་དབང་བའི་ལྟ་བའམ་ཚུགས་ཐུབ་པའི་ལྟ་བ་བཀག་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་རྩ་བར།

ལྟ་དང་ཉན་དང་སྣོམ་པ་དང་། །
མྱོང་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་ཡིད། །
དབང་པོ་དྲུག་སྟེ་དེ་དག་གི།
སྤྱོད་ཡུལ་བལྟ་བར་བྱ་ལ་སོགས། །
ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །
དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །
གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ། །
དེ་གཞན་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ། །

ཞེས་མིག་གིས་ལྟ་བ་ཞེས་པ་འདི་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་ལྟ་བ་ཞིག་ལས། རྐྱེན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་མིན། ལྟ་བ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་བལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་མིག་རང་གིས་རང་ལ་ལྟ་ཐུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིག་དེ་ལྟ་བ་པོ་དང་། ལྟ་

བ་དེ་བྱ་བ་ཡིན། བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་དེ་གང་ལ་ཡང་མི་བལྟོས་པས་གང་ཡང་ལྟ་ཐུབ་པ་དང་མཐོང་དགོས་ཀྱང་། དེས་མིག་ཁོ་རང་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་ལ་མི་ལྟ་བར་བལྟ་བྱའི་ཡུལ་གཞན་ཞིག་དང་འཕྲད་ན་ལྟ་བའི་བྱ་བ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་དེ་དང་མ་འཕྲད་པར་མིག་རང་ལ་ལྟ་བ་དེ་མི་ཡོང་བས། ལྟ་བའི་བྱ་བ་ཡོང་བ་དེ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དེ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་འདི་མིག་རང་ལ་ལྡན་དགོས་པ་དང་། མིག་རང་གིས་རང་མཐོང་དགོས་ཀྱང་། མིག་རང་གིས་རང་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དེ་བལྟོས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་གཞན་ལ་ལྟ་བ་དེ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་སམ། གྲགས་པའི་སྣ་ནས་ལྟ་བ་མ་གཏོགས་རང་དབང་བའི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན།

ཛྙཱ་རི་ན་པོ་ཆེས། རབ་བྱེད་འདིའི་མཇུག་དེ་ར་བསྡོམས་བསྐྱོན་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ་ཡང་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་སྲིད་ན་དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཞེས་པ། དཔེར་ན། མིག་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་མིག་གིས་མཐོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་བཀག་པ་ཡིན། དར་གྱིས་བལྟས་ན་མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་མིག་གིས་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་ཐོས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ན་བློ་མི་བདེ་ཡང་། དེས་མིག་དང་མིག་གིས་ལྟ་བ་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མིན། དེའི་སྐབས་བྱེད་དམ་ཁྲུངས་ལ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་དྲངས་ནས་ཕ་རོལ་པོའི་ཕྱོགས་སྔས་དབུ་མ་པ་ཁྲིད་རང་གིས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན། ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག

ཅེ་ན། ཞེས་དབུ་མ་པ་ཁྱེད་རང་གིས་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བཤད། དཔེར་ན། མིའི་ལུས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་དབང་པོ་གྲུབ་པ་དང་། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་ཡང་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན།

དབུ་མ་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། ཕ་རོལ་པོས་གདན་ནས་མེད་པར་གོ་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མིག་སོགས་འགོག་བཞིན་འདུག་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་མིག་སོགས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་འདི་ར། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་གམ། ཞེས་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཀག་པ་མིན་པར་བསྟན་ནས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་སྒྲུབ་པས་དེ་ཇི་ལྟར་མ་བཀག་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ཁྱེད་རང་གིས་མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་། མིག་གིས་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི། རང་བཞིན་འཚོལ་བ་ལྷུར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནས། བདེན་པ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་འཚོལ་བ་ཡིན།

ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི །ཞེས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་མེད་བཙལ་ནས། རང་བཞིན་དེ་ཡོད་ན་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པས། རང་བཞིན་ཡོད་པའམ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི །མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡོད་པས། གང་ཞིག་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་འགོག་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་མི་འགོག་པའི་ས་མཚམས་ཤིན་

ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྔོན་གྱི་དུས་སམ། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། གང་ཞིག་ལྷག་གམ་ལྷམ་པ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་དེའི་ལན་ནི་འདི་ཡིན་པས། དེ་ལ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་། །

རྒྱ་ཊཱིཀ་ལས་བྱུང་བའི་དཀའ་གནད་གཞན་བཤད་པ།

དེ་ནས་རྩ་ཊཱི་ཀ་ལས། གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་དང་འདྲ་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་ནས་དེས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཞེས་པ་ནི། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དེ་སྣང་བ་སྐྱེས་ན་མུན་པ་འགག་འགྲོ་བ་ལྟར། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འགག་འགྲོ་བ་ཡིན།

གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། དམག་མིས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་ལྟར། གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སམ། གཉེན་པོའི་བློ་འམ། རྟོགས་པ་དེ་སྐྱེས་ནས་སྤང་བྱ་དང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་དེར་སྤང་བྱ་དེ་མི་གནས་ཤིང་མེད་ཀྱང་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པ་མིན་པས་སྤངས་པའི་མིང་མི་ཐོབ། དཔེར་ན། མཐོང་སྤང་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། མཐོང་སྤང་ཀུན་བཏགས་དེ་སྤོང་བཞིན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ནས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཚོད་ལྟ་བུར་སྤང་བྱ་དེ་ལ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་མཁན་གྱི་བློ་དེས་སྤང་བྱ་སྤངས་ནས་སླར་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་གྱུར་པའི་མཚམས་དེར་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་གྲོལ་བའམ། སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཞིག་

བྱུང་བས་དེ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བརྗོད། དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མིན་ཡང་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ཞིང་སྤང་བྱ་ཐག་སྲིང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྤང་བྱ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ནི། དེ་དག་ལན་འགའ་ཙམ་ཡང་འགྲོགས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་གཉེན་པོ་དེས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མི་འགལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ལམ་དེ་སྤང་བྱ་དེ་སྤོང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱའི་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་མེད་ན། ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པར་སོང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་སྤང་གཉེན་སྣང་མུན་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས། ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་སྤང་བྱ་འགགས་པ་ཡང་དུས་མཉམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ནི་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པ་མིན་གྱི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཚེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་རྒྱུན་ཕྱི་མར་སྤང་བྱ་དེ་སླར་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ན། ཡེ་ཤེས་འདི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཚེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་མེད་པར་

འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་འཐད་དེ། གཉིས་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤང་གཉེན་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཚ་གྲང་ལྟར། རྒྱུན་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བའི་སྒོ་ནས་མིན་གྱི། སྣང་མུན་ལྟར་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཚུལ་འདི་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་འགོག་བདེན་དངོས་སུ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་དང་། ཡང་དཔེར་ན། ལམ་རིམ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་བསྒོམས་ནས་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློའི་གོམས་པ་བརྙིངས་པ་ན། དེའི་ངེས་པ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་རྟག་འཛིན་གྱི་བློ་རིམ་གྱིས་ཇེ་ཆུང་ཇེ་ཆུང་ལ་འགྲོ་བ་འདི་སྣང་མུན་ལྟར་མིན།

དེ་བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་ལ་གཅིགས་སུ་མེད་པའི་བློ་དེ་དང་། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། ངོ་བོ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་པ་སོགས་བསམ་སྟེ་ངེས་པ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་པའི་ཚོད་ཀྱིས་དལ་འབྱོར་ལ་གཅིགས་སུ་བྱས་ཏེ་དལ་འབྱོར་དོན་མེད་ཆུད་ཟོས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཕངས་སྣང་གི་བློ་འདི་ཤུགས་ཇེ་ཆེ་དང་། རྩིས་མེད་ཀྱི་བློ་འདི་ཤུགས་ཇེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་འདིའི་རིགས་ཀྱི་སྤང་གཉེན་དེ་རྒྱུན་གྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་སྙམ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་བའི་བློ་ལྟ་བུ་ཇི་ཙམ་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་སོང་བའི་ཚོད་ཀྱིས་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་དེ་རིམ་གྱིས་ཤུགས་ཇེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྣང་མུན་བཞིན་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་སྙམ་མོ། །

ཡང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་འཇིག་

པ་ཆ་བ་བཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕྱུང་པོར་གསུངས་པ་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་ལ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་གནས་པ་ཞེས་བཞི་གསུངས་པའི་འཇིག་པ་དེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འཇིག་པ་དེ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མིན་པར་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ། དེས་ན་འཇིག་པ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འཇིག་པ་འདས་པ་དེ་ཞིག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཞིག་པ་དེ་སྔར་འཇིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

གང་ལྟར་ད་ལྟ་བའི་ཆོག་འཇིག་པ་ཞེས་པའི་འཇིག་པ་དེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། འཇིག་པའི་འདས་ཆོག་ཅན་ཞིག་པ་ཞེས་པའི་ཞིག་པ་ཡང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇིག་པ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནའང་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ཞིག་ནས་མེད་པར་གྱུར་ཟིན་པ་ན། དེ་འདྲའི་ཞིག་པ་དེ་རྒྱུས་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་འཇིག་པ་རྒྱུ་བཅས་དང་འཇིག་པའི་འདས་པ་ཞིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་རྒྱུས་སྐྱེད་པས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་རྒྱུས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་རྒྱུས་མི་སྐྱེད་པས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་བཅས་དང་། སྐྱེས་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླང་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་འདི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྒྱུས་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་ཕན་འདོགས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའམ། ཕན་འདོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པས་ཕན་འདོགས་བྱ་རྒྱུ་མེད། སྐྱེ་བ་དེ་ད་ལྟ་སྐྱེད་བྱེད་དམ། ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞིང་འགྲུབ་དགོས་ཀྱང་། གྲུབ་ཟིན་པའི་སྐྱེས་པ་འདི་ལ་གསར་དུ་སྐྱེད་བྱེད་དང་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དགོས་པས། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་བཅས་དང་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད། དེ་ལྟ་བས་ན་ཞིག་འཇིག་གཉིས་ལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལའང་

ཁྱད་པར་ཕྱི་དགོས་པར་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། ཚིག་གསལ་གཉིས་ཀ་ནས་ཞིག་པ་རྒྱུ་བཅས་སུ་གསུངས། མདོ་དོན་སྙིང་པོ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའམ། གྲགས་པའི་བློ་ནས་རྣམ་གཞག་འཇོག་ན་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་དང་། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་འཇོག་རིགས་ཤིང་། ཞིག་པ་རང་ཉིད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཞིག་པས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་ལུང་རིགས་དང་བཅས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བདག་དང་ཕུང་པོ་ཧེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བདག་ཕུང་རྫས་གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་མི་འཛིན་པ་དང་། བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འང་མེད་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ན་བ་དང་རྒུད་པས་བདག་ན་བ་དང་རྒུད་པར་འཛིན་པ་ནི། དཔེར་ན། ལག་པ་ན་བས་ང་ན་བ་དང་། ལག་པ་ན་བ་སོས་པས་ང་དྲག་པར་སོང་བ་ཡིན་པས། བདག་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ནས་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་བདག་གི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་བཙལ་བ་ན། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སོགས་མི་རྙེད་པས། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་དང་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ངའི་སྙམ་པ་བློ་ལ་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ང་དེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ལས་ཕུང་པོའི་གསེབ་ནས་ང་དེའི་མཚན་གཞི་འཇོག་ཏུ་མེད། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ང་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ང་སྔ་མ་ནས་འདི་ར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་

ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་སྟེ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་གོང་གི་ང་ཡི་སྐྱེ་བ་ཞིག་དྲན་ན། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ང་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཐུབ། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་དུས་འདིར་ང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། མིའི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་ཞིང་། ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ན། ང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དེ་ལྟར་འཇོག་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་དུ་ང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས། ང་དེ་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་དགོས་པ་དང་། སྣང་ཙམ་དེས་མི་ཚོག་པར་ང་ཡི་མཚན་གཞི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དགོས། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་ན། དེ་ཡང་ཕར་མཇུབ་མོ་བཙུགས་པ་ན་ད་ལྟའི་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཞེས་འཇོག་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནས་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་རྩ་བར།

གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །

སྟོང་པ་འང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །

མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །

སྟོང་པ་འང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འོ་ན། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་སྟོང་པ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་

ལ། མི་སྟོང་ཙུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོང་བ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན།

སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉེན་ཁ་འཁོར་ཚུལ་ནི། རྟེན་འབྱུང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོང་དཀའ་ཞིང་། གཞིར་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོང་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ནྭ་བར་ཐོས་ཏེ་སྟོང་པའི་སྣ་སྒྲིའི་གོ་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྣ་སྒྲིའི་སྟོང་ཉིད་བློ་ལ་ཤར་ནས་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ། སྟོང་པར་མོས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་བརྟེན། མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དམིགས་སུ་བསལ་ནས་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་གསུངས་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་བཞིའི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་སྟོང་ཉིད་ལ་བཞག་ནས། སྟོང་པའི་སྐོར་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ཆོས་ཅན་དེ་དང་དེའི་གནས་ལུགས་སུ་བཞག་སྐབས་ཆོས་ཅན་ནམ། རྟེན་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་མི་ཐུབ། བརྟེན་པ་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞག་ན་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ངེས་པར་འཛོག་དགོས།

དཔེར་ན། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན། སྟོང་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་དེ་དང་དེ་འགགས་ཟིན་པའམ། ལས་དེ་དང་དེ་འགགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་མ་འཚོལ་བར་སྨིན་པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་བཞེད། རྒྱུ་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་བསྐལ་པ་མང་པོའི་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། དེའི་བར་དུ་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུས་སུ་སྨིན་ཐུབ་པའི་ནུས་པའམ་རྐྱེན་ཞིག་དགོས་པས། དེ་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གིས་དཔྱད་པ་མང་པོ་བྱས་ནས་ལས་འབྲས་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རེ་རེ་གསུངས་སོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་སྔར་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་རིང་དུ་ཡོན་ནས་འབྲས་བུ་གཉིས་སྐྱེད་པར་ནི་འདོད་དགོས་ལ། ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ནས་འགྲོ་བས། འབྲས་བུའི་སྔ་ཡོགས་སུ་དེ་མ་ཐག་ན་ལས་མེད་ཅིང་། ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་ཅེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ། འགག་ཁ་མའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་དང་། གཞན་དག་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། ལ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་འདུས་མ་བྱས་དང་། རྒྱུ་མེད་ཡིན་པས་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ཕན་མི་ཐོགས་ཤིང་། སྔར་བསགས་པའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་བར་མཚམས་དེ་ལ་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དེས་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་འགས་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པའི་ནུས་པ་ཞིག་འཛོག་ལ། ལ་ལས་ནི་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བཞག་ནས་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་བཤད་དོ། །

ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགག་པ་མ་ཡིན་པར་མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། མིང་ཙམ་གྱིས་འགགས་པ་ཡིན། མདོར་ན། མིང་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལས་ཕོ་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་ལས་ཕོ་རང་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། ལས་འཇིག་པའི་ཞིག་པ་ཡང་རྒྱུས་སམ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འགག་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལས་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ན། ལས་འཇིག་ནས་འགགས་སོང་བའི་ཞིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ནུས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བས་ན་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་ལས་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚད་པའི་ཞིག་པའི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་པའི་ཙ་ཊཱི་ཀ་ལས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དུས་གསུམ་ག་དངོས་པོར་བཞེད་དེ། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ནི། མྱུ་གུ་ལ་མཚོན་ན། མྱུ་གུ་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འགར་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་འོངས་པའོ། །འོ་ན། མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རིགས་འདྲ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་ནི་འདོད་པས། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་ད་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་བ་དང་ཞིག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཞིག་པ་ཕོ་རང་ལ་བལྟོས་ཏེ་ད་ལྟ་བར་གྱུར་པ་དང་། བུམ་པ་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་ཞིག་པ་ད་ལྟ་བ་དང་། གོང་དུ་བུམ་པའི་ཞིག་པ་དེ་འདས་པ་ལ་འཇོག་པས། འོ་ན། འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་མི་

འགལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱོན་མེད་དེ། མྱུ་གུ་ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲའི་ཞིག་པ་རྣམས་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་པའི་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པ་དང་། མྱུ་གུའི་འདས་པ་ཡིན་པས་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་མི་འགལ་ཡང་། ལྟོས་ས་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན། མྱུ་གུའི་ཞིག་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་རང་གི་རང་དུས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མིན་ཀྱང་། སྔིར་ཞིག་རྒྱུའི་ཆོས་ཤིག་ཞིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། འགག་བྱའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཞིག་པའི་སྒོ་ནས་ཞིག་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་འདས་པ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལས། མྱུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་དུས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མིན་ཀྱང་། སྔིར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་པས་དུས་གཞན་གཉིས་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་གཞག་དགོས་པས་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པའི་རྩ་བར།

ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །
དེ་ལ་ཕུང་མེད་དེ་དེར་མེད། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་ལྡན་མིན། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེ་ཞིང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སངས་

རྒྱུས་དེ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་གང་ཞིག་ལ་བརྗོད་མིན་བདགས་དོན་བཙལ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་མེད། དེ་ལྟར་དག་མ་དག་གི་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གཞན་ལས་ཐོས་ཏེ། ཐོས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་ཞིང་། བསམས་ནས་སོ་སོའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱེད་པ་འདི་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བློ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གོམས་པའི་གོམས་པ་བསྲིང་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་འདི་ཇེ་ཕྲ་ཇེ་ཕྲར་ཤུགས་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་ཕྱིན་ནས། མཐར་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མེད་པར་བཟློ་ཐུབ་པ་ཡོང་ངོ་། །

སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་ ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཇུག་བསྡུ་བ།

དེ་ནས་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་མཇུག་དེ་ར།

གང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །
ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །
དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །
གོ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་པ་དེས་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོན་པ་གང་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའི་དབང་ལས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཡང་སར་ལྷུངས་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ། དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་གོ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བསྟོད་ཅིང་གུས་པས་བཏུད། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་མཁྱེན་བརྩེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་ཤིང་། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་མཁྱེན་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ དེ་ལྟ་བ་

མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ལ། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འདྲའི་སྤྱངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་བའི་རྩ་བ་ཐུགས་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སྟོན་པས་བདག་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་ནའང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་དགོས་པ་འདི་གསུངས། དེས་ན་ང་ཚོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ངོ་མ་ཞིག་འོང་བ་ལ་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་བས་ད་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་བློ་སློབ་ཚང་མས་སྙིང་རྗེ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཉམས་ལེན་རྣལ་མ་ཞིག་མ་ཐུབ་ནའང་། གང་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱག་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཚིག་འགྲེལ་བྱས་ན་དུས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཟིན་དཀའ་བས། རྩ་བ་བཅོལ་ས་རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་གཞིར་བཞག་ནས་དཀའ་གནད་གལ་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་རགས་པ་ཙམ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཅི་ཐུབ་བགྱིས་ཁུལ་ཡིན། ངོས་རང་བར་ལམ་ལས་བྲེལ་གྱིས་རྩ་ཤེ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་མཇལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བས། འགྲེལ་བཤད་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། རྣམ་པར་དག་པའི་བསམ་པས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཟབ་མོའི་གཞུང་བཟང་འདིར་འགྲེལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་བར་སྐལ་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱུང་སྙམ་མོ། །

དྲི་བ་དྲིས་ལན།

དྲི་བ། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འགོག་ཐུབ་བམ། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་ཙམ་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་ཆགས་ཐུབ་བམ། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་བཞག་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ངའི་བསམ་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་རྣལ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་ནུས་པ་དགོས། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པ་ཙམ་གྱིས་རྙེད་རྒྱུ་མི་འདུག་སྙམ་པ་དྲན་ཡང་། དེས་རྟེན་འབྱུང་ལ་ཕྱུར་གོ་བ་མི་ཆགས་ཤིང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ། དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས་བརྗོད་ན། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ངེས་པ་ན་རྟག་མཐའ་སེལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རེད་ཅེས་པས་ཆད་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན། སྔོན་ལ་ང་ཚོར་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པའམ། ཚད་གཞལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕན་གནོད་འདྲེན་མཁན་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཁྲིད་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་གཏན་ནས་མེད་པར་ཐག་ཆོད་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱོག །དེའི་ངོ་བོ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཕར་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྙེད་ཅིང་མ་རྙེད་པའི་སྐབས། འོ་ན། མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕན་གནོད་འདྲེན་པས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་ཐག་བཅད། འོན་ཀྱང་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་པའི་སྐབས་བསྒོམས་ཅེ་འདྲ་ཞིག་རྒྱུག་ཅེ་ན། བཏགས་པའི་དབང་གིས་སམ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་རེད་ཅེས་

པ་ཞིག་གོ་ཡོང་། བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་སླེབས་པ་དང་། བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་གོ་བ་སླེབས་པ་ཡིན། མ་རྙེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་མེད་ནས་མ་རྙེད་པ་ཞིག་དང་། ཡོད་ནའང་འཚོལ་ལུགས་དེ་ས་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་བཅས་གཉིས་ཡོད།

དྲི་བ། རང་རྒྱུད་པས་གཞི་གྲུབ་ན་བློ་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པས། བློ་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་བདེན་སྟོང་གི་དོན་ཇི་ལྟར་ལགས།

ལན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རང་རྐྱ་འཕེར་བའི་གྲུབ་ཚུལ་ཞིག་མེད་པ་དེ་སྟོང་པའི་དོན་དང་། ཡང་། རིགས་ངོའི་དགག་བྱ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་རྟེན་པ་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཇོག །དགག་བྱ་འཇོག་ཚུལ་འདི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་སུ་གསུངས་ཡོད། གཞུང་དེ་དག་ནས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་འདི་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་བློ་དོན་དམ་ལ་བཞག་ནས། རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། སྔ་མ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་ར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་བའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདིའམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་

བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གསུང་འདིས་གསལ་བར་བསྟན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་ནང་ནས་དབུ་མ་སྣང་བའི་ཚིག་དེ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཚིག་གསལ་ཤོས་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ང་ཚོས་ཁ་ནས་རྟག་ཏུ་བློ་གནོད་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བཤད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། བློ་ལ་གསལ་ཤོས་དེ་སྤྱིར་བཏང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་མའི་གཞུང་གི་ནང་དུ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་འདོད་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་གཞུང་མང་པོ་གུང་བསྒྲིགས་པའི་ཚེ། རང་རྒྱུད་པས་ང་ཚོར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གྲུབ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ང་ཚོར་གང་སྣང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པར་བཞེད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དགག་བྱ་ཕྲ་རགས་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་གཞི་ནས་བློ་ལ་ཤར་བ་མ་གཏོགས། དེ་མིན་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སྣང་ཚུལ་དང་། དེའི་ཞིབ་ཚུལ་རྣམས་བློ་ལ་གསལ་པོ་ཞིག་ཤར་དཀའ་བར་འདུག །

དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ན། བློ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་ཤར་བ་ན་མིང་གིས་ཕར་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་སྙིང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་ཡོད་པས་གང་ཟག་དོན་སྙིང་ནས་གྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་དོན་སྙིང་ནས་གྲུབ་པས་གང་ཟག་གང་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོའི་ནང་ནས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་འཛོག་ཅིང་བཞག་པ་ལྟར་སྙེད་དགོས།

དེས་ན་གང་ཟག་སྣང་ཙམ་དེས་ཚིམས་ནས་བཞག་པ་མིན་པར། གང་ཟག་སྣང་བ་ལྟར་དོན་སྙིང་ནས་གྲུབ་ཅིང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དོན་གྱི་སྙིང་ནས་བཞག་དགོས་པས། དེ་གང་ཞེ་ན། མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཞེས་བཞག །དེ་ལྟར་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞག་པའི་རྗེས་སུ་ད་དུང་ཕར་བཙལ་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ལ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་སྣང་ཙམ་དེས་མ་ཚིམས་པར། གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་བཙལ་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་། དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལྟར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་ཕྱིན་པ་མིན་ཞིང་། གང་ཟག་སྣང་ཙམ་དེས་མ་ཚིམས་པར་བཙལ་བ་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སམ། ཡང་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྙེད། དེ་རྙེད་ནས་ད་དུང་བཙལ་བ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པས། དེ་ལྟར་དུ་བཙལ་བ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་བཞེད།

དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་འདོད་པ་འདིས་སྣང་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་མ་བཞག་ལ། སྣང་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམས་པར་དེ་ནས་ད་དུང་བཙལ་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནས་ད་དུང་བཙལ་བ་ན་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ར་ཚད་གཅོད་བྱེད་པ་ཡིན་སྐབས། དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྣང་ཙམ་དེ་གའི་ངང་ནས་བཞག་ན་མ་གཏོགས་འཛོག་ཚུལ་གཞན་

མེད་པས། སྣང་ཙམ་དེས་མ་ཚིམས་པར་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དྲི་བ། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བློས་གོམས་འདྲིས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སམ།

ལན། དཔྱད་སྒོམ་སུ་མཐུད་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་གོང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཐུབ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས་པ་སྨོས་མི་དགོས། སྤྱིར་བཏང་ཞི་གནས་གྲུབ་ཡོད་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གང་ལ་དམིགས་ན་ཡང་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ར་བློ་ལྷན་ནེར་སྡོད་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་བས། དེ་འདྲའི་ཞི་གནས་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་བྱུང་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ནུས་པ་ཆེ་བ་འོང་བར་ཕན་ཐོགས་ངེས་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད། ཞི་གནས་མ་གྲུབ་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་འདྲིས་བསྐྱེན་ན་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཤིག་འགྱུར་བ་ཏན་ཏན་ཐོན་པར་ངེས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་འདི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ཤེས་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་དགོངས་དོན་རྟོགས་པར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་ནས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

ང་ཚོས་བསྡུས་གྲྭ་སློབ་པའི་སྐབས་ནས་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་རང་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཐག་བཅད་པས། བློ་ལ་ཤར་ཚད་དེ་ཡོད་པར་མི་འཇོག་པར། ཁོ་རང་འཛལ་མཁན་གྱི་བློ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་བློ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བློ་དེས་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་

ན་བློ་དེ་མི་བསླུ་བ་དང་། བློ་དེས་འཛིན་པ་ལྟར་དོན་ལ་མི་གནས་ན་བློ་དེ་བསླུ་བ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ལྟར་བདེན་སྟོང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདེན་སྟོང་ཅན་གྱི་བློ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་གསུངས་ཚུལ་དེ་མིན་པར། རྣམ་འགྲེལ་དང་བསྡུས་གྲྭའི་སྐབས་འཁྲུལ་བ་རྩིས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡོད། མི་བསླུ་བའི་སྟེང་ནས་ཚད་མའི་དོན་བཞག་པས། དེ་འདྲའི་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཞིག་ཡོད་ན་དོན་དེ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་དང་། འཇོག་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེ་ཡང་བློ་ཡིན་པས་མི་ཆོག་པར་བདེན་དཔང་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་ཡོད་མེད་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་ན། བློ་དེར་དབང་ཆ་དེ་སུས་སྤྲད་ཅེ་ན། རང་རིག་འདོད་པ་ལྟར་ན་དེ་རང་རིག་ལ་འདོད། དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་། ཚད་མ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཚད་མ་གཞན་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས། ཚད་མ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་བཞག །མདོར་ན། ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད། ཡོད་པའི་རིགས་ལ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རིགས་གཅིག་དང་། འགྱུར་བ་མི་འགྲོ་བའི་རིགས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རིགས་ལ་འང་ཚད་གཞལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རིགས་གཅིག་དང་། མྱོང་ཚམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཟེར་བའི་ཆོས་ཤིག་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པ། དཔེར་ན། དུས་ལྟ་བུ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་བཅས་གསུམ་ཡོད། ཚུལ་དེ་རྣམས་བསྡུས་གྲྭ་ཆུང་ཆད་ནས་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། གང་ལྟར་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་ན། དེའི་ཐོག་མ་མ་རིག་པ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་སམ། གཟུགས་

ཅན་གྱི་ལས་ཤིག་བཞག་ཀྱང་། ལུགས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་གསུངས། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་སློས་མི་དགོས། བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོའི་ནང་དུའང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་། དྲུག་པ་རེག་པ། བདུན་པ་ཚོར་བ། བརྒྱད་པ་སྲེད་པ། དགུ་པ་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན། བཅུ་པ་སྲིད་པ་ཡང་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཞག་དགོས། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་གྲུབ། དེ་ལྟར་འདི་དག་མང་ཆེ་བ་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པས། ཐོག་མར་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཤེས་དགོས།

ང་ཚོས་ཁ་ནས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་སྲོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམས་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཧ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་སོགས་རིགས་འདྲ་མིན་ཧ་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས། དཔེར་ན། མཐོང་ཚོས་ལ་ལུས་དེ་རྟེན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཡང་། མིའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་མིའི་ཤེས་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་དུད་འགྲོའི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ། རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། དེང་སང་ཚན་རིག་པས་མཐོང་བའི་ནང་ལ་ཀླད་རྩ་འདྲ་མི་འདྲའི་ཐིག་ནས་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས། ཆགས་སྡང་གི་བློ་དེ་རིགས་ཀླད་རྩ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ཀླད་རྩ་ཁོ་རང་ཡོད་ན་ཆགས་སྡང་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད། གང་ལྟར་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མི་འདྲ་ཤར་བའི་རྐྱེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཀླད་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མི་འདྲ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཀླད་པ་དེ་རྣམས་འགུལ་སྐྱོད་རྒྱག་གིན་ཡོད་པ་དང་། ཀླད་པ་དེ་ཚེ་འགུལ་སྐྱོད་བརྒྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་བ་དེ་ཕལ་ཆེར་བཤད་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྣམ་

རྟོག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་སྣང་རྩ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པ་མེད་པ་འདིས་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པའི་རྟགས་བསྟན། ཤེས་པ་རགས་པ་རྣམས་ལུས་ལ་བརྟེན་ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་པ་ཕོ་རང་སྟོང་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་འདི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་། དེ་མེད་ན་མེད་པ་གཅིག་པུ་མིན་པར་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། དེས་ན་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་གཏན་ལ་དབབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སེམས།

དཔེར་ན། མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ན་དེའི་བདག་རྐྱེན་དང་། དམིགས་རྐྱེན་རྣམས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དེ་ཤེས་པ་ཕོ་རང་གི་སྔ་མའི་རྒྱུན་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། ནང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་དང་། ཕྱིའི་དམིགས་རྐྱེན་ཚང་ནའང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མེད་ན་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་མི་ཐུབ། མིག་གིས་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་སྣང་རྩ་ཆ་ཚང་སྐྱོན་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཡང་ཆ་ཚང་ཡོད་ཅིང་དམིགས་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པ་ཡིན་ནའང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མེད་ན་ཤེས་པ་སྐྱེ་མི་ཐུབ།

དཔེར་ན། ཡིད་སྒྲ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་བཞིན་པའི་སྐབས་མིག་གིས་གང་ཞིག་མཐོང་ཡང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པར་བཤད། འདིས་ནི་ངེས་ཤེས་དྲན་པ་ལ་ཤེས་པ་གཞན་ཞིག་གིས་རྐྱེན་ནམ་གྲོགས་བྱེད་དགོས་པ་བསྟན་སྙམ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་རྐྱེན་དང་། དམིགས་རྐྱེན་ཕྲད་པ་ཡིན་ནའང་སྔ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མེད་ན་གསལ་རིག་སྟོང་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་མི་ཐུབ། ཤེས་པ་ཕོ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གསལ་རིག་སྟོང་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་ཕོ་རང་སྔ་མ་སྔ་མའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་པའི་སྟེང་ནས་སྐྱེ་དགོས་པར་བཤད། འདིའི་སྟེང་ནས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཀྱིན་ཡོད། ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་ཡང་ན་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཉེར་

ལེན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན། རྒྱུ་མེད་དམ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་དུ་མི་འཐད། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྦྱབ་པ་འདི་དག་ལ་གོ་བ་ཆ་ཚང་ཚགས་པའི་སྟེང་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་སེམས་ལ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་དགོས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མའི་མཐའ་ཡང་མེད་ཅིང་། མཐར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཤད།

བློ་རིག་གི་ནང་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྐོར་མང་པོ་བཤད་ཡོད། དེ་དག་ལས་ང་ལ་བཤད་འདོད་ཡོད་པའི་དོན་ཚན་གཅིག་ནི། མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པས་སྒྲུབ་འཇུག་དང་། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པས་སེལ་འཇུག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། མུ་སྟེགས་པས་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་། རང་སྡེ་ས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པར་བཞེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བདེ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སེམས། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་འདི་རྟོག་གེ་འབར་བར་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་གཡེར་པོ་ཞིག་རྟོག་པས་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་བྱེ་བྲག་པ་དམིགས་བསལ་ཞིག་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་བཟུང་ཞིང་། མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པ་ཞིག་ཡུལ་དེའི་སྟེང་གི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པ་མི་འདྲེན་ཡང་སྣང་བ་ཡིན།

མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་དུས། །ཁྲབ་པ་དེ་དག་འབྲེལ་བ་ཡིན། །ཞེས་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་མེད་དམ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་རིག་པ་ལྟར་མིན་པར། སྤྱི་རིས་ཕྱེས་ནས་རང་གི་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་གཞན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་བཟུང་བ་ཡིན། དེས་ན་ཚུལ་དེ་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན། གཞི་ནས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནས་མིང་ཞེས་པ་ཇི་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། མིང་གིས་

དོན་དེ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་བཅས་ལ་བརྟག་དཔྱད་གནང་བ་རྣམས་ཤེས་ཐུབ།

སེམས་ཙམ་པས་ནི་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་གང་ཟག་ལ་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བུམ་པ་ཟེར་བའི་མིང་དེ་འཇུག་སའི་དོན་དེ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་མིན་བརྟག་དཔྱད་གནང་ཞིང་། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པ་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་འཇུག་སའི་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་མིང་དེ་འཇུག་པའི་གཞིར་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པའམ། འདི་ལ་བུམ་པ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ། སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་བ་དང་། སྣང་ཚུལ་འདི་ཡོད་པ་ནི་ང་ཚོས་བུམ་པ་ཞེས་གང་ལ་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཟེར་བ་དེ་མིང་གིས་བརྗོད་ཙམ་ཡིན་ཞེས་མ་བརྗོད་པར། ལམ་སེང་ཕ་གིའི་དེ་རེད་ཅེས་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས་བསྟན་པ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་བུམ་པ་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་བའི་དབང་གིས་ཡིན།

དེ་ཡིན་པས་བུམ་པ་ཟེར་བ་འདི་མིང་ཙམ་དང་བཏགས་ཙམ་རེད་ཅེས་མི་བརྗོད་ཅིང་བློ་ལ་མི་འཆར་བར། བུམ་པ་ཟེར་བ་ན་ལམ་སེང་ཕ་གིར་མཛུབ་མོ་བཙུགས་པ་དེ་བུམ་པ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་སར་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས་ཡིན། ད་དུང་གཏིང་རིང་དུ་ཕྱིན་ན་ད་ལྟ་འདིའི་སྐབས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་འཇུག་སའི་དོན་བུམ་པ་ཞིག་སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་ཀྱང་། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་མ་རྙེད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས། ནང་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་བསམ་བློ་བཏང་བའི་ཚེ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན།

རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུས་མིང་དེ་འཇུག་ས་དེ་ར་མིང་འཇུག་སའི་ཡུལ་ལས་དོན་ཁོ་རང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་ནའང་། དེ་དུང་འཇུག་སའི་དོན་རང་མཚན་པ་ཞིག་ཡོད་པ། དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་མིན་ཅི་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་འམ། མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ར་མིག་གི་ཤེས་པའི་ངོས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། མིག་གི་ཤེས་པ་ཁོ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་པས་མིང་དེ་འཇུག་པ་ན་དོན་གྱི་དབང་གིས་སམ། དོན་ཁོ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིང་དེ་འཇུག་པའི་གཞི་ར་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་ཀྱང་། དེ་དུང་མིང་དེ་འཇུག་སའི་དོན་རང་མཚན་པ་ཞིག་ཁལ་གྱིས་བཞེས།

ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་མིང་དེ་འཇུག་སའི་དོན་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་ནང་དུ་གསལ་བར་སྣང་སྟེ། མིང་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་མིང་མིན་པའི་དོན་ཡོད་པར་གཅོད་པ་མིན་ཞིང་། དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅོད་པ་ཡང་མིན། མིང་ལས་གཞན་པའི་དོན་ནམ་མིང་དེ་འཇུག་སའི་དོན་མིང་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་མེད་པས་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་འཇོག་ཚུལ་གཞན་མེད་པར་གསུངས། འདི་དག་སྐོར་བ་རྒྱག་ས་དེ་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་ཅེས་པ་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡར་འཁྲིད་ཡོང་བ་ཡིན། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་ཞེས་པ་འདི་གསུངས།

དྲི་བ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་ཐབས་གང་ཡོད་དམ།

ལན། དེ་ནི་གོམས་འདྲིས་བྱ་རྒྱུ་དེ་རང་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། ང་ཚོ་ལྷ་བུ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དེར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་པས། སྟོང་ཉིད་ལ་གོ་བ་ལེགས་པོ་བྱུང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྙིང་ནས་ཤུགས་རྒྱག་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཟིན་ཞིག་ཡོད་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསྒོམ་ན་ལེགས་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷ་ཐོག་ནས་སྒོམ་པ་འཚོལ་བ་དང་། སྒོམ་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་འཚོལ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད།

ལྟ་བར་གོམས་འདྲིས་ཡོང་བའི་ཆ་རྐྱེན་གཅིག་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་ལྟ་བའི་སྤྱོད་པ་འདོན་རྒྱུ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། གཞན་ཡང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་བྱེད་སོ་སོར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད། དེ་དག་རྩ་བའི་ཁོག་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཁྱད་གཞི་མི་འདྲ་བར་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་། དཔེ་མཚོན་མང་པོའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་བློ་བཏང་ན་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་སེམས་ལ་འགྱུལ་སྐྱོད་ཐེབས་རྒྱུར་ཁྱད་པར་ཡོད། གོང་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ཞུས་པ་ལྟར། ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་གི་རྒྱབ་ཁྲིག་དགོས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་ལྟར་བྱས་ན་ནམ་རྒྱུན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒོམ་པའི་ཚེ། ལྷག་པའི་ལྷ་འཇམ་དབྱངས་ལ་གཙོ་བོར་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན།

དྲི་བ། ཆུ་ལུད་རྫོད་གསེར་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་ཆ་ཚང་བ། དཔེར་ན། ཞིང་ཁ་ཞིག་ལ་ཆ་

ལུ་མ་དང་། ཀུ་ཤུའི་ས་བོན་བཏབ་ན་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཡང་། ཀུ་ཤུའི་ས་བོན་ལས་ཀུ་ཤུ་དང་། ཚ་ལུ་མའི་ས་བོན་ལས་ཚ་ལུ་མ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པས། དེ་འདྲའི་བྱེད་ལས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་བརྟེན་ཡོད་དམ། དེ་འདྲ་བ་འདི་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པའི་དགག་བྱ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཟེར་རམ།

ལན། འདི་ཕལ་ཆེར་མ་ཡིན། དཔེར་ན། ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་བཞག་དགོས་པ་དེ་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྲས་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་འདི་ཁོ་རང་ངེས་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་བླངས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད། རྟོག་པས་བཏགས་ཕྱིན་ཆད་ལམ་སེང་དེ་ར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། དངོས་པོ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་རེ་དང་། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་རེ་ཡོད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྲིག་པའི་རང་བཞིན་མི་བསྒོན་འདྲ། །ཞེས་སྲིག་པ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན། དགེ་བ་བསྒྲུབས་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། སྡིག་པ་བསགས་ནས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་བ་ནི་བཅོས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་མིན། འོན་ཀྱང་ཚ་ལུ་མའི་ས་བོན་ལས་ཚ་ལུ་མའི་སྡོང་པོ་དང་། ཀུ་ཤུའི་ས་བོན་ལས་ཀུ་ཤུའི་སྡོང་པོ་སྐྱེ་བ་ངེས་པ་ཅན་ཡོད་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཐད་པ་ཡིན།

དགག་བྱའི་རང་བཞིན་ཟེར་བ་དེ་སྨྲོང་ཐོག་ནས་ངེས་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོར་གང་སྣང་ན་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན། སྒོམ་པའི་ཚེ། དཔེར་ན། ས་སྐྱེས་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཅེས་པ་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དེ་སྒོམ་ཞིང་། དུས་རྒྱུན་སྣང་གསུམ་བརྒྱད་གསུམ་ཞེས་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱུ་དེ་སྣང་གསུམ་སྐབས་དང་། བརྒྱད་གསུམ་སྐབས་ཀུན་

གཞི་རྒྱུ་བརྒྱུད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་གསུངས། ངས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྐོར་གོ་རིམ་ལྡན་པ་ཞིག་གསལ་པོར་མི་ཤེས།

རྫོགས་ཆེན་སྒོམ་པའི་སྦྱོན་འགྲོར་སེམས་ཀྱི་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་མཚང་འཚོལ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། སེམས་ཀྱི་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་མཚང་འཚོལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བ་སྒོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་དུ་སེམས་དེ་བཞག་པ་ཡིན། ཕྱག་ཆེན་དང་། རྫོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་སེམས་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གྲུབ་མེད་གསུངས་པ་དེ་བློ་རིགས་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འཁྲིད་སྟངས་ཤིག་གསུངས་ཀྱིན་ཡོད། སེམས་དབྱིབས་སུ་མེད་པ་དང་ཁ་དོག་ཏུ་མེད་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མིན། སེམས་ཁོ་རང་སྟོང་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་མེད།

ཡིན་ནའང་༧གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ང་ཚོའི་བློ་ལ་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ཡམ་ང་ཞེས་པ་འདི་སྐབས་རེར་ལུས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐབས་རེར་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲའི་ལུས་སེམས་འོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ང་ཟེར་མཁན་ལིང་ལིང་ཞིག་ཤར་ཡོང་གསུངས་པ་བཞིན། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཐོག་མར་སྣེ་འཁྲིད་པ་ཞིག་ཡིན། གཙོ་བོ་དེ་སེམས་གང་ནས་བྱུང་། གང་དུ་འགྲོ །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་བཙལ་བ་ན། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་འདིའི་སྟེང་ལ་སླེབས་ཡོང་བ་ཡིན།

དེའི་ཐོག་ནས་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་སྟེང་ནས་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདི་སྦྱོན་འགྲོ་ཡིན། མི་ཕམ་གྱིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དེ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྦྱོན་འགྲོར་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའམ། མདོ་སྔགས་

ཐུན་མོང་གི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་སྔོན་ལ་བཤད་ནས། ཁྲེགས་ཆོད་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་དངོས་གཞི་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ། ངོ་བོ་ཀ་དག །རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ། གདངས་ཐུགས་རྗེ་ཞེས་ངོ་བོ་ཀ་དག་དང་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཟེར་བ་དེའི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོར་བསམ་བློ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། ངོ་བོ་ཀ་དག་ཅེས་པ་དེ་ལ་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་གོ་བ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་ཡོང་བཞིན་ཡོད། སྐབས་རེར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེའི་སྟེང་ནས་ཀ་དག་གི་གོ་བ་ཞིག་ལེན་རྒྱུ་ཡོད།

ཀ་དག་དང་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་ཕྱེ་བ་ན། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཀ་དག་ཟེར་བ་དེ་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེར་བསམ་བློ་བཏང་། ལྷུན་གྲུབ་ཟེར་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ཏེ་རིག་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་སྙམ། དངོས་གཞི་ཁྲེགས་ཆོད་རང་སྒོམ་སྐབས་སུ་སེམས་བཟོ་མ་བཅོས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་གནས་པར་བྱས་ནས། སྔོན་ལ་ཧད་དེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་ཧད་དེ་བ་ལ་གནས་ཟེར་དུས་སེམས་མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་ནས་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་དེ་བཀག །དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་མེད་པ་ཞིག་གི་སེམས་རྒྱུན་མཐུད་ནས་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནས་མུ་མཐུད་ནས་སྔར་མདོ་སྔགས་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་ངེས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྐབས་འདིར་མ་ཡིན་དགག་སྒོམ་གྱིན་ཡོད། སྣང་ཙམ་གྱི་ཆོས་གཅིག་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་སྒོམ་གྱིན་འདུག །

འདིའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་གཙོ་བོ་མིན་པར། རང་བཞིན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཀ་དག་ཡིན་པའི་རིག་པ་འདིའི་ཉམས་བཏོན་པ་འདི་གཙོ་བོ་དང་། རིག་པའི་ཉམས་མྱོང་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་མིན་པ། སེམས་བདག་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པ། གང་ལྟར་སེམས་ཁོ་རང་ལྷན་ནེར་བཞག་

པ་ཡིན། དེའི་ཚེ་དཔྱད་སྒོམ་མིན་པར་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་ཡིན། ཆུ་མ་རྙོག་ན་དྭངས་ཡོང་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་རྣམ་རྟོག་གི་གཞན་དབང་ལ་མ་བཏང་བར། སེམས་ཁོ་རང་གི་སྙིང་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྡོད་པ་ཞིག་ག་ལེ་ག་ལེར་གོམས་ནས་དེའི་ཐོག་ནས་གོམས་པ་བསྲིང་བ་དང་། རྐྱེན་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ནམ་རྒྱུན་ལྟར་བྱེད་པའི་ངང་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱིན་རླབས་འཇུག་ཐབས་བྱེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སེམས་ཧད་དེ་བ་ཡོད་པ་འདིའི་ངང་ནས་རིམ་གྱིས་རིག་པ་ཟང་ཐལ་ཟེར་བ་ཞིག་འོང་། ཧད་དེ་བ་ལ་ཟང་ཐལ་ལེ་ཟེར་བ་ཡིན། ནམ་རྒྱུན་རྫོགས་ཆེན་སྒོམ་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཧད་དེ་བ་དེ་རྫོགས་ཆེན་རེད་བསམ་པ་དྲན་གྱིན་མེད་དམ་སྙམ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་ནང་དུ་ཕལ་ཆེར་ཡོད། གང་ལྟར་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་ཚོགས་གཏམ་བཏང་ཡོད། སེམས་མི་རྟོག་པ་ཙམ་མམ་ཧད་དེ་བ་ཙམ་དེ་རྫོགས་ཆེན་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ལ། འཁྲུལ་མཁན་ཡང་ཡོད།

དཔེར་ན། ང་ལ་ཨ་རི་བ་ཇོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད། ངེད་གཉིས་ཇོ་ཤེས་ནས་སྐབས་ཤིག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐོར་བཤད་པ་ན། ངས་སྐད་ཆ་དྲིས་དོན་ལ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་གནས་སེན་ཕ་རན་སི་སི་ཀོ་ལ་ལོ་གཅིག་ས་འགུལ་ཤུགས་ཆེར་རྒྱག་པའི་སྐབས་ཧ་ཅང་སྐྲག་སོང་ངམ་བརྗོད་པར། ཁོ་པས་ས་འགུལ་རྒྱག་སྐབས་ཉམས་ལེན་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་ཟེར། གང་བྱུང་དྲིས་པར། སེམས་ཧད་དེ་བ་དེ་བྱུང་ཟེར། སྤྱིར་བཏང་རྟོབ་སྟེ་དེའི་སྒང་ལ་དྲན་པ་འཁོར་བ་དང་། ས་འགུལ་རྒྱག་དུས་སེམས་ཐད་དེ་ཧད་དེ་བ་ཆགས་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྫོགས་ཆེན་གདན་ནས་མིན། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཀུང་ཐང་ཚང་གིས། ཕྱག་རྫོགས་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཅེས། །འགྲོ་འོང་གཟུགས་ཅན་ལྟར་མེད་དང་། །འབྱུང་འཇིག་རགས་པའི་མི་རྟག་ཚུལ། །མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་བཀྱལ་འདྲ་བའི། །གཟུགས་

སྒྱུ་མ་སྒྲུབ་གསལ་རིག་ཙམ། །སྣོང་བ་བདེན་མཐོང་རློམ་འཆང་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་བརྒྱལ་འདྲ་བའི། །ཞེས་སེམས་ཀྱིས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངོས་བཟུང་གང་ཡང་མེད་པ། སེམས་ནང་དེ་གནས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་རྫོགས་ཆེན་མ་ཡིན། ད་དེ་བ་ཟེར་བ་དེ་རིག་པ་ངོ་འཕྲོད་པའི་སྔོ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། སེམས་ནང་དེ་བ་གནས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་རིག་པའི་ངོ་འཕྲོད་རྒྱུ་མེད། སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའམ་ནང་དེ་བར་གནས་ཤིང་། མོས་གུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱིན་རླབས་སོགས་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་པ་ན་རིག་པ་ཟང་ཐལ་ངོ་འཕྲོད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོང་། རིག་པ་ཟང་ཐལ་ངོ་འཕྲོད་སྐབས་ཅིར་སྣང་རིག་པའི་རྩལ་ལ་ཤར་ཏེ། ཐམས་ཅད་རིག་པས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའམ། རིག་པའི་ཀློང་ལས་ཤར་བྱུང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གིན་ཡོད། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་ཀློང་ལས་ཤར་ཡོང་བ་ན་རང་རྒྱུད་གྲུབ་པའི་རང་དབང་མེད་པ་གོ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད།

འདི་ནི་གྲུབ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མས་གསུངས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རྩལ་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ། དཔེར་ན། མིག་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་མི་དེའི་གྲིབ་ཕྱི་ན་མཐོང་བའི་གཟུགས་སྣང་དེ་སྨན་པ་མཁས་པས་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ཕྱིས་པ་ཙམ་གྱིས་རྩོལ་བ་གསར་པ་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་མཐོང་བ་བཞིན། རྫོགས་ཆེན་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་མཁན་གྱི་བླ་མ་ཚད་ལྡན་ཞིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་ངོ་སྤྲད་ནས་རིག་པའི་ངོ་འཕྲོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རང་སྣང་ཙམ་ཡིན་པ་ཞིག་ཤར་བ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོང་གསུངས།

དེ་ནི་འབབ་ས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ལ་བབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱད་སྟངས་དེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ནས་

འཁྲིད་པ་ཡིན། ཚད་ལྡན་ཞིག་གིས་འཁྲིད་ལུགས་བྱས་ན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞི་སྒོམ་པའི་སྐབས་རིག་པ་བདེན་པར་སྣང་ན་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རིག་པའི་སྟེང་ལ་བློ་བཞག །དེ་ཡི་ཉམས་མྱོང་གི་རྒྱུན་བསྲིངས་པའི་སྐབས་ནམ་ཞིག་རིག་པའི་ངོ་ཆ་འཕྲོད་ཡོང་བ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྒོམ་སྟངས་དེ་ཕྲན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན།

རྗེའི་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་ནས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཅེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ནང་ལ། རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྒོམ་པར་བདེ་ཆེན་སྒོམ་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ། རིག་པ་ཟང་ཐལ་སྒོམ་པ་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒོམ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། གནས་སྐབས་ཤིག་ཡུལ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར། སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཁྱད་པར་བ་རིག་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན།

རིག་པའི་ངོ་བོ་རྗེན་ཆར་ངེས་ནས་འདིའི་སྟེང་ལ་གནས་ཆ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོ །བླ་མ་ཞང་ཡིན་ནམ་གཅིག་གིས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཆོད་ལ། །བླུན་པོས་ས་ལམ་རྩིས་པ་འཁྲུལ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་ཞིག་མེད་དམ་སྙམ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ནས་ས་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བློ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བློ་ཕྲ་མོ་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། འདིས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་སྟེང་ནས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཞིག་གསུངས། གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོས་སྐད་ལྟར་བྱས་ན། སྦྱང་བྱ་སྦྱོང་སྐབས་སྔགས་བླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སམ། རིམ་

པ་བཞི་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྣང་བྱ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་སྤོང་བར་གསུངས་ཀྱང་། མདོ་ལས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པ་ལས་མཐོང་སྤང་མིན་པར་གསུངས་པས་གསུང་ཚུལ་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡིན།

དེས་ན་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་མ་ཟད། གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོས་སྐད་གཞིར་བཞག་བྱས་ན། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མིན་ཞིང་། བློ་རགས་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཞེས་མི་ཟེར་སྙམ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེའི་བློ་ཕྲ་རགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཞི་ནས་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས། དེའི་གོང་དུ་བློ་རགས་པར་མ་ཟད་ཕྲ་མོས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་མེད་སྙམ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འགྲོ་སྟངས་འདི་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་མེད་བཤད་པར་དཀའ།

ངས་འདི་བཤད་དགོས་དོན་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་ས་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་འདི་དག་ཕྱག་ཆེན་སྒོམ་མཁན་དང་། རྫོགས་ཆེན་སྒོམ་མཁན་དང་། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཡོང་གིན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཆོད་ལ། །ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་གཅིག་ཆོད་ལྟ་བུ་དང་། བླུན་པོས་ས་ལམ་རྩིས་པ་འབྲུལ། །ཞེས་དེ་ལ་ས་ལམ་རྩིས་པ་དེ་བླུན་པོའི་ལུགས་སུ་གསུངས། ཁོང་རང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་ཡིན་སྟབས་རྒྱུ་མཚན་དགོངས་པ་བཞེས་ས་ཞིག་ཡོད་ངེས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་། དཔེར་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་

གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་སྐབས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་འགྲོ་སྣངས་གསུངས་པ་ན་དོན་གྲུབ་རྗེས་ཞིང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་གྱུང་མ་བསྒྲིགས་ནའང་དོན་གྲུབ་རྗེས་ནས་ཆ་ཚང་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད། ངས་གོ་བ་ལ་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ཟེར་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་རིག་པ་ཟང་ཐལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་མཉམ་གཞག་མིན་པས། རིག་པ་ཁོ་རང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཕལ་ཆེར་ཤར། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་ཟང་ཐལ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཕལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ནས་འོང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད། རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆ་ཚང་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཡང་། ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པའི་གསུང་འགའ་ཞིག་མཇལ་ཞིང་ཁྲིད་ཀྱང་ཐོབ་མྱོང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཞབས་དཀར་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ་གྱི་གཞུང་དང་། མི་ཕམ་གྱི་གསུང་མཇལ་མྱོང་།

ཡིན་ནའང་ང་ལྟ་བུའི་གསང་སྔགས་གསར་མ་བ་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་རྣམས་རྣ་བར་ཐོས་མྱོང་བ་ཞིག་གི་ངོར་རྫོགས་ཆེན་ངོ་སྤྲོད་ཟབ་ཤོས་དང་། གོ་བ་སྟེར་ཕུལ་ཆེ་ཤོས་དེ་རྡོ་གྲུབ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་རེད་འདུག །

རྡོ་གྲུབ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་གི་ནང་དུ་རྫོགས་ཆེན་རིག་པ་ཟང་ཐལ་གསུངས་པ་དེ་གསང་སྔགས་གསར་མའི་སྔགས་བླ་མེད་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ལས་དང་པོ་བ་ཞིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་སྒོམ་སྐབས་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་ཆའམ་རང་གྲོལ། གཅེར་གྲོལ་ཞེས་སོགས་གྲོལ་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་གོ་བ་ཞིག་ཆགས་པའི་སྟེང་ནས་དངོས་གཞི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྐབས་ཉམས་མྱོང་འཆར་ཚུལ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་

ནས་སྒོམ་དགོས་པར་གསུངས། ཅེར་ཡང་མི་རྟོག་པ་དེ་གའི་ངང་ལ་ལྷན་ནེར་བཞག་ནས་དེ་གཅིག་པུ་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པར། འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་སྐྱེས་ཚུལ་འདི་འདྲ་སྔོན་ལ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྒོམ་ཚུལ་ཞིག་གསུངས། དངོས་གཞི་རིག་པ་ཟང་ཐལ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འདུག །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་བློ་ལ་གཏན་ནས་ཤར་ཐུབ་པ་མ་བྱུང་ལ། ཤར་རྒྱུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྣང་། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་རྒྱུད་སྟེང་ལ་འཕོས་པའི་སྟེང་ནས་ཉམས་མྱོང་ཞིག་སྐྱེས་ན་མ་གཏོགས་ཤིན་ཏུ་དཀའ།

དེ་ལས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དཔྱད་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་སླ་སྙམ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ། རིག་པ་སྐྱོང་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རིག་པ་ཟང་ཐལ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་གསུངས། རིག་པ་ཟང་ཐལ་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གོ་དོན་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གོ་དོན་གཉིས་ཕལ་ཆེར་མི་འདྲ་བ་མིན་ནམ་སྙམ། རིག་པ་ཟང་ཐལ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་ཐུབ། སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་དེ་རིག་པ་འོད་གསལ་དེ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་ཞིག་མེད་དམ་སྙམ་ཡང་ཐག་ཆོད་པ་ཞུ་མི་ཐུབ།

སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ། རིག་པ་སྐྱོང་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རིག་པ་ཟང་ཐལ་སྐྱོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་ཁྱད་ཅིག་ལ་ཡུལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་ཤར་བའི་ཚོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ནས་རིག་པའི་ཉམས་མྱོང་སྐྱོང་ཐུབ་ལ། རྣམ་རྟོག་ཇི་ཙམ་འཁྲོ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་རིག་པ་ངོ་འཕྲོད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་སྲིད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ། ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་གནས་

ལུགས་རིག་ཆས་མ་ཁྱབ་པ་མེད། དཔེར་ན། ཏིལ་འབྲུར་སྣུམ་ཁྱབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞེས་པ་ཏིལ་གྱི་སྣུམ་དེ་ཏིལ་འབྲུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ལྟར། དག་མ་དག་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ནའང་། ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་རིག་ཙམ་སྟོང་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཡོད། ཆགས་སྡང་གི་བློ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ར་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྐབས་ཡུལ་ལ་ཞིམ་པའམ། ཡུལ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་བའི་ཤེས་པ་དེ་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བཟང་ངན་གྱི་ཤེས་པ་གང་དང་གང་གི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་བཟང་དང་ངན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་པའི་འཛིན་ཆའི་སྟེང་ལ་མི་གཏོང་བའམ། རེ་ར་བ་ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཤར་བ་ན་སྣང་བ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་གཏོང་བར། རིག་ཆ་ཁོ་རང་གི་སྟེང་ལ་རང་ས་བཟུང་ནས་སྡོད་ཀྱིན་ཡོད། ཁང་སྟོང་ལ་རྐུན་མ་ཞུགས་པའི་གྲོལ་ལུགས་ཞེས་སྣང་བ་འདྲ་མིན་གང་ཞིག་འཆར་ཡང་དེ་ལ་ཆེར་མི་བསྒོས་ཤིང་དེའི་གཞན་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། སྣང་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་པར་སྣང་བ་གང་ཞིག་ཤར་རམ། ཆགས་སྡང་གི་བློ་ཤུགས་དྲག་པོ་གང་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནའང་ཁོ་རང་གསལ་རིག་གི་ངང་ནས་ཤར་བ་ཡིན་པས་ཁོ་རང་ལ་གསལ་རིག་གི་ཆས་ཁྱབ་པར་བརྟེན། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གསལ་རིག་ཁོ་རང་གི་སྟེང་ལ་སེམས་གནས་ནས་སྡོད་པ་ཞིག་གསུངས།

དེའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། རགས་པ་སློ་བུར་བའི་སེམས་དེ་ལ་རྟེན་ལྡབ་ལྷ་བུ་མ་བྱས་པར་སྣང་མེད་དུ་བཞག་ན། ཁོའི་ནུས་པ་དེ་ཤུགས་རྗེ་ཆུང་དུ་འགྲོ །རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་ཤར་བ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དང་དུ་བླང་ཞིང་གལ་ཆེན་པོར་རྩིས་ན། ཁོ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་གང་འཆར་བ་དེ་སྣང་མེད་དུ་བཞག་ནས་ཤེས་པ་འདྲ་མི་འདྲ་ཚང་མ་གསལ་རིག་གི་ངང་ནས་སམ།

འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་ཤར་བས་རྩ་བའི་འཆར་གཞི་འོད་གསལ་ཁོ་རང་གི་ངང་ལ་བློ་གནས་ཐབས་བྱེད་དགོས།

དཔེར་ན། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེད་སྦྱོར་གཙུ་མ། །ཧཱུྃ་ལྷན་རོ་སྙོམས་ཡི་གེ་བཞི། །ཞི་བྱེད་གཅོད་ཡུལ་རྫོགས་ཆེན་དང་། །དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ། །སོ་སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང་། །ངེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཉམས་མྱོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དཔྱད་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །ཅེས་ཕྱག་ཆེན་དང་རྫོགས་ཆེན་དང་དབུ་མ་སོགས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་དང་། སྒོམ་ཚུལ་ཡང་ཕྲན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་ངེས་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། ཚིག་སྤྱིའི་གོ་བ་ཙམ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚིག་གི་གོ་བ་ཁོ་ན་མིན་པར། ཉམས་མྱོང་ལ་སྦྱར་ནས་དེ་འདྲའི་གོ་བ་དང་མྱོང་བ་ཟུང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བབ་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ།

ཡང་། ངས་གཅིག་བཤད་འདོད་བྱུང་། རིག་པ་ཟེར་བ་དེ། རྫོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་ལ་ལྟོས་དང་། རིག་པ་ལ་རྩལ་གྱི་རིག་པ་དང་། གཞི་ཡི་རིག་པ་དང་། གཞི་སྣང་གི་རིག་པ་སོགས་རིག་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་ཕྲ་ཤེས་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

སྨྲས་པ། རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབ་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འགྱུར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྨུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བཀྲམས་པའི་ཤྭ་སྐྱིའི་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་ཀྱུ་ཀྱུའི་སྤྲིར་བཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྣ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདེའི་ཀྲུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྦར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སླད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲིན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྣ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ཡའང་སྒྲུར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་འགྲེལ་ཟིན་བྲིས།

ཀོང་ས་ཏཱུ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

སློབ་སྟོན་པ།	སྐུ་སྒེར་དྲུང་ཟུར་ཧྲ་ར་བ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཉིད།
སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན།	དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་ལྷག་རྡོར།
ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཛིན།	སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་རོང་པོ་བློ་བཟང་སྙན་གྲགས།
ཞུ་དག་ལས་རོགས།	རིགས་ལམ་སློབ་དགེ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་རིན་ཆེན།
	དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་།
	རིགས་ལམ་སློབ་དགེ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཟླ་བ།
སྦྱར་ཐག་ནས་ཕབ་བཤུས་མཁན།	ཨཱུ་རཱུ་ཙཱ་ལི་མཐོ་སློབ་ཨཱ་ཙཱརྻ་ཉི་མ་ཚེ་རིང་།
སློག་སྐད་དུ་འཇུག་མཁན།	རིགས་ལམ་སློབ་ཟུར་རབ་འབྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དཔར་སྐྲུན་བདག་དབང་། བཀའ་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལི་ནས་པར་བརྒྱབ།

༢༠༠༥ ལོའི་ཟླ་༦ པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བརྒྱབ།

བཀའ་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།

དཔར་གྲངས། ༡༠༠༠

རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས། ISBN: 81-902448-0-9

བཀའ་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་གི་ཆོག་མཆན་མེད་པར་བསྐྱར་སློག་རྒྱག་པའམ་
སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ཡིན།

No part of the materil protected by this copyright may be reproduced or utilised in any form or by any means, electronic or mechanical including photocopying, recording or by any information storage and retrieval system, without written permission from the copyright owner.

First Published 2008
© The Central Archive of His Holiness the Dalai Lama
P.O. Sarah - 176215
Dharamsala, Distt. Kangra, H.P., India

ISBN: 81-902448-0-9

Printed by NORBU Graphics-n-Prints
New Delhi

CAHHDL

དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས།

པོད་ཀ་པ།

Vol. 1